BARCELONA: PER EDICIÓ DUES PESSETES CADA MES

La Veu de Catalunya

10 cts.

PENINSULA: 7'50 PTS. Trimestre
UNIÓ POSTAL: 15 PTES. Trimestre

Any XXXII. - Núm. 8.213 - Dimecres, 19 de juliol de 1922 — Edició del vespre — Oficines i impremta: Escudellers, 10 bis. - Telèfon 184 A

D. Enric Morell i Isern

morí el dia 15 del corrent

havent rebut els Sants Sagraments i la Benedicció Apostòlica

(A. C. S.)

La seva esposa donya Adalberta Tarré, fills Maria, Maria Lluïsa, Enric i Manuel, fills polítics Ramon Soler i Maria Muste, néts, germans, germanes Salvadora Mare Sant Ignasi superiora provincial de Jesús Maria, Ignàsia, germana política Ignàsia Tarré (absent), germans polítics Joan Anzizu i Josep Monclús (absent), nebots, nebots polítics, cosins, cosins polítics i parents tots, en recordar als amics i coneguts tan sensible pèrdua, els preguen que el tinguin present en llurs oracions i se serveixin assistir als funerals que, per l'etern descans de la seva ànima, se celebraran el divendres, dia 21 del present, a les deu, en l'església parroquial de Sant Jaume, pel qual favor els quedaran eternament agraïts.

El dol es dóna per despedit — **No es convida particularment.**

Els Excms. i Il·lms. senyors Bisbes de Barcelona, Seu d'Urgell i Tarazona, s'han dignat concedir indulgències en la forma de costum.

.P.

LA SENYORETA

Agueta Preckler i Torres

morí el dia 11 del corrent

a l'edat de 15 anys

havent rebut els Auxilis Espirituals

(A. C. S.)

Els seus afligits pares Josep i Rosa, germans Josep i Pepeta, avi Joaquim Torres, oncles, cosins i família tota, en recordar als amics i coneguts tan sensible pèrdua, els preguen que la tinguin present en llurs oracions i se serveivin assistir a alguna de les misses amb ofertori que, per a l'etern descans de la seva ànima, se celebraran demà, dijous, dia 20 del corrent, de deu a dotze, a la Casa de Caritat.

EL DOL ES DONA PER DESPEDIT — **NO ES CONVIDA PARTICULARMENT**

.P.

BIBLIOTECA CATALANA

ACABA DE SORTIR

ENDEBADES

PER

ENRIC SIENKIEWICZ

Traducció de J. M. GIRONA

Preu: 2'50 ptes.

Subscripció: Barcelona, 24 ptes. any; Fora, 26 » »; Estranger, 29 » »

ESTÓMAGO

Curación del 98 por 100 de las enfermedades del estómago e intestinos con el Elixir Estomacal de Saiz de Carlos. Lo recetan los médicos de las cinco partes del mundo. Tonifica, ayuda a las digestiones, abre el apetito, quita el dolor y cura la

DISPEPSIA

las acedías, vómitos, vértigo estomacal, indigestión, flatulencias, dilatación y úlcera del estómago, hiperclorhidria, neurastenia gástrica, anemia y clorosis con dispepsia: suprime los cólicos, quita la diarrea y disentería, la fetidez de las deposiciones y es antiséptico. Vigoriza el estómago e intestinos, el enfermo come mas, digiere mejor y se nutre. Cura las diarreas de los niños en todas sus edades.

De venta en las principales farmacias del mundo y Serrano, 30 - MADRID

Se remite folleto a quien lo pida

Banca Marsans, S. A.

Valors - Cupons - Girs - Canvi - Cotons - Viatges

Rambla de Canaletes, 2-4

BARCELONA

Direcció telegràfica: **MARSANSBANK**

Apartat de Correus núm. 1.

Telèfons números... 4530 A. 4531 A. 4532 A.

SUCURSAL A MADRID

Avinguda del Conde de Peñalver, núm. 18

Participariem

en les despeses d'un camp de futbol, si se'ns permetés usar-lo en determinades hores.

Ofertes a J. C., 44, LA VEU DE CATALUNYA.

LLOGARIA

camp de futbol, tancat a ser possible, i a prop de la ciutat o de les seves vies de comunicacions.

Escriure a J. C., 44, LA VEU DE CATALUNYA.

LA DIABETES

es cura radicalment amb el

Vi Uranat PESQUI

que elimina el sucre a raó d'un gram per dia, fortifica, calma la set, evita i cura

Les complicacions dib étiques

De venda en les bones farmàcies i drogueries

MOSAICS ESCOFET & Cia

Ronda Universitat, 20

G. ALOMAR ha traslladat el seu despatx de **Vies urinàries, ARIBAU, 5, principal,** de 11 a 1 i de 3 a 5. Festius: de 10 a 12. Econòmica: **UNIO, 20,** de 7 a 9.

Dr. Gil Vernet **Cirurgia, Vies urinàries i Hèrnies.-Mallorca, 245, pral. De 3 a 5.-Tel. 1.519 G.**

Sabó "La Oca"

Fabricant: J. ALERM - MATARO

qualitat superior

LOCALS

Observatori Meteorològic de la Universitat de Barcelona.—Dia 18 de juliol de 1922.

Hores d'observació: A les set, a les tretze i a les divuit.

Baròmetre a 0° i al nivell de la mar: 763'9, 762'4, 761'1.

Termòmetre sec: 19'9, 23'2, 23'0.

Termòmetre humit: 18'1, 21'0, 20'2.

Humitat (centèsimes de saturació): 83, 81, 76.

Direcció del vent: E., SO., SO.

Velocitat del vent en metres per segon: 1, 5, 3.

Estat del cel: Quasi tapat.

Classes de núvols: K.N., K.N., K.N. Fr.K.

Temperatures extremes a l'ombra: màxima, 24'1; mínima, 18'5; mínima prop del sol, 17'0.

Oscil·lació termomètrica: 5'6.

Temperatura mitja: 21'3.

Precipitació aquosa, des de les set del matí del dia anterior a les set del dia de la data, 0'0 mm.

Recorregut del vent en igual període, 395 km.

Observacions particulars: Boira.

El director, E. Alcobé.

— Fosfo-Glico-Kola-Lecitinat cura inapetència. B. Domenech, Ronda Sant Pau, 71.

Vaixelles PORCELLANA J. Llorens. Rbla. Flors, 30.

Passant un tramvia d'Horta pel passeig de Sant Joan, va baixar Concepció Fernández Belteàn, de 22 anys, i en aquell moment va ser atropellada per l'auto 4718, que li va causar contusions de pronòstic reservat a la cama dreta.

El xofer fou detingut.

Cristalleries J. Llorens, R. Flors, 30

— Banyeres, Waters, Lavabos, etc. S. Verdaguer. Ronda Universitat, 9.

L'Agrupació Excursionista Júpiter, té anunciada per a demà, a les deu de la vetlla, una important conferència a càrrec del ferm excursionista N'Enric Olivé, versant sobre «Una excursió a Mallorca, la famosa illa daurada».

La conferència anirà acompanyada d'una riquíssima cel·lecció de visies positives.

Per a diumenge, a dos quarts d'onze del matí, ha organitzat l'esmentada agrupació, una detallada visita al Gran Teatro del Liceu, reunint-se una hora abans al seu casal.

JABONES ROCAMORA

"EL LEON"

"LA PAJARITA"

PARA TODOS LOS USOS

El Comitè de Rem del Reial Club Marítim de Barcelona anuncia per al dia 15 del vinent mes d'agost, entre altres regates, les dels Campionats d'Espanya en skiffs, outriggers a dos, quatre i vuit remers i timoner, amb un trajecte de 2.000 metres en línia recta; l'ante-programa de tan importants i significants regates es donarà a conèixer oportunament.

Liquidació joies

La Estrella de Oro. — Hospital, 7

— De tornada de l'estranger el **Dr. J. M. VILARDELL**, ha renuat la seva consulta de Cirurgia general, carrer de Casp, núm. 19.

El Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria convoca tots els seus associats a la Junta general extraordinaria que

se celebrarà avui, a les deu del vespre, per a discutir i aprovar la modificació de l'article 15 dels seus Estatuts a fi d'adaptar-lo a la constitució de la Secció P. de Cooperativisme.

JOIES **VILANOVA** Unió, 6

Demà, dijous, a les cinc de la tarda, tindrà lloc a la Universitat Industrial la inauguració de la VIII Exposició general Escolar organitzada pel Consell de Pedagogia de la Mancomunitat de Catalunya.

Queden convidats especialment a aquest acte els presidents i directors de les entitats concurrents.

— Demaneu mitges ampolles Aigua «VICHY CATALAN» en Hotels i Restaurants.

— RUM BELLESA (a base de noguera). Treu la blancor al cabell, tornant-li el seu color primitiu amb extraordinària perfecció. Es inofensiu. Es l'ideal. Venda a les perfumeries.

Amb gran lluiment vénen celebrantse al Teatre Eldorado, una sèrie de Matinées Aristocràtiques, en les quals es representa la ja famosa revista «Arco Iris» confirmant-s'hi l'èxit extraordinari assolit per tan formós espectacle, de la seva estrena ençà.

Demà, dijous, i el vinent dissabte, tindran lloc les setena i vuitena de les esmentades Matinées, essent innombrables els encàrrecs de localitats que tenen fets distingides famílies de la nostra societat.

—DEPILATORI BELLESA treu d'arrel el pèl moixi pèl de la cara i braços. Resultats pràctics. Venda en perfums.

— Els mobles de medul-la de jonc més artístics són a la fàbrica del Passeig de Gràcia, 115.

A la matinada un urbà detingué al carrer de l'Om a Daniel Quevedo Expòsit, de 21 anys, cambrer, indomiciliat, al qual un subjecte que és fogainer naval acusa d'haver-li encarregat la venda d'unes peces de vestit valorades en 80 pessetes, i no ha sabut res més ni de les peces ni del producte de la venda.

- Joieria, Argenteria i Rellotgeria
La Isla de Cuba Plaça Reial núm. 12
Immens assortit en joies i rellotges a preus reduïts i fixos.

Aquest matí, un urbà ha estat requerit per un vei del carrer de Sant Andreu per a portar detinguda a la delegació de policia una noia de 12 anys, a la qual el requirent acusa d'haver intentat robar-li (sic) una nena filla seva de 2 anys.

Ha ingressat a l'Hospital de la Santa Creu Teresa Llach Cascante, de 53 anys, qui té la cama dreta fracturada, pronòstic greu, de resultes d'haver caigut a casa seva, Sant Ramon del Call, 4.

Al dispensari del carrer de Sepúlveda fou auxiliada Assumpció Reus Castro, de 16 nays, qui presentava una ferida greu a la mà esquerra produïda treballant en un magatzem de drogues del carrer de Villarroel, núm. 186.

A la Ronda de Sant Antoni, davant del Goya, toparen aquest migdia un tramvia i un camió, rebent aquest tal cop que anà a parar a la vorera. Per sort no hi hagué cap desgràcia personal.

Un vei del carrer del Pou de la Figuera, mariner d'ofici, denuncià que feia uns cinc dies li havien timat 160 pessetes pel procediment del sobre, i ahir a la tarda, passant pel Paral-lel, reconegué el timador i requerí un guàrdia de seguretat perquè el detingués.

Detingut i portat a la delegació de policia, fou reconegut com a timador professional, havent sofert diversos arrestaments governatius i processos.

A la casa núm. 7, tercer, primera, del carrer de Montmany, es presentà l'agutzil del jutjat municipal del districte del Sud, acompanyat del secretari de l'esmentat Jutjat, per a executar un manament de desahuci.

Quan van trucar a la porta sortí un individu que, essent requerit perquè desallotgés l'habitació, s'hi negà, i com sigui que l'agutzil li exhibís el carnet d'identitat, aquell li clavà un cop de puny, rompent-li el barret, tenint necessitat l'agutzil de repel-lir l'agressió.

Requerit l'auxili dels agents de l'autoritat, fou detingut l'agressor, que resultà ésser un rellogat de l'esmentat pis.

Als Jocs Florals de Santa Eulàlia de Vilapiscina, segons diuen als centres literaris, han sortit premiats els llorejats poetes senyors Llorenç Riber, Manuel Folch i Torres, Manuel Marinel-lo, Ventura Gassol, mossèn Joan Clapès, Omar i Barrera i altres.

La Flor Natural l'ha obtinguda el conegut poeta Artur J. Palau Ximenes, el qual ha proclamat Reina de la Festa la simpàtica damisel-la Na Rosina Oliva i Oliva.

Presidirà la festa el genial mestre Lluís Millet.

El Gremi de Serrallers i Ferrers de Barcelona celebrarà reunió general extraordinària el vinent dijous, dia 20, a les quatre de la tarda, al seu estatge social.

Camp-Platja
Veritable ganga
Pongis cotó rentable dibuixos i colors novetat a 2'25 ptes. metre.
10 - Carme - 10
LA FILOSOFIA

— Serveis de copes i gots per a dotze coberts amb gerro per a aigua; total quaranta nou peces a pessetes 26 i a ptes. 16, respectivament. i els mateixos per a sis coberts a ptes. 15 i a pessetes 9'50, sols els comprareu en les cristalleries de **Lluís INGLADA** de la Rambla de les Flors, 8, i Ronda de Sant Antoni, 5.

Bisbat

— Ha marxat a Madrid el Cardenal arquebisbe de Tarragona.

— Ha mort el canonge de Tarragona doctor don Caietà Sentís.

— Es a la Puda de Montserrat el distingit publicista doctor don Manuel Mestres.

— El «Butlletí Oficial del Bisbat de Lleyda» últim insereix el següent sumari:

«Carta del Cardenal Secretario de Estado sobre la colecta para los niños europeos. Decreto del Santo Oficio condenando las obras de Anatolio France. Idem de la Congregación de Ritos sobre misas «de requiem». Aclaración de la Penitencia Apostólica sobre indulgencias pontificias. Dudas resueltas por la Comissión Intérprete del Código. Sionismo y Cristianismo en Palestina: Pro Memòria de la Santa Sede. Calificaciones obtenidas en los exámenes del Seminario Conciliar. Resoluciones de la Curia Eclesiástica. Secretaria de Cámara. Ordenación; permuta; nombramiento; Ejercicios Espirituales, cumplimiento de Circulares; colecta; aviso. Bibliografia.

— El «Butlletí Oficial Eclesiàstic de Girona, publica el següent sumari:

«I. Circular sobre el jubileo de la Porciúncula. II. Aviso de Secretaria para dos tandas de ejercicios. III. Carta de Su Santidad, con motivo del Congreso Eucarístico. IV. S. C. de Ritos sobre celebración de misa votiva de Nuestra Señora del Carmen. V. Idem Religioso sobre substitución del escapulario de los franciscanos. VI. Reglamento para Seminarios. VII. Sacerdotes que se hayan ejercitado en el primer semestre del corriente año. El muy ilustre señor Vicario Capitular de la diócesis gerundense ha dispuesto la celebración de los Santos Ejercicios para el Clero en la Casa-Misión de Bañolas, y en dos tandas el próximo mes de setiembre, siendo la primera el día 11, i la segunda el día 25.

— El «Butlletí Oficial Eclesiàstic de la diócesi de Seu d'Urgell últim, publica el següent sumari:

«XXVI Congreso Eucarístico: mensaje del eminentísimo cardenal Vannutelli y contestación del Papa; P. C. de interpretación del Código: sobre el cargo de senador y diputado: Relación de ordenados: Patronato de la Obra Pia de Jerusalen: Ejercicios espirituales: Crónica diocesana: Bibliografía: Necrología: Colectas.»

— Ha marxat a Berga, on passarà l'estiu, el rector de la Bonanova, doctor don Lluís Xiró.

Amb el mateix objecte ha marxat a la Seu d'Urgell el secretari de visita doctor don Lluís Homs.

— S'han rebut en aquesta secretaria de Cambra, de N. N., 250 pessetes per a les escoles de la Sagrada Família del Poble Nou.

— Ha marxat al Marroc per a visitar un germà seu soldat, mossèn Agustí Cunill, de les oficines d'aquest Palau Episcopal.

— Han començat a la parròquia del Pi les obres de neteja interior del temple.

Dels afores

Poble Nou

L'ACTUACIO CLARAMUNT-ADRIA

Han estat molt ben rebudes pel públic, les funcions catalanes donades per aquesta notable companyia a L'Aliança. Darrerament representaren «La Reina jove», el formós drama romàntic d'En Guimerà, en el qual, la bella actriu, Na Pepeta Valero, obtingué un veritable triomf per la justíssima interpretació donada a la protagonista. Fou admirablement acompanyada pels altres elements d'aquesta estudiosa companyia.

ELS JOCS FLORALS

L'anunci que l'Ateneu Democràtic Regionalista anava a organitzar uns Jocs Florals, ha estat rebut amb entusiasme per tota la barriada.

Els prestigis del Jurat i dels organitzadors, asseguren a la poètica festa, un èxit extraordinari.

Immediatament serà publicat el cartell amb la convocatòria.

Aquests Jocs Florals seran els tercers organitzats en aquesta barriada. Els primers foren convocats per la A. D. R., quan encara no comptava amb el magnífic estatge actual. Els segons els organitzà L'Aliança, en inaugurar les grans reformes del seu local. Ara, l'Ateneu, conseqüent amb la seva finalitat catalanista, els convoca novament.

Si als Jocs Florals de Barcelona deu Catalunya el seu desvetllament nacionalista, just és esperar que els Jocs Florals del Poble Nou abrandin en el foc patri aquesta ja ben catalanesca barriada.

LES CEDULES

S'ha acabat en la nostra tinència d'Alcaldia el despatx de cèdules sense que per manca material de temps en podessin obtenir tots els ciutadans que en desitjaven.

Durant els tres mesos que ha estat obert el despatx — dels quals només se'n poden comptar uns 60 dies hàbils — en les quatre úniques hores diàries de despatx, es despatxaven cada dia centenars de persones. No se'n despatxaven més perquè els funcionaris donaven al públic cent números, segurament perquè no podien donar més l'abast. S'han expés, doncs, unes sis mil cèdules, quan només a la tinència d'Alcaldia de Sant Martí n'hi corresponia despatxar unes 35.000.

Ha estat, doncs, excessivament curt els temps concedit per a lliurar les cèdules personals.

SARDANES

El Foment Sardanista del Poble Nou, donarà demà, a les deu de la vetlla, una audició de sardanes per la cobla Barcino, al Passeig del Triomf, encreuament amb el carrer de Pere IV. — A. C.

De Societat

Per al dia 29 s'anuncia la boda del jove Claudi Hoyos i la formosa senyoreta Elissa Simón.

L'acte que desvetlla gran simpatia entre les moltes relacions de les dites famílies, tindrà lloc a la capella de Santa Eulàlia de la nostra Catedral.

—

Procedent de Mallorca es troba en aquesta ciutat el comte de Sant Joan.

Surten cap a Castelltersol la baronesa de Maldà i filla Maria Antonia.

—

Els senyors de Fontcuberta-Puig i Mir han sortit cap a Berlín i Varsòvia.

—

Cap a Vichy surten els marquesos de Villamizar.

—

Estiuegen a Sardanyola els marquesos de Sardanyola.

D'espectacles

«LA SARDANISTA», visió poemàtica en dos cants, original d'Alfons Roure, amb adaptacions musicals del Mtro. Ramon Ollé.

Aquesta pel-lícula inicial de producció d'una tanda d'assumptes típics de Catalunya, il-lustrats amb fragments musicals populars de la nostra terra i amb rètols escrits en idioma català, que la casa editora Robur Films ha dedicat a la Comissió de Cultura del nostre Ajuntament, va ésser projectada ahir a la tarda, en sessió de proves al «Hansa Film Monopol», davant d'una concurrencia selectíssima, entre la qual figurava el regidor don Martí Esteve.

La composició i text d'aquesta cinta és escaient de debò. Al voltant d'uns amors purissims i poc afortunats d'una noia empordanesa l'Alfons Roure hi ha trobat unes bellíssimes escenes que es desenrotllen al compàs de la nostra dansa nacional.

La protagonista, que pel seu amor a la nostra dansa és coneguda per «Maria la sardanista», entra a un convent per a guarirse de la ferida que ha obert en son cor l'abència d'aquell minyó que en anar a servir el rei va prometre-li ferla esposa seva. Solament la mort pot ésser el motiu d'aquell silenci que li tortura l'ánima, i el claustre li servirà de refugi.

I en el claustre, una nit evocadora d'amors i promeses, la de Sant Joan, sent massa prop del convent les notes de la cobla, i amb unes altres religioses punteja aquella admirable «Sardana de les monges» d'En Morera, i tot puntejant-la cau a terra i mor.

Les situacions són ben plantejades i les escenes porten una emoció ingènua que les fa delicioses. Els paisatges són ben escollits i la presentació de títols amb figures al-legòriques és del millor que hem vist en aquest sentit. Els cinc cents metres de cinta van projectar-se en mig d'una forta simpatia per part del públic que, en finalitzar, va aplaudir la nova producció, felicitant al seu autor, senyor Roure.

Entre les il-lustracions musicals que glossen el poema hi figuren les cançons popuars «El mestre» i «La Mare de Déu», «La Santa Espina», «La pubilla empordanesa» i «Per tu ploro», ultra la de les «Monges», ja esmentada. Consignem també que van ésser molt ben interpretades.

Anuncis oficials

CATALANA DE GAS I ELECTRICITAT, S. A.

S'avisa als senyors tenedors de bons d'aquesta Societat que el cupó vencedor el primer d'agost pròxim, es pagarà d'aquell dia endavant lliure d'impostos, en la Societat Anònima Arnús-Garí (Passeig de Gràcia, núm. 9), i en el Sindicat de Banquers de Barcelona (carrer de Fernando, núm. 34, principal), tots els dies feiners.

Barcelona 19 de juliol de 1922.—Catalana de Gas i Electricitat, S. A. — P. P., **A. Studer.**

CATALANA DE GAS I ELECTRICITAT, S. A.

S'avisa els senyors tenedors d'obligacions de la sèrie D. d'aquesta Societat, emissió del primer de gener de 1912, que els dies 27, 28 i 29 del corrent mes, de deu a dotze del matí podran presentar llurs respectius títols, a fi d'afegir-los les noves fulles de cupons corresponents, al domicili social (Plaça de Santa Anna, 16), havent prèviament d'omplir les factures impreses que, a l'efecte, els facilitaran a Secretaria. Transcorreguts els dits dies podran efectuar-ho tots els divendres feiners, a les mateixes hores.

Barcelona 19 de juliol de 1922.—Catalana de Gas i Electricitat, S. A. — P. P. **A. Studer.**

Borsa de Madrid

Canvis facilitats per la Banca Marsans, S. A.

Barcelona 19 de juliol de 1922.

4 per 100 interior, comptat	69'50
» fi mes	00'00
» fi pròxim	00'00
Amortitzable 5 per 100 (1920)	00'00
Banc d'Espanya	550'00
Arrendatària de Tabacs	000'00
Stat. Gral. Sucr.ª-Obligacions	00'00
» » » Ac. preferides	66'00
» » » » ordinàries	34'25
Francs	55'05
Lliures	28'71
Banc Espanyol Rio Plata	227'00
Cèdules Hipotecàries	100'24

Borsa de París

4 per 100 Interior Espanyol	000'00
4 » 100 Exterior »	154'00
Accions Nord d'Espanya	000'00
» Alacant	000'00
» Andalusos	000'00
Renda russa 5 per 100	000'00
» » 4 1/2 per 100	000'00
Brasil 4 per 100	000'00
Banc Espanyol Rio Plata	421'00
Renda francesa 3 per 100	57'95
Accions Rio Tinto	1.485

PREMI DE L'OR
(Preus de compra)

Alfons	121'50	per cent
Isabel	121'50	» »
Unces i mitges unces	120'50	» »
Quart d'unca	120'00	» »
1/16 d'unca	121'50	» »
Francs	121'25	» »
Dòlars	6'125	» »
Lliures	30'65	» »

Barcelona, 19 de juliol de 1922

CANVIS DE L'ESTRANGER

Facilitats per la casa **SOLER I TORRA GERMANS**, Rambla dels Estudis, 13, i Bonsuccés, 1.

PREUS DE COMPRA:

Bitllets: Francesos	54'00
» Anglesos	28'55
» Italians	29'50
» Belgues	52'50
» Suïssos	123'75
» Portuguesos	0'40
» Alemanys	1'25
» Austriacs	0'03
» Holandesos	2'35
» Russos	0'00
» Grecs	00'00
» Suecs	1'50
» Noruegs	0'95
» Dinamarca	1'20
» Romania	4'25
» Turquia	00'00
» Estats-Units	6'35
» Canadà	5'00
» Argentins	2'25
» Uruguais	5'00
» Xilens	0'65
» Brasilers	0'60
» Bolivians	1'35
» Peruans	19'25
» Paraguais	0'10
» Venezuela	00'00
» Japonesos	2'80
» Algerins	52'50
» Egipte	28'10
» Filipines	2'70

Els que viatgen poden adquirir LA VEU als següents llocs:

MADRID. — Gener i C.ª «Minerva», Centre de subscripcions i cobraments, Tudescos, 39 i 41, baixos.

També es ven al quiosc del carrer d'Alcalà, cantó a Peligros, de don Patrici Lujan.

A SEVILLA: Al carrer de Sierpes, 69.

A VALENCIA: A «La Correspondència de València», Mitjana, 7 i 9.

A PERPINYA: Francesc Comellas.

A PORT-BOU: Jaume Subirana.

A LISBOA: Al Palau Conde d'Almada, Largo S. Domingos, 11.

A LISBOA: «Tabacaria Restauradores» i «Messegeries de la Presse», rua d'Ouro, 146.

A OPORTO: Rua Santa Catarina, 63.

A COIMBRA: L. Miquel Bombarda.

A BRAGA: Conceiçao da Rocha (agent).

A FUNCHAL: Jacint Figueira (agent)

A PARIS: Kiosque Franco-Italien, 16, Vaudeville, Boulevard des Capucines

A PALMA DE MALLORCA: Gabriel Lirola ,quiosc del Born. Martí Coll, Sant Domingo, 9.

NOTÍCIES DE LA PENÍNSULA

(Telegrames i conferències de LA VEU)

NOTES PORTUGUESES

Lisboa. — Comuniquen de Lorenzo Marques que s'ha suicidat en aquella població l'ex-ministre portuguès, senyor Aureli Da Costa Ferreira, que efectuava un viatge a Mozambique, invitat per l'Alt Comissari portuguès, senyor Brito Camacho.

Lisboa. — Comuniquen de Santarem, que ha aparegut assassinat un individu que guiava una «charrette».

S'ignora quin haurà pogut ésser el mòbil de l'assassinat ni qui són els assassins.—Havas.

Lisboa.—S'han reunit els parlamentaris del partit liberal amb objecte de resoldre quina ha d'ésser llur actitud durant la discussió dels projectes de Finances. —Havas.

COMUNICAT OFICIAL DEL MARROC

Madrid, 19, 12'30 matinada.

El comunicat de Guerra d'aquesta nit diu així:

«El general encarregat del despatx comunica al ministre de la Guerra el següent:

Sense novetat als territoris de Ceuta i Tetuan.

Al territori de Larairx, a la posició de Rokba-el-Gofat, de Beni-Aros, sembla ésser que anit passada al-sembla que anit passada alguns malfactors s'acostaren i calaren foc al paller del dipòsit d'Intendència, i produint-se un incendi, a favor del qual tirotejaren la posició, la qual respongué, sense conseqüències. El paller fou destruit.

En territori de Melilla, forces de regulars indígenes i del batalló d'Andalusia, encarregats de protegir la construcció del camí de Dar-Quebdani a Amvar oriental, foren hostilitzades per l'enemic des de cases d'Amu-Boaia, veient-se obligat aquest a retirar-se pels nostres foc, tenint per la nostra part un caporal de regulars mort i un sergent i un soldat, ferits, del batalló d'Andalusia, el sergent Benigne Echandia, el caporal Alfons Carrasco i els soldats Miquel Sala i Francesc Guerra Gallego, ferits.

No ha variat en general la situació política.

Al Penyal, l'enemic ha fet avui matí un dispar de canó, el qual ha estat contestat de seguida per la plaça, no continuant el foc. Sense novetat en el personal i material.»

EN LERROUX

El senyor Lerroux segueix mantenint en les seves converses, com tantes vegades ho ha fet en els seus discursos, la teoria contrària a l'abandó del Marroc.

Avui es dolia als passadissos del Congrés que guanyés terreny l'escola abandonista, i ha exclamat amb ironia:

—El millor serà que abandonem el Marroc, Catalunya i tot el que ens sobri.

El senyor Nougués, que escoltava la conversa, li ha dit al cap dels radicals:

—Això mateix sostenia en aquells mitings republicans dels nostres bons temps.

—Es veritat — ha replicat el senyor Lerroux. — Tot segueix igual.

EL GENERAL AGUILERA

El president del Consell Suprem de Guerra i Marina, general Aguilera, ha acollit amb especial entusiasme el document que li trameteren els escritors i ateneistes, del que donàrem compte, i es proposa contestar-los amb la mateixa efusió.

Dema es coneixerà la resposta del general Aguilera, la qual, segons es diu, serà una nota vibrant d'interesa judicial i d'amor a la justícia.

EL MINISTRE DEL TREBALL

Avui han començat a funcionar els serveis al nou edifici del ministeri del Treball.

El ministre i el sots-secretari han rebut nombroses visites de senadors i diputats.

EL PRESIDENT DEL SENAT

El Rei, després de despatxar amb el cap del Govern, ha rebut el president del Senat, senyor Sànchez de Toca, qui ha anat a donar les gràcies a S. M. pel pèsam que li trameté amb motiu de la mort de la seva filla, la marquesa de Lema.

EL REI A SANTANDER

A dos quarts de dotze del matí, el monarca, acompanyat del marquès de Viana, ha sortit del Palau, en automòbil, per la porta de la Casa de Camp, en direcció a Santander.

S. M. ha estat acomiadat pel cap superior de la Reial Casa, marquès de la Torrecilla, l'intendent del Palau, comte d'Albar, i altres funcionaris palatins.

LES TASQUES PARLAMENTARIES

La comissió de Pressupostos del Senat s'ha reunit aquesta tarda, a les tres, per a examinar l'articulat de la llei de Pressupostos.

Ha enllestit el dictamen, que ha estat llegit al Senat a darrera hora.

La sessió d'aquesta tarda s'ha prorrogat, esperant que restarà aprovat el dictamen.

En la de demà es discutirà l'articulat, anunciant-se que la discussió serà molt breu, puix totes les minories es mostren propícies a donar facilitats.

La darrera impressió és que el dissabte vinent seran clausurades les Cambres.

LA CONFERENCIA DE GINEBRA

Aquest matí ha arribat a Madrid l'ex-ministre senyor Alcalà Zamora, de tornada de Ginebra, on ha representat Espanya, en la conferència sobre reducció dels armaments militars.

Ha visitat el ministre d'Estat per a donar-li compte del resultat de la conferència.

LA MARINA MERCANT

Com anunciàrem, la comissió de navilers ha visitat a última hora de la tarda el cap del Govern per a demanar-li que es discuteixi abans de tancar-se les Corts el projecte de bestreta reintegrable a la marina mercant.

El senyor Sànchez Guerra els ha promès parlar amb el president del Congrés i buscar la manera que el projecte sigui aprovat també al Senat.

Els comissionats han quedat satisfets de l'oferiment del cap del Govern.

EL REI A FRANÇA

Amb referència a notícies de l'estranger s'assegurava avui que el Rei passarà una curta temporada a la platja francesa de Trouville.

HOMENATGE AL GENERAL BARRERA

A les sis de la tarda s'ha efectuat al Dipòsit de la Guerra la remesa al general Barrera d'un pergamí i una agulla de brillants, representant l'emblema del cos d'Estat Major, que els caps i oficials de l'esmentat cos donen a l'actual sots-secretari general Barrera.

Hi han assistit el senyor Sànchez Guerra, el capità general Weyler i alguns generals.

Ha ofert l'homenatge el coronel Alix, i el general Barrera ha expressat el seu reconeixement fent vots perquè desaparegui l'actual estat anàrquic que sembla envair-ho tot i que s'uneixin totes les voluntats per al major engrandiment del cos a que nuncia bteus paraules d'adhesió a pertanyen i per al bé de la pàtria.

El senyor Sànchez Guerra ha proferit l'acte i d'elogi per al general Barrera, el qual, ultra les seves virtuts professionals, ha pogut apreciar dots parlamentaries que poden ésser-li molt útils més endavant.

EL FLUID ELECTRIC

S'ha reunit la Junta provincial de Subsistències per a tractar de la puja del preu del fluid elèctric.

Gairebé tots els representants que integren la dita Junta han votat en contra del pretès augment.

NOTA BURSATIL

La Borsa no canvia d'aspecte.

El Deute regulador cedeix 5 cèntims en la majoria dels seus títols, quedant la partida a 69'50. Els Amortitzables 5 per 100 milloren de 10 a 20 cèntims.

En valors industrials i de crèdit gairebé no es produeixen modificacions.

Els francs estan molt ferms i pugen 75 cèntims, i les lliures, pel contrari, en baixen 14. Els dòlars passen de 6'425 a 6'445, i els marcs es cotitzen només en billet a 1'65; el xec està ofert a 1'50.

L'ALT COMISSARI

El ministre de la Guerra ha firmat una R. O. que publicarà demà el Diari Oficial, concedint a l'Alt Comissari d'Espanya al Marroc, general de divisió don Ricard Burguete, el comandament en cap de totes les forces de l'exèrcit de l'Africa.

EL TEMPS

El bon temps és general a Espanya.

La temperatura màxima d'ahir fou 32 graus a Còrdova i la mínima d'avui ha estat de 6 a Burgos.

A Madrid, la màxima d'ahir fou de 30'6 i la mínima d'avui 16'4.

Temps probable per a demà, bo.

SECRETARIA PARTICULAR

El senyor Sànchez Guerra ha encarregat de la seva Secretaria particular, com a ministre de la Guerra, al comandant d'infanteria, don Joan de Castro.

EL PRESIDENT DEL CONGRES

El president del Congrés, al qual aquesta tarda s'ha preguntat sobre la marxa dels debats parlamentaris amb mires al tancament de les Cambres, ha dit que no tenia molta seguretat de que llurs tasques acabessin aquesta setmana.

En realitat — deia — no depèn del Congrés, sinó del Senat, el qual porta retrassat el treball per haver hagut d'esperar els dictàmens del Congrés.

El comte de Bugallal no sabia el règim que s'establirà per a examinar l'expedient Picasso, que està esperant d'un moment a l'altre, puix si bé s'ha parlat d'una comissió que sigui ponent, no s'ha dit si queda o no a disposició de tots els diputats per a ésser examinada.

La Comissió del Congrés depuradora de les responsabilitats d'Africa, serà elegida demà.

Alguns partits han designat ja llur representant a la dita Comissió. Pels socialistes hi anirà el senyor Prieto; pels maurins, el senyor Lequerica, i el senyor Alcalà Zamora, pel seu grup.

EN MAURA

Diu «La Epoca» que segons una carta del senyor Maura, rebuda pel senyor Rovira, està disposat a intervenir en el debat sobre el projecte de ferrocarrils, donat el cas que hi hagi el ferm propòsit de despatxar-lo.

Si els estractes d'escoltar l'opinió dels caps parlamentaris, s'abstindria el senyor Maura d'empendre el viatge, tota vegada que el seu criteri està condensat en manifestacions seves que han servit per a redactar el dictamen que ara es discuteix.

DEFUNCIO

Ha mort a Madrid, el marquès de Gorbea.

EL GENERAL BERENGUER

El general Berenguer, que, com abans deiem, ha estat molta estona al Congrés, parlava en un grup sobre la campanya d'Africa, i deia que al Marroc hi havia plantejat un problema militar que s'havia de resoldre militarment i no d'altra manera.

Al·ludint al trametiment de crescuts nuclis peninsulars, com se li trameteren després del desastre de l'any últim, i responent a peticions seves, ha manifestat que la presència d'aquests grans contingents la justificava la necessitat de guarnir amb excés els centres de població per a donar la sensació de confiança i allunyar temors.

Si la repatriació seguís, es posaria de manifest la necessitat d'aquests trametiments, puix en llocs com a Melilla, no tardaria en revelar-s'hi àdhuc el pànic.

Es parla d'instaurar el protectorat, i abans d'això — ha afegit — cal implantar el Maghzem.

LA REINA AMELIA

Al ministeri d'Estat no s'ha rebut cap notícia que confirmi la malaltia de l'ex-reina Amèlia de Portugal, de què es parla en algun diari.

EL PRESIDENT DE L'ARGENTINA

Sant Sebastià. — S'assegura que el president electe de la República Argentina, doctor Alvear, vindrà des de París a Sant Sebastià, on s'embarcarà amb un vaixell de guerra amb el ministre d'Estat, i es traslladarà a Santander.

Allí complimentarà a S. M.

—L'Ex-president del Consell, don Antoni Maura, estigué a Fuenterrabia, per a veure el seu fill.

DE SANTANDER

Santander. — A causa de la pluja, la Reina ha ordenat la suspensió de l'excursió al sanatori de Pedrosa, sortint únicament a donar un passeig pel Sardinero, a peu.

Els restants membres de la família reial no van sortir del Palau.

S'han rebut notícies que el Rei arribarà a les vuit, havent indicat a les autoritats que s'abstinguin d'anar al Palau fins demà.

El capità general, senyor Molto, esperarà el Rei per a complimentar-lo.

Avui ha tornat la visita a les autoritats locals.

En el correu de Madrid van arribar deu oficials i dotze soldats ferits, els quals han ingressat a l'hospital nou.

Es reberi molles adhesions al banquet en honor de la duquessa de la Victòria.

LA VAGA DE BISCAIA

Bilbao. — Al frontó de Javalvide, s'ha celebrat aquest matí l'assemblea obrera metal·lúrgica, per a tractar de la fórmula d'arranjament proposada pels delegats del Govern.

Hi van assistir uns 1.500 obrers.

Va presidir la dita assemblea, Alexandre Larrea, que ha començat per fer referència als últims tràmits de la negociació.

Al final de la seva peroració, ha exposat el parer del comitè de vaga, què és el de no acceptar l'esmentada fórmula.

Després han intervingut nombrosos oradors, i tots s'han mostrat partidaris d'acceptar l'opinió del comitè i rebutjar, per tant, la fórmula presentada pels delegats del Govern.

El president ha preguntat si algú tenia de fer alguna manifestació en pro de la fórmula, i com que no ha tingut cap contesta, ha preguntat si s'acordava rebutjar-la, a la qual cosa van contestar la majoria dels reunits en sentit afirmatiu.

L'acte s'ha acabat amb gran ordre.

També a la Casa del Poble de Sestao, s'ha celebrat, à les onze del matí, l'assemblea de metal·lúrgics d'aquella zona fabril, a la qual hi han concorregut uns 4.000 obrers.

Es van pronunciar nombrosos discursos, i es va acordar rebutjar en absolut la fórmula proposada pels delegats del Govern.

També es va acordar sotmetre a una votació per paperetes, si la comissió de vaga havia de seguir gestionant dels patrons alguna millora en el jornal, però abans d'aquesta votació es publicarà un manifest en el qual es convocarà una nova assemblea.

Per unanimitat es va acordar esperar aquesta votació.

DE SANT SEBASTIA

Sant Sebastià. — El governador ha celebrat una conferència telefònica amb el sots-prefecte de França sobre el règim actual de passaports fronterers.

També han tractat de les millores que han d'ésser introduïdes en el dit règim, amb el fi de facilitar el pas de la frontera dels turistes francesos i espanyols.

DE SEVILLA

Sevilla. — Al poble de Tozina, els obrers agrícoles, que estaven en vaga, han entrat la majoria al treball.

A l'Algaba es va produir un incendi que va destruir diverses garbes de blat i ordi.

Al mateix poble, un altre incendi de la mateixa classe, va ocasionar pèrdues per valor de 5.000 pessetes.

A COBRIR BAIXES

Bilbao. — Aquest matí, ha sortit cap a Madrid, amb destinació al Marroc, una expedició de 38 soldats i caporals de Garellano, que van a cobrir baixes.

Dinou d'aquests són de quota.

Foren acomiadats per les autoritats i llurs famílies.

EL «GIRALDA»

Màlaga. — Es espera de l'Alt Comissari, segueix en aquest port el vapor «Giralda», que el conduirà a l'Africa.

NOTES DE CADIZ

Madrid, 19, 2 matinada.

Càdiz. — A Sant Francesc s'han celebrats funerals pels artillers de quota, morts a Tetuàn, Josep Viniegra i Josep Diaz Merello.

L'Ajuntament els costeja un mausoleu.

— Ha entrat el canoner «Marqués de la Victòria», per a netejar fons.

De Canàries ha arribat el «Delfín», amb molt passatge i càrrega.

D'Amèrica ha arribat l'«Infanta Isabel», de Pimillos, amb 83 passatgers, entre ells l'artista Rafel Lillo, que va a Barcelona, el cònsol cubà i molts comerciants i pelotaris.

—Els vapors que eren aquí per a repatriar tropes, han marxat a diversos ports, amb càrrega, per desistir-se per ara de la repatriació.

LA LLAGOSTA

Osca. — La plaga de la llagosta ha envaït, arrasant-lo, el partit de Barbastre.

Ha destruït els fruits i les hortes.

«ELS HEROIS»

de PRUDENCI BERTRANA

ha obtingut en els Jocs Florals d'enguay el premi «Concepció Rabell», que és destinat al millor llibre de prosa catalana. — Demaneu-lo a la

EDITORIAL CATALANA, S. A.

I A TOTES LES BONES LLIBRERIES

Demaneu catàleg 2'50 ptes. rústica

L'agregació del barri del Lladoné a l'Ajuntament de Granollers

(Discurs pronunciat a l'alta Cambra pel senador nacionalista en Lluís Duran i Ventosa el dia 13 de juliol de 1922)

El Sr. DURAN Y VENTOSA: Voy a rogar, ante todo, a los señores senadores presentes que me perdonen el tiempo que he de hacerles perder para un asunto que parece, de momento, de insignificancia grande; pero que en el fondo tiene verdadera importancia. Por tratarse tan sólo de una cuestión que puede parecer de caciquismo rural, de intereses de un distrito, podrán creer quizá los señores senadores que no merece su atención y mucho menos que deba molestarles durante largo rato. No obstante, todos aquellos que tengan la bondad de escucharme, espero que, después de oír mis explicaciones, se harán cargo del motivo fundadísimo que me obliga a molestarles y que algunos, si no todos al menos, se convencerán también de la justicia de la causa que defiendo en estos momentos.

Ante todo, he de explicar por qué formando parte de la Comisión de Gobernación he de venir aquí a defender una enmienda. Es que se trata, señores senadores, de que esta enmienda, en rigor, es un voto particular; pero por circunstancias especialísimas no ha sido posible, reglamentariamente, que ese modesto senador, individuo de la Comisión de Gobernación, la presentara como voto particular, porque ocurrió lo que tendré el honor de exponeros.

El día 1.º de julio, hace, por consiguiente, tan sólo doce días, se reunió la Comisión de Gobernación para ocuparse de un asunto de verdadera importancia, de gran trascendencia, del proyecto de ley sobre profilaxis de las enfermedades evitables, y al reunirse la Comisión de Gobernación y acordar definitivamente su dictamen, me permití hacer observar a la misma que próximamente se presentaría al Senado un proyecto de ley sobre egregación de una parte de un término municipal de un pueblo de la provincia de Barcelona, agregándolo a la cabeza de su distrito electoral. Advertí entonces mi deseo de intervenir en la discusión de este dictamen, y advertí también que, después de quince días de permanencia en Madrid, me veía obligado a ausentarme, porque tenía que salir para Barcelona. Me pareció que, como en tantas otras ocasiones, una advertencia de esta naturaleza habría de bastar, y yo creo que en circunstancias normales y si no hubiese mediado lo que luego habré de decir, la Comisión de Gobernación me habría tenido esta atención, esta cortesía, constantemente guardada entre compañeros; pero me enteré el jueves de la semana siguiente de que el miércoles anterior se había reunido la Comisión de Gobernación, había dado su dictamen favorable a este proyecto de ley y que el jueves, día 6, se había leído ya el dictamen en el Senado, y aunque al enterarme de ello en Barcelona envié un telegrama pidiendo que se me admitiera la presentación de un voto particular (y este telegrama, en rigor, debió llegar al Palacio del Senado mucho antes de las veinticuatro horas necesarias para que, según el Reglamento, pudiera admitirse un voto particular), es lo cierto que en los términos estrictos del Reglamento por que todos nos regimos, y que yo he de ser el primero en acatar, no se podía admitir el voto particular, porque, claro está, el Reglamento no admite anuncios de presentación, sino que, con arreglo a él, ha de hacerse la presentación materiar de los votos particulares.

Por causa de este incidente, desagradable para mí, no he podido presentar el voto particular, y debí acudir a un amigo que no forma parte de la Comisión de Gobernación, porque, según una interpretación que cualquier día discutiremos, en todo caso se supone que los individuos de una Comisión, que tienen el derecho máximo de presentar votos particulares, no tienen, en cambio, el derecho mínimo de presentar enmiendas, lo que no me explico; en virtud de esta interpretación del Reglamento, que acato en este momento, para que no parezca una cuestión personal, pero que yo creo que es equivocada, he debido pedir a un compañero que presentara una enmienda y a otros compañeros que presentaran las siete u ocho enmiendas que he tenido que presentar a este dictamen; y gracias a esto y a la tolerancia de la Presidencia, que me permite en este momento que yo lleve la voz que debía llevar mi compañero señor Ramos, voy a exponer aquí las razones en que me fundo para oponerme a este dictamen.

Es probable que los señores senadores que tienen la amabilidad de escucharme, se pregunten: ¡Qué raro es que en esta casa, donde la cortesía se lleva a los extremos límites, en todo caso, a este senador se le haya tratado de esta forma, que no calificaré de descortés, pero que, cuando menos, se desusada...! Porque tratárase de un dictamen de altísimo interés de Gobierno, tratárase de un proyecto de aquellos de los que el Gobierno puede decir que depende algún grave interés, que la vida del Estado pueda depender de su aprobación inmediata, tratárase siquiera, señores senadores, de algo que interese a la mayoría de la Cámara, de algo que pudiera explicarse claramente por qué se lleva con precipitación su discusión y aprobación definitiva, y claro es, señores senadores, que yo me cometería con gusto y que creería que todas estas costumbres y todas estas consideraciones que habitualmente nos guardamos, no han de tener una fuerza tal que deba ser preferible la consideración personal de un senador a la que tienen los altos intereses del país, que el Gobierno debe, ante todo, guardar y vigilar. Pero es que, señores senadores, no se trata de esto; yo no quisiera molestar precisamente a la mayor parte de mi auditorio, no quisiera molestar a la representación de la minoría albista, pero es un hecho cierto, señores senadores, que al fin y al cabo todo esto que ha ocurrido, ha sido porque la minoría albista ha exigido que se discutiera ante todo y sobre todo este proyecto de ley.

Demuestra esto, señores senadores, un alto espíritu de compenetración, no sólo entre todos los miembros de la minoría albista, más que esto, un espíritu de compenetración, de unión, de compañerismo en el partido, que yo quisiera para todos los partidos, para el mío no lo necesito, porque lo tengo, pero lo quisiera para todos los partidos en España, que si tuvieran una homogeneidad y una disciplina tan grandes, podrían con mayor facilidad resolver en muchas ocasiones problemas vitales para el país, y aun que soy partidario de la matización en extremo, creo que dentro de esa matización debe haber unidad y disciplina; pero confieso, señores senadores, que me extrañó muchísimo que en este momento la minoría albista haya podido llegar a tener la fuerza suficiente para imponerlo en este preciso instante, porque cuando tantos otros asuntos parece que debían merecer la atención del Senado, cuando tantos otros problemas deberían ser tratados en esta Cámara, deben dejarse todos a un lado, simplemente para tratar de este gravísimo problema de la segregación de un barrio de Franquesas del Vallés para agregarlo al Ayuntamiento de Granollers del Vallés. Me diréis que se trata de un problema entre una y otra minoría; no. Se trata de algo más, porque nosotros, que somos una minoría muy reducida en número, por más que pongamos toda nuestra buena voluntad para tomar parte en las deliberaciones, nosotros no hemos de entablar una lucha entre minoría y minoría; en los Parlamentos las luchas deben ser entre las minorías y los Gobiernos; pero es que al oponernos a este dictamen, no lo hacemos porque este dictamen, si en vez de ser esta una Cámara que necesariamente se ha de guiar por móviles políticos, fuera un tribunal, si fuera siquiera un jurado, tengo el convencimiento de que obtendría un veredicto contrario al dictamen que somete la Comisión de Gobernación.

¿De qué se trata, pues? De una proposición de ley presentada, en uso de su perfectísimo derecho, por un diputado, en el Congreso, en méritos de la cual se propone que un determinado barrio de un pueblo de poquísima importancia de la provincia de Barcelona se segregue de su propia Municipio, al cual viene perteneciendo desde tiempo inmemorial, y quede agregado a la capital del distrito. No temáis que yo venga a daros razones de carácter histórico, ni de carácter topográfico, ni de carácter político para demostraros si tiene razón el uno o el otro. No; es que yo empiezo por sostener que el Parlamento, aunque legalmente tenga esta facultad, moralmente, en el momento actual, está incapacitado para resolver un problema de esta naturaleza; y es que nos encontramos con que este problema se va a resolver aquí sin que haya más datos, más antecedentes para que los señores senadores juzguen, absolutamente ni uno más, que una proposición de ley redactada por el diputado por el distrito y bajo la fe de lo que ha dicho el diputado por el distrito, bajo la palabra de lo que este señor, en uso de su derecho, no lo niego, ha venido a decir; el Congreso aprobó buenamente esa segregación y el Senado ahora se dispone para aceptarla, sin que haya ni un solo comprobante de todas sus manifestaciones. ¿Es que yo pongo en duda las palabras de este señor? Evidentemente no lo puedo hacer, ni sería correcto que en una Cámara entráramos en discusión con representantes de otra, pero ¿no os parece, señores senadores, que un asunto de esta naturaleza habría merecido la pena de que se hubiera formado antes un expediente en que se recogieran los antecedentes indispensables para juzgar si efectivamente procede o no procede esta segregación?

¿No parece, señores senadores, que cuando el Ayuntamiento de Franquesas del Vallés, al cual se le ha de segregar lo que él considera que es su propia vida, que es este barrio que se trata de suprimirle; cuando este Ayuntamiento pide ser oído, pide que se abra una información, en la cual pueda alegar las razones que tiene para sostener su derecho a la permanencia de este barrio en este Municipio; cuando la Diputación provincial de Barcelona por unanimidad ha solicitado que se abra una información y que dentro de esta información se la oiga; cuando los elementos interesados piden, no nada extraordinario, sino simplemente que se les oiga, no me parece muy natural que el Senado no tenga por conveniente resolver este problema a rajatabla, como vulgarmente se dice, que no corre tanta prisa; que problemas de mucha mayor importancia habrá en España que la segregación de un barrio del Ayuntamiento de Franquesas del Vallés.

Precisamente, señores senadores, en la orden del día del Senado figura (iba a decir desde tiempo inmemorial, claro que sería una exageración), pero figura desde hace muchos meses, un dictamen sobre la supresión de un Ayuntamiento de la provincia de Castellón de la Plana. Durante semanas y semanas ha estado en la orden del día un dictamen sobre segregación de un pueblo de la provincia de Huelva, que fué aprobado en definitiva por la Comisión de Gobernación, después de larga discusión, porque se dijo y constó que todos los elementos políticos de la provincia de Huelva, senadores, diputados a Cortes, diputados provinciales, Ayuntamientosinteresados, todos estaban conformes en la segregación, y sin esto no pasaba el dictamen, y en cuanto al Ayuntamiento de la provincia de Castellón de la Plana, no pasó hasta después de mucha discusión, y habiéndose presentado un voto particular, éste dictamen no ha sido sometido todavía a la deliberación, ni a la aprobación del Senado, porque se ha considerado siempre que el Senado tenía muchos otros asuntos más importantes de qué ocuparse que éste que, sin molestia para nadie, tenía más el carácter de asunto de caciquismo rural. Pero ya he dicho antes que la voluntad de la minoría albista es omnipotente en estos momentos.

Yo no sé la importancia que pueda tener, numéricamente, la minoría albista; es muy grande su importancia intelectual por todos los miembros que la componen; pero, así y todo, a mí me extraña mucho que el Gobierno no haya interpuesto su valiosísima influencia y no haya puesto su peso definitivo en la balanza, para que se someta a discusión tantos otros proyectos de ley que me parece que tenían alguna mayor importancia para la vida del país que la supresión de una parte del Ayuntamiento de Las Franquesas del Vallés; porque, señores senadores, no olvidemos que aun cuando es cierto (yo he de empezar por reconocerlo; lo reconocí un día, anticipándome a otras observaciones, en el seno de la Comisión de Gobernación, y no he de dejar de reconocerlo en el momento actual ante vosotros, señores senadores, que podéis darme lecciones de derecho constitucional), y es evidente que el Parlamento, que las Cortes con el Rey tienen, efectivamente, el derecho por sí de segregar este barrio de Lladoné y hacer pedazos el Ayuntamiento de Las Franquesas del Vallés y hacer desaparecer — en el terreno legal tan sólo —, no ese Municipio, sino los 9.000 Municipios de España; sin embargo, aunque todo eso, efectivamente, el Parlamento español tiene derecho a hacerlo, pues, repitiendo la frase inglesa que dije en la Comisión de Gobernación y que no tengo inconveniente en citar ahora, el Parlamento, efectivamente, excepto convertir una mujer en hombre, puede hacerlo todo; aunque esto sea así, no nos olvidemos de que por encima de las frases, de los términos constituciones, de las doctrinas más o menos científicas, llamémoslas así, hay algo más, que es la práctica, algo que debe estar sobre todo, que es la realidad. Y la realidad fué prevenida por el legislador español, que muchas veces los legisladores españoles anteriores a nosotros han tenido mucho más sentido de la realidad del que nosotros demostramos tener en algunas ocasiones, como quizá en la presente. Un artículo de la ley Municipal, y yo no voy a hacer un alegato de Derecho, resuelve estos problemas de una manera precisa, clara, categórica y justa, pues dice que las segregaciones de los términos municipales y sus uniones a otros serán resueltas mediante un expediente, por la Diputación respectiva: porque no se le ocurrió al legislador de la Restauración que para menesteres de tan poca monta debieran reunirse las Cortes con el Rey; es decir, que estos expedientes debieran ser resueltos por las Diputaciones provinciales después de oír a los interesados. (El señor Royo Villanova (D. Antonio): Si no hay Diputaciones en Barcelona, ni en Cataluña; ya las habéis suprimido; os las habéis tragado, como el Ayuntamiento de Sarriá.) No se precipite mi querido amigo el señor Royo Villanova, que tiempo habrá para que pueda intervenir, ya que estoy poniendo tela suficiente para que me pueda contestar.

Dice la ley claramente esto; pero además añade que cuando haya divergencias entre los interesados, estas divergencias serán resueltas por medio de una ley. Y nosotros ¿qué pedimos? Qué vengo a pediros a vosotros, señores senadores, en este momento? Simplemente que ante todo se tramite este expediente y se vea si puede haber o no conformidad entre los interesados, y que cuando esta conformidad aparezca claramente que no existe, entonces con todos los términos del problema, con los antecedentes debidamente expuestos por cada parte interesada, se traiga al Parlamento, para que éste decida quién de las parte interesadas tiene razón.

Esto no solamente lo dice la ley Municipal de la Restauración, sino que lo dijo una autoridad que para el señor Royo y Villanova ha sido muy grande, una autoridad que el señor Royo y Villanova nos ha citado varias veces aquí, que creo que hoy, para todos los partidos liberales, conserva todavía todos los prestigios que quizá algunos de los que pertenecemos a los demás le hayamos discutido en su tiempo. Esto lo dijo aquel célebre Real decreto, que quizá justamente se llame de descentralización administrativa, que dictó el 15 de noviembre de 1909 don Segismundo Moret. En uno de los artículos de este R. D. se restablece plenamente esta buena doctrina, llegándose a decir que la segregación de los términos municipales es de la exclusiva competencia de los Ayuntamientos, que han de ser resueltas después por las Diputaciones provinciales, y que sólo en caso de divergencia entre unos y otros organismos debe intervenir el Parlamento. De modo que ya veis, señores senadores, cómo en esta pugna con la minoría albista, con esta que se llama izquierda liberal, el criterio liberal lo hemos de sostener nosotros, los nacionalistas catalanes.

Yo considero que mientras no haya aquí los antecedentes necesarios, que mientras no se hayan reunido todos los elementos de juicio imprescindibles para conocer si procede o no esta segregación, el Parlamento, que constitucionalmente tiene todas las facultades, moralmente está en absoluto incapacitado para resolver.

Si fuera posible una inquisición (en forma de pregunta, naturalmente; no podemos aludir a otra); si yo preguntara a cada uno de los señores que tienen la bondad de escucharme si saben dónde está el pueblo de las Franquesas del Vallés, dónde está esta línea del Congost que se señala en el proyecto como divisoria entre uno y otro Ayuntamiento y cuántas veces han oído hablar del barrio de Lladoné, antes de dar su acuerdo definitivo respecto de esta cuestión, seguramente que, excepto uno que ha estado largo tiempo en Cataluña y me ha hablado de este asunto, todos los demás dirían que empezaban por confesar que esta era la primera vez que oían hablar de la existencia del barrio de Lladoné. Yo, que vivo a 20 kilómetros de este pueblo, esta es la primera vez que oigo hablar de dicho barrio, y si esto me ocurre a mí, ¿qué sucederá a los trescientos cincuenta y nueve senadores que componen esta Cámara y que han de votar respecto de la segregación del Municipio de las Franquesas, del expresado barrio, para agregarlo al Ayuntamiento de Granollers.

Yo no voy a pedir, naturalmente, que la Comisión de Gobernación se revote, porque comprendo que la Comisión no puede revotarse. Benévolamente, por las razones que sean, por exigencias, por amabilidad que quiso guardar a la minoría albista, la Comisión dió este dictamen; pero lo que sí pediría, y me parece que no es una cosa absurda, ni ningún disparate, es que esta discusión quedara suspendida hasta que se hubiera podido oír a los muchos interesados que están abrumando a telegramas al señor presidente del Senado, a la Comisión de Gobernación y a este modesto senador, pues todos los días tengo que contestar cuatro o cinco telegramas y otras tantas comunicaciones en que me piden sean oídos simplemente los elementos interesados.

Ya supongo que algunos de los señores senadores que creo que se proponen contestarme además del señor Royo, recogerán la indicación que he hecho antes de la Diputación provincial de Barcelona, y dirán: «es que no existe Diputación provincial». ¿Cómo que no existe Diputación provincial en Barcelona? Legalmente, para todos los efectos administrativos, existe la Diputación provincial de Barcelona; pero adviertan los señores senadores una cosa, y es que estos acuerdos de la Diputación provincial de Barcelona fueron tomados por unanimidad; y ahora diré más: que en la Diputación provincial de Barcelona están todas las matizaciones políticas de Cataluña. Allí están, además de mis amigos, los conservadores, los liberales monárquicos, los republicanos de los diferentes matices, porque son muchos los matices que en Cataluña tiene el republicanismo, están los mismos elementos de la Unión monárquica nacional. Todos estos elementos están en la Diputación provincial de Barcelona; pero, no obstante, ninguno de ellos se atrevió a oponerse a una petición tan justa como la de que fuera oída esta Diputación provincial

de Barcelona en un asunto que por la ley es de su exclusiva competencia. No obstante, yo no me voy a hacer ninguna ilusión respecto a la causa que defiendo. Ya comprendo que, a pesar de que seguramente los mismos compañeros de la Comisión de Gobernación (los pocos que me pueden escuchar en estos momentos, porque los demás están ausentes del salón, queden convencido de los razonamientos que les expongo, tienen el convencimiento también de que no se puede provocar una cuestión política con una minoría de esta importancia. Pero he de decir a esta minoría: ¿Es que esto es un criterio de minoría? ¿Es que la izquierda liberal cree que, en cuestiones de régimen municipal, se ha de hacer tabla rasa de las leyes anteriores y ha de prescindir de todos los requisitos que exige la legislación municipal anterior en el día en que gobierne, para satisfacer en cada caso las exigencias de aquellos de sus amigos que tengan interés en segregar o en suprimir un término municipal? ¿Es el criterio de esta minoría, el de ofrecernos mañana, que cuando se trate de los intereses políticos de un amigo, ha de preocuparle poco el criterio de la ley Municipal de 1877 o el de don Segismundo Moret, de 1909, porque por encima de esto ha de pasar el deseo tan legítimo como se quiera pero el que no hemos de someternos, de un diputado, de asegurar su próxima elección? ¿Es este el porvenir de este partido? Cuando este partido en minoría en una Cámara, nos ofrece estos ejemplos, triste porvenir nos aguarda cuando tenga mayoría y escale la gobernación del Estado con la confianza del Rey.

En estos momentos, señores senadores, figura en el orden del día un proyecto de ley en que distinguidos y apreciabilísimos compañeros nuestros han puesto toda su fe, toda su actividad, todo su noble deseo de servir a su Patria. Me refiero al proyecto de profilaxis de las enfermedades evitables que, como tantos otros, y como vulgarmente se dice, está muriéndose de risa en la orden del día, y no hay esperanza alguna de que pueda discutirse, no ya durante este período parlamentario, sino ni quizás durante la vida de estas Cortes. Que el niño muera de viruelas, que las generaciones futuras por falta de higiene vean depauperarse al pueblo español, importa poco; para lo que el tiempo es necesario es para segregar una barriada de un pueblo de la provincia de Barcelona, para satisfacer a la minoría albista. Pero pensémos, pensad todos, pensad especialmente los individuos de la minoría albista en que hay algo más, y que los que están llamados en un plazo más o menos breve a ocupar los altos sitiales de la gobernación del Estado no deben olvidar que estos problemas aparentemente nimios, estas cuestiones que vistas aquí, tratadas entre nosotros, parecen no tener una importancia grande, la tienen mucha por las repercusiones en la opinión pública de un país constantemente agitado. No olvidéis, señores senadores, especialmente los de la minoría albista, porque quien menos culpa tiene de todo esto es la Comisión de Gobernación, no olvidéis que Cataluña es un país constantemente agitado, y en estos últimos meses, más agitado que nunca por aspiraciones que vosotros, precisamente porque no las compartís, debéis tener más cuidado en tratarlas de manera adecuada. Bulle un espíritu determinado en Cataluña, y este espíritu se concentra en la aspiración a conocer el pueblo catalán de sus negocios propios, se va a encontrar ahora con que por una miseria de política de campanario, el Parlamento español le va a dar la lección de no permitirle ni siquiera el conocimiento de aquellos de sus negocios propios que lo son por reconocimiento explícito de la legislación municipal y que las Cortes españolas le habían dado. Nos encontramos en uno de aquellos casos en que, según la ley actual, es un negocio exclusivo de la competencia de los catalanes, y en estos momentos venimos a decir que para satisfacer un compromiso, un capricho, una conveniencia de uno solo, vamos a entregar el asunto al conocimiento de las Cortes; vamos a sustraer el conocimiento de este negocio propio de un organismo catalán, y váis a hacerlo absorber por el Parlamento español, que no tiene interés ni competencia alguna para ello. Es esto conveniente y prudente para los intereses de los unos y de los otros?

Hace muy pocos días, el Sr. Chapaprieta, dirigiéndose precisamente a uno de los sectores del Senado que en determinadas cuestiones sustentaban opiniones propias, le llamaba la atención acerca de la conveniencia de anticiparse a las próximas, casi necesarias transformaciones de una parte del régimen de la propiedad, y levantó con esto una tempestad porque quizá no fueron bien comprendidas sus palabras. ¡Ah! Es que el señor Chapaprieta, cuando no se trataba de intereses políticos de sus amigos, comprendía cómo la necesidad de la política requiere anticiparse a los acontecimientos y prevenir aspiraciones justas y legítimas del pueblo; pero cuando se trata de un asunto de esta naturaleza, entonces le importa muy poco este peligro que se va a crear, de añadir un agravio más a las aspiraciones de los catalanes, a los que no sólo no se les quiere reconocer una mayor extensión de sus facultades para conocer de lo que consideran suyo, sino que se les viene a privar, en un caso tan insignificante como éste, de aquello que, según la propia ley española, debían conocer y resolver. ¿Vale esto la pena? Lo someto al conocimiento del Senado, y especialmente a la prudencia de los que dirigen la minoría albista. Con esto serviréis a los amigos; pero no al país; y con este procedimiento se hacen combinaciones cuando son necesarias; pero de esta manera, no lo dudéis, jamás se ha hecho Patria.

... ...

El señor DURAN Y VENTOSA: No quiero volver, señores senadores y señor Royo Villanova, sobre lo que haya ocurrido en la Comisión de Gobernación. Me hago cargo de todo y me parece que de ciertas cosas no tenemos para qué hablar. Difícilmente me convencerá, no obstante, su señoría, de que los señores senadores de la Comisión de Gobernación se hubieran hecho perfectamente cargo de todo este asunto, y sobre todo de la necesidad de una urgencia tan grande que no permitiera siquiera oír a un senador que hacía dos días había marchado a Barcelona, ofreciendo volver en seguida, y que deseaba intervenir en la discusión del asunto, entre amigos, entre compañeros, en el seno de la Comisión. Claro es que esto no se justifica ni con prueba documental ni con prueba testifical. Pero es evidente que ha habido una exigencia de una minoría; no habrá habido esta exigencia en el ánimo del señor Royo Villanova, ni del Sr. Fernández Caro, ni en el de los demás individuos de la Comisión, según se me dice; pero es un hecho evidente que muchísimos dictámenes que llevan más tiempo figurando en la orden del día no se han discutido antes que éste; por algo habrá sido. Cuando ha habido un empeño tan grande en que este dictamen se discuta, alguna razón habrá habido. Este empeño no lo ha tenido el señor Royo Villanova, no lo ha tenido el señor Fernández Caro, no lo he tenido yo; alguien lo habrá tenido.

De todos modos, como todos estamos en el secreto y todos lo sabemos, no vale la pena que insistamos en este particular. Ya antes he rendido el tributo de mi admiración, como adversario, a los que han sabido hacer valer tan eficazmente lo que creían intereses de sus amigos.

El señor Royo Villanova ha hecho una alusión que no puedo dejar pasar; aquélla que se refería a la agregación del Ayuntamiento de Sarriá, que, como tantas otras agregaciones y segregaciones que se habrán decretado en España desde que rige la ley Municipal, se hizo con arreglo a esa ley. Pero es que en este caso lo que se hace es, no diré yo que pasar por encima de la ley, puesto que una ley se modifica por otra, pero sí prescindir, en contra de lo que se ha hecho otras veces, de todo expediente, porque, incluso esas fotografías a que hacía alusión el señor Royo Villanova, las tiene S. S. con carácter particular, porque en el expediente que obra en el Senado, no hay más que lo siguiente: la proposición presentada por el señor Diputado del distrito, el acuerdo de la Cámara aprobando esta proposición de ley, una comunicación, bastante chistosa, dicho sea con todos los respetos debidos a la Presidencia del Congreso, que dice que se remite la proposición con el expediente, y en el expediente no hay más que las hojas que acompañan a la proposición, y luego una serie de telegramas de protestas sin un solo telegrama, telefonema, comunicación ni nada, de ningún elemento interesado en que se apruebe el dictamen, ni de Cataluña, ni del resto de España, que diga que está conforme con la proposición. Esto es lo único que obra en el expediente, y esas fotografías las tendrá el señor Royo Villanova porque algún amigo se las habrá proporcionado particularmente; pero en el expediente no figuran, y todos los demás casos de agregaciones, segregaciones, etc., todos se han hecho con esos elementos a que antes me refería.

No quiero molestar repitiendo toda mi argumentación; sólo insisto en esto que os decía antes: ¿es posible que vosotros podáis juzgar con conciencia cierta de que los límites entre el Municipio de Granollers y el barrio de Lladoné son los que dice esta proposición de ley? ¿Es posible que lo sepáis? Entonces, ¿por qué juzgáis la cuestión cuando decís que los dos términos municipales están separados por una línea que pasará por acá y por allá, por tal ferrocarril, tal carretera, tal río, etc.? Lo sabéis? Lo sabéis sólo por lo que dice el diputado por el distrito, porque antecedentes para juzgar no los hay en el expediente; razones técnicas no tenéis ninguna. Sólo tenéis ese; las palabras de un diputado. Puede bastar para eso la palabra de un diputado? Si lo consideráis así, votad de la manera que queráis; pero yo creo que estos asuntos merecen la pena de meditarlos por la importancia que tienen, no por el momento actual, no por la circunstancia de que hoy pueda ganar la elección en el distrito el diputado tal y mañana el diputado cual, sino por las repercusiones a que antes he hecho referencia.

El señor Chapaprieta decía: «No os riais, señores senadores, de las posibilidades del porvenir; no os riais de las eventualidades del porvenir. No dejéis de hacer caso de las aspiraciones de los pueblos, no las toméis a broma, porque son cosas muy serias y dignas de ser pensadas, porque son las generaciones futuras las que han de tocar los resultados.» Esto es lo que yo os digo. Satisfacéis ahora, aparentemente, los intereses de unos amigos; pero acaso tocaréis las consecuencias el día de mañana. Yo, por mi parte, declino toda la responsabilidad. Os he advertido desde hace dos años que formo parte de esta Cámara, y ya no tendréis dudas respecto a cual es mi real significación; he abogado siempre a favor de mis ideales, pero siempre en un ambiente de armonía; ahora creo que este ambiente de armonía debe ser común para unos y otros, porque no basta que uno sienta esos deseos y el otro aproveche todas las ocasiones para cercenar todos aquellos legítimos derechos de organismos regionales y locales, que es lo que está ocurriendo en el caso actual.

Como no quiero molestar más la atención de los señores senadores, y por otra parte no me hago ilusiones respecto al resultado de la votación de esta enmienda, que evidentemente la Comisión no puede aceptar, puesto que está en contradicción absoluta con el dictamen, la retiro; pero como yo desearía conocer en una u otra forma la voluntad de la Cámara, yo rogaría a la Presidencia que autorizara la lectura de una proposición incidental, que no ha de decir más sino que se suspenda esta discusión para que se abra una información por el término de quince días, y con esto no molestaré más al Senado; conoceré su opinión, y en todo caso me reuniré a ella.

El señor PRESIDENTE: No esperaba yo este incidente. El señor Duran y Ventosa me pone en una dificultad. No se puede dar cuenta de las proposiciones incidentales sino cuando son presentadas antes de entrar en el orden del día. No vamos a dejarla para mañana; pero como lo que S. S. desea es una votación, puede pedirla.

El señor DURAN Y VENTOSA: No sólo acato, sino que reconozco la superioridad de la Presidencia en el conocimiento del Reglamento, como en tantísimas otras cosas; pero si no recuerdo mal, hay un artículo, que debe ser el 175 del Reglamento, que dice que durante una discusión se puede presentar una proposición incidental, y como me parece que estamos en una discusión, puesto que ha hablado un señor senador y le ha contestado otro, creo que procede la aplicación de ese artículo.

El señor PRESIDENTE: Se va a dar lectura del artículo para satisfacción de S. S., y ya verá como no corresponde al caso actual.

El señor SECRETARIO (Ranero): Dice así:

«Si durante una discusión se hiciese alguna proposición incidental o que tenga por objeto fijar el curso que deba darse a los negocios, el Senado, oyendo al autor de ella, acordará lo que juzgue oportuno.

El discurso del autor, en este caso, se ceñirá estrictamente al objeto de la proposición, sin entrar de ninguna manera en la cuestión principal.»

El señor DURAN Y VENTOSA: Me parece que estamos en un caso de aplicación estricta de ese artículo; pero yo comprendo que una votación nominal no ha de tener más resultado que molestar a los señores senadores, y no quiero pedirla. Lo que yo quiero saber es si hay tantos senadores que participan de mi opinión que ella pueda prevalecer, cosa que celebraría y que podría demostrarse en votación ordinaria. Si hemos de quedarnos solos los amigos de la minoría regionalista, ello se verá claramente, ya que somos muy pocos, y yo me rendiré a la opinión de los más, como es lógico en toda asamblea deliberante.

El señor PRESIDENTE: Se va a dar lectura a la proposición.

El señor SECRETARIO (Ranero): Dice así:

«El senador que suscribe, apoyándose en el artículo 175 del Reglamento del Senado, tiene el honor de formular la siguiente proposición incidental: Para que el Senado, si lo estima conveniente, se sirva acordar se suspenda esta discusión por el término de quince días, durante los cuales se abra una información pública a la que puedan concurrir los Ayuntamientos interesados, la Diputación provincial respectiva y cuantos organismos lo juzguen conveniente.

Palacio del Senado, 13 de julio de 1922. — Ricardo Ramos. — Duran y Ventosa.»

El señor PRESIDENTE: Tiene la palabra el señor Duran y Ventosa.

El señor DURAN Y VENTOSA: No quiero molestar al Senado, y como me parece que es evidente que todos los razonamientos que he expuesto antes iban encaminados a la petición que la proposición envuelve, renuncio a mayores consideraciones y sólo deseo que en votación ordinaria se pronuncie el Senado sobre su aceptación.

El señor PRESIDENTE: Los senadores que aprueben la proposición se pondrán en pié; los que la rechacen permanecerán sentados.

Verificada la votación en esta forma, no fué tomada en consideración la proposición incidental.

El señor DURAN Y VENTOSA: Pido la palabra.

El señor PRESIDENTE: La tiene su señoría.

El señor DURAN Y VENTOSA: En vista de que la voluntad de la Cámara me parece evidentemente expresada, no quiero molestar a los señores senadores inútilmente con la votación de las enmiendas que tenía presentadas, y que está visto no habían de ser aprobadas; en su consecuencia retiro las enmiendas.

El señor PRESIDENTE: Quedan retiradas.

Sin más debate, y hecha la oportuna pregunta por el señor secretario (Ranero) fué aprobado el dictamen.

L'Escola de Mar

LA VISITA DE L'ALCALDE

A l'Escola Municipal de Mar habitualment hi concorren 100 nens i 100 nenes, malalitssos, que hi segueixen un règim de vida naturista.

De vuit a nou del matí entren a l'Escola, es posen el vestit de bany i s'estan a la platja fent gimnàstica sueca respiratòria. Esmorzen a la cantina escolar municipal. De deu a onze juguen a la platja. D'onze a dotze es banyen al mar. De dotze a una concorren a la classe educativa. D'una a dues dinen a la cantina. De dues a tres, repòs a la platja. De tres a quatre, gimnàstica respiratòria. De quatre a cinc, classe educativa. A les cinc, berenar. Després se'n van a llurs cases.

Aquesta Escola i règim de vida s'ha interromput per a deixar el lloc, durant algunes setmanes, a les criatures de les escoles públiques municipals, a les quals l'Ajuntament facilita el pendre banys de mar. Els 50 nens i 50 nenes més raquítics de l'Escola de Mar han anat a Vilamar de Calafell, on fan un absolut règim naturista. Els altres 50 nens i 50 nenes resten en aquesta Escola, formant una semi-colònia de mar.

LES COLONIES DE BANYS DE MAR

Cada dia, i durant deu dies, 500 nens i 500 nenes, a una hora fixada, es concentren als llocs prèviament assenalats, on troben els mestres o les mestresses, en companyia dels quals pugen al tramvia o als autòmnibus que gratuitament porten els nenes a l'Escola de Mar i els nens al Club de natació, entre els talleres de «El Vulcano» i el trenca-ones.

Avui l'alcalde senyor marquès d'Alella, acompanyat del tinent d'alcalde i president de la Comissió de Cultura, En Josep Barbey i Prats, i els regidors N'Estanislau Duran i Reynals, En Martí Esteve Guau i En Ramon Palau i Morros, han visitat l'Escola de Mar en el moment en què les nenes eren a la platja, disposant-se a pendre el bany.

Han estat rebuts pels mestres de l'Escola, senyor Vergés i senyora Barba; per l'encarregat dels ensenyaments elementals de la Comissió de Cultura, En Ventura Gassol; el professor de gimnàstica, senyor Bricall; el metge, doctor Mias, i les mestresses auxiliars, bona part de les quals tenen la particularitat d'haver format part anys enrera de les colònies de mar.

El senyor alcalde, situat a la galeria superior, ha hissat la bandera de la ciutat, la qual ha estat saludada amb una ovació per les 500 nenes, arrenglerades a la platja.

Han fet exercicis de gimnàstica respiratòria. Després, per tandes de vint, han entrat al mar sota la vigilància de dos mariners banyadors i diverses mestresses que capbuçaven les més petitetes.

En sortir del bany es posaven sota la dutxa, i passaven al vestidor. Quan totes són banyades reben l'esmorzar, sandwich i truita, que es mengen assegudes a la platja, al peu de les corresponents banderoles. Per banderes van sortint i pugen al tramvia o auto-òmnibus i tornen a casa llur.

El senyor alcalde ha visitat, restant-ne meravellat, l'espléndida i acurada instal-lació de l'Escola, i molt especialment del material escolar, que s'ha construit segons els últims progressos de la Pedagogia.

En sortir de l'Escola de Mar ha anat a visitar els nois al Club de Natació, i els ha trobat que ja havien pres el bany i anaven per banderes a pujar al tramvia o a l'auto-òmnibus.

L'alcalde s'ha entretingut uns moments amb el director de la colònia, En Joan Trigo, el metge N'Antoni Vila, el professor de gimnàsia senyor Sànchez i els vuit professors que dirigeixen els vuit agrupaments que formen els 500 nois.

El senyor marquès d'Alella ha restat molt satisfet de la perfecta organització d'aquest servei d'higiene cultural, i al despatxat del doctor Mias ha constatat els excellents resultats que s'hi obtenen en la salut dels nens, fills tots de famílies ciutadanes modestes.

L'home ocell

Ahir tarda cridava l'atenció un nombrós grup de persones a l'entorn d'un arbre del carrer de València, encreuament amb la Diagonal, tothom amb la mirada en l'aire com si passés un aeroplà.

El que mirava aquella gent no era cap avió, sinó un home que s'havia enfilat a un arbre i saltava de branca en branca amb el dalit d'un esquirol. I tothom hi deia la seva respecte del que feia aquell àgil individu.

—Es un nou esport — afirmava un intel-ligent.

—Més aviat deu ésser que ha resolt la crisi dels lloguers instal-lant-se a l'arbre, com els indis de l'América — deia un altre.

I un tercer opinava que era un de la Unió Monàrquica que recercava els prohoms que van prometre assistir a l'espléndida epopeia de Sant Boi, i no s'hi van acoster.

Ja feia estona que durava la cosa quan una parella de seguretat que baixava per la Diagonal va observar aquella aglomeració i s'hi va atansar. L'home volàtil, encara no va veure els uniformes dels guàrdies, es va deixar anar de dalt a baix com una pedra, i en tocant a terra, va arrencar a córrer més lleuger que una guilla. Els guàrdies el van perseguir, i fins van disparar a l'aire per tal de fer-lo deturar, però l'altre redoblà la velocitat, i aviat va desaparèixer.

De les indagacions que van fer els guàrdies es va posar en clar, més tard, que el fugitiu s'havia enfilat a l'arbre per a veure si agafava un canari que ce devia haver escapat d'alguna casa veina.

Recomanem a les entitats i als particulars que tenen a bé trametre'ns articles o notes suplicades, la necessitat absoluta i sense la qual no ens és possible fer-ne el menor cas, d'avalar degudament els originals amb un segell o una firma.

INFORMACIO PARLAMENTARIA

(Telegrames i conferències de LA VEU)

CONGRES

Madrid, 18, 9'15 nit.

Afirma el senyor BARCIA que França no pot al·legar cap dret especial sobre Tànger, puix després del d'Agadir i de co que preceptuen els tractats, la situació de Tànger és distinta del restant de l'Imperi. Per això França no pot al·legar drets especials i si ho fa va contra el prescrit en els tractats. (El senyor Yanguas demana la paraula.)

Es refereix a la circulació de moneda espanyola al Marroc, la qual cosa ja significa un acte de sobirania, i explica el que esdevingué en aquest assumpte d'ençà que se signà l'Acta d'Algeciras fins el 1914. En aquesta data França imposà el paper moneda i la pesseta «hassani» començà a desapareixer.

Manifesta que si un problema de tal magnitud com aquest de la moneda no ha estat defensat pels governs espanyols, no poden inspirar confiança quan tractem amb altres països en nom d'Espanya i sobre qüestions que eli interessen molt.

A Tànger se segueix el mateix camí que s'ha seguit en el restant de l'Imperi, fent funcionar el Banc de l'Estat. El Govern va en això de Tànger, a una negociació, assistit per la opinió que creu que a França no l'assisteix cap privilegi; de manera, que el Govern porta una responsabilitat gran que l'obliga a plantejar-se un problema previ per a saber que no podria negociar amb qui no faci cas de co que estipulen els tractats. Si França apel·la a una conducta que seria intolerable i que consisteix en imposar el dret del més fort, vosaltres haveu d'anar a la gallardia de dir-ho davant del món.

Acaba expressant la necessitat que Espanya defineixi la seva política internacional amb actes de govern que portin la confiança a l'opinió.

El ministre d'ESTAT li contesta i nega que a Espanya hi hagi desorientació en política exterior.

Coincideix amb el senyor Barcia en la necessitat de fer una política d'harmonia amb França i Anglaterra, i refugir tot allò que pogués portar-nos a una discòrdia amb elles. Però això ha de tenir un complement, que és el de tenir sobretot present el nostre interès. Nosaltres havem de pensar mirant a l'interior de la nació germana que, amb nosaltres conviu, i mirant al Sud del Marroc i els nostres interessos allí independents dels d'altres països. Be està la nostra amistad amb França i Anglaterra, però sense oblidar tot allò altre que ens interessa.

Justifica la inhibició d'Espanya en l'afer de l'Alta Silèssia per raons de conveniència internacional.

Nega que Espanya estigui al Marroc per interès de cap nació estrangera, sinó per propi interès, expressat molt abans que França i Anglaterra negociessin.

Diu que al Marroc la moneda espanyola no circulava com a signe de sobirania.

El senyor BARCIA. — He dit d'influència.

El ministre d'ESTAT. — Això, sí. M'ha semblat sentir a parlar a S. S de sobirania.

El senyor BARCIA. — He dit que és un signe de sobirania la circulació de la moneda, però reconeixent que Espanya no la tenia, i per això em referia a la influència.

El ministre d'ESTAT. — Aleshores estem d'acord i no insisteixo.

Acaba recollint breument les restants manifestacions del senyor Barcia, apremiat pel president, que li fa avinent que han transcorregut les hores reglamentàries.

Se suspèn aquest debat.

Ordre del dia.

S'aprova el dictamen de la comissió mixta sobre el projecte de llei de reforma tributària.

S'aproven altres dictàmens, entre ells, un proposant que s'aprovi la concessió d'un ferrocarril sense garantia d'interès per l'Estat, del baixador de la Bordeta fins el port de Barcelona, atorgat per R. O. de 22 de febrer de 1922.

Continua la discussió del projecte de llei d'Ordenació ferroviària.

El ministre de FOMENT intervé per a recollir les manifestacions que l'altra tarda va exposar el senyor Gasset, en defensar el seu vot particular.

Diu que aquest projecte de llei és la única solució que pot tenir el problema ferroviari, plantejat avui per la incapacitat financiera de les companyies. Aquestes mai han pogut desenrotllar-se sense les bestretes de l'Estat.

Diu que l'aplicació d'aquest projecte, si arriba a ésser llei, no ha de costar-li res al Tresor, puix l'interès de l'empréstit ferroviari no s'aixeca; han d'assenyalar-lo les Corts, i, per tant, sols aquelxa ha d'ésser la càrrega que l'Estat tiri damunt seu. Podria, adhuc, donar-se el cas que les Corts no fixessin interès, i, per tant, que no hi hagués càrrega. Demés, cal comptar amb els beneficis que produiria la millora de les línies.

Respecte a les tarifes, diu que l'augment seria major amb co que proposa el senyor Gasset en el seu vot particular, que amb el que proposa aquest projecte de llei.

No hi ha dret a dir, a priori, com ací el senyor Gasset, que les tarifes van a augmentar un 70 per 100, perquè això és una enorme inexactitud.

Rebutja l'afirmació del senyor Gasset de què es garanteix un interès fix al capital. També rebutja co que digué respecte al rescat, puix en el projecte, co que es fa és sotmetre'l a determinades condicions.

Diu que no pot parlar de relativa normalitat ferroviària en un país on de quant en quant cal apel·lar a la suspensió de les facturacions, i això és el colapse de la circulació.

Afirma que l'estat primari de la xarxa ferroviària a Espanya, és insuficient per a atendre les necessitats de l'economia nacional. (El senyor Alvarado interromp.)

Manifesta que l'economia nacional sofrirà greu perjudici si no s'aprova aquest projecte de llei.

Termina invitant a tots a què l'examinin sense passió.

El senyor GASSET (don Rafel), rectifica.

Compara el discurs que l'altra tarda va pronunciar el president de la Comissió, senyor Ortuño, amb el que avui ha pronunciat el ministre de Foment, i troba entre tots dos una gran disparitat de criteri. En realitat, el que resulta, es que la Comissió i ell estan d'acord en molts punts, i que l'únic que defensa el projecte és el ministre.

Insisteix a assegurar que aquest projecte suposa un gran dispendi, que es convertirà en una càrrega per al Tresor, perquè la despesa que es faci no s'ha de veure compensada amb l'augment d'ingressos que es produeixin per les millores que s'introduïxin en els serveis ferroviaris.

No sap en què es fonamenta el ministre per a dir que el vot particular que l'orador defensa, significi un present per a les companyies.

Fa avinent que moltes de les manifestacions que el ministre li atribueix, no les ha fetes ell. El ministre ha recollit quelcom que s'ha dit fora d'aquí, atribuint-li propòsits obstruccionistes que ell no ha exposat. Afegeix que està acostumat a sofrir obstruccions, però mai ha practicat aquest procediment parlamentari.

Declara que està disposat a col·laborar a l'aprovació d'aquest projecte de llei, però no amb una rapidesa que exclou el seré examen del problema i sense procurar introduir en el projecte la major suma possible de millores en benefici de l'erari públic i de l'economia nacional.

El senyor ORTUÑO també rectifica, insistint en els principals extrems del seu discurs.

El ministre de FOMENT també rectifica i creu que és inexacte atribuir al projecte l'establiment d'un interès fix, puix es veu a la llum del dia que co que es pereseguex, és un interès variable.

Diu que amb el sistema preconitzat en el vot particular de la garantia per l'Estat, dels interessos, a partir de la data en què terminin les concessions, les companyies obtenen un gran benefici.

Creu que el senyor Gasset està equivocat en suposar que el Tresor es perjudicarà, i afegeix que en aquesta suposició n'hi ha d'haver molt pocs que l'acompanyin.

El senyor GASSET torna a rectificar.

Es rebutja un vot particular.

Se suspèn el debat i s'aixeca la sessió a dos quarts de nou.

SENAT

Madrid, 18, 9'15 nit.

El senyor CASARES interromp.

El senyor SILIO. — No crec que necessiti el ministre d'Instrucció Pública l'ajuda de S. S. per a exposar el seu criteri.

Declara que el pressupost que es discuteix no és de la seva paternitat. Es fill de l'actual ministre d'Instrucció pública. El pressupost que ell idea puja a 164.881.000 pessetes, quantitat que el senyor Montejo redui a 163.432.000. El Congrés eleva aquesta suma a 166 milions i tantes de pessetes, i al Senat aquesta xifra arriba a 166.328.926 pessetes.

Es queixa que se suprimis una partida de 160.000 pessetes i en canvi es conservin les tres inspeccions d'ensenyament que són altres tantes canongies, que ni tan sols tenen taula de despatx al ministeri.

Defensa el Llibre de la Pàtria i diu que la partida que ell idea per a premiar-lo no es tirà a rodar par exigències de la llei de comptabilitat, sinó per debilitats del ministre davant les pressions de les esquerres.

Censura que s'hagin suprimit del pressupost les partides que ell havia consignat per a les Escoles de Comerç, pensions per a l'estranger i altres, i diu que l'actual ministre ha consignat en canvi una quantitat a disposició de la Junta de Pensions.

El senyor GONALEZ ECHEVARRI. — Per a poder servir als amics.

El senyor SILIO continua el seu discurs, referint-se a la creació de l'Institut-Escola, que és un assaig pedagògic que termina la seva missió d'aquí a dos anys, i per conseqüent resulta absurd que es pretengui aixecar-li un edifici que costa un milió de pessetes, convertint en permanent el que es creà amb caràcter transitori.

S'ocupa de l'autonomia universitària i diu que no creu haver comès cap bogeria en pretendre que l'autonomia fos implantada a les Universitats, atenent precisament a les peticions d'universitaris insignes.

Arran del decret d'autonomia, de 1919, tot foren aplaudiments i felicitacions, i gairebé no hi hagué la més petita censura. Totes les Universitats es posaren a confeccionar llurs Estatuts amb gran entusiasme. El Govern presidit pel senyor Maura fou substituït pel del senyor Dato, el qual acollí el projecte d'autonomia universitària, i el mateix feren els restants Governs que se succeïren, i el Senat aprovà el projecte.

Quan últimament fou ministre d'Instrucció pública continuà, com era natural, la seva tasca en pro de l'autonomia universitària. Recorda que per l'octubre, quan l'obertura de curs, a la qual assistí S. M., hi hagué visques i entusiasme en pro de l'autonomia, i el mateix entusiasme pogué observar en les distintes Universitats que visità, essent molt ben rebut a Saragossa, Barcelona i València.

Li diu al senyor Montejo que si tragués l'autonomia podria dir-se que la implantà un ministre no catedràtic i la suprimia un ministre catedràtic.

Recorda que en l'última setmana que assistí com a ministre al Congrés fou fortament combatut amb motiu del cas de la senyoreta Uris.

Per cert que la qüestió de la senyoreta Uris fou una mostra de flirteig entre el banc blau i les esquerres, perquè veig que no s'ha rectificat res de tot el que jo vaig fer. Jo vaig ordenar la formació d'expedient, perquè en aquest informés el Consell d'Instrucció pública. Vol dir-me el senyor ministre si ha sostingut S. S. la formació i tramitació d'aquest expedient?

El ministre d'INSTRUCCIO. — No, no.

El senyor SILIO. — No obstant les esquerres no el combaten, com ho demostra l'existència d'aquell flirteig.

Termina preguntant al ministre si està disposat a mantenir el projecte d'autonomia universitària.

El ministre d'INSTRUCCIO es plany de les paraules del senyor Silió, que han estat de suma agressivitat, cosa que no esperava.

Afirma que la partida per a subvencionar el Llibre de la Pàtria no fou suprimida per ell, sinó per la Comissió de Pressupostos del Congrés.

Defensa la permanència en el pressupost de les tres Direccions Generals combatudes pel senyor Silió.

Les modificacions introduïdes en el referent a la Junta de Pensions han estat també obra de l'altra Cambra.

Justifica la partida per a la creació d'Instituts-Escoles que figuren en el pressupost.

Es refereix a l'expedient de la senyoreta Uris, el qual segueix en el Consell d'Instrucció Pública, i no en té absolutament cap coneixement. Quan l'expedient arribi a poder seu, aleshores veurà la manera de procedir en justícia.

Tracta de l'autonomia universitària.

Diu que cal tenir en compte que els temps canvien i que aquell corrent favorable a l'autonomia és avui precisament contrària.

El senyor SILIO. — On ho ha vist S. S.?

El ministre d'INSTRUCCIO. — A tot arreu. El Congrés es mostrà francament enemic de l'autonomia; les Universitats tampoc avui la defensen, i aquí mateix, al Senat, l'ambient no és molt favorable a l'autonomia universitàries estiguin dividides, ell no haurà de decidir-se en pro de l'autonomia, i sobretot existeix un projecte de llei que pot aprovar-se.

Diu que quan es tanquin les Corts caldrà dictar un decret suspenent el d'autonomia universitària.

El senyor SILIO rectifica.

Vol que constin de manera precisa les declaracions del ministre de què suspendrà per decret l'autonomia universitària, i davant aquesta declaració a ell no li toca altra cosa que posar-se a disposició de les Universitats, que són les que han de parlar.

El senyor ROYO VILLANOVA (don Ricard) afirma que la Universitat de Saragossa és francament partidària de l'autonomia, i per això se sent agrait al senyor Silió.

Prega al ministre que desistexi de tota disposició que tendeixi a tirar per terra el principi de l'obra d'autonomia universitària i que porti a les Corts el conseqüent articulat perquè aquesta autonomia sigui concedida per virtut d'una llei.

El senyor CARRACIDO consumeix el quart torn en contra de la totalitat.

Intervé — diu — per a tractar d'un assumpte que és de gran interès per a Espanya.

Recorda que en diverses ocasions han anat a l'Argentina nodrides representacions de la intel·lectualitat espanyola, i França, temorosa que se li arrebassi en aquelles terres l'hegemonia intel·lectual, ha creat a Buenos Aires un Institut Franco-argentí, havent-se format una associació comuna per al major desenrotllament de l'esmentat Institut, al qual ha dotat el pressupost francès amb la quantitat de 100.000 francs. Això té veritable importància, i cal que la comissió i el ministre pensin en la conveniència, que podria dir-se'n la necessitat, d'aixecar també a Buenos Aires un Institut Hispano-argentí, on es doni cultura superior.

El senyor GONZALEZ ECHEVARRI es queixa de la protecció de les dretes a les institucions d'ensenyament lliure.

Al·ludeix a l'Episcopat, que té representació a l'Alta Cambra i demana que es restitueixi a la Universitat salmantina els béns que són seus i que en poder de l'Estat no rendeixen cap utilitat.

Quant a l'autonomia universitària, entén que el projecte del senyor Silió era massa radical, però que el ministre ha de fer prevaler en aquest assumpte un règim preparatori de l'autonomia.

El senyor SANCHEZ I SANCHEZ, emparat en un article del Reglament, demana que es doni per suficientment discutida la totalitat del dictamen.

Així s'acorda, passant-se a la discussió per capítols.

S'aprova el capítol primer, després de rebutjar-se una esmena a cadascun dels senyors Ortega Morejón i Ubierna i d'unes aclaracions de la Comissió amb tendència a subsanar un error.

Sense discussió s'aprova el capítol segon.

El senyor GONZALEZ ECHAVARRI defensa una esmena al capítol tercer, demanant que es restableixi la xifra de 170.000 pessetes, de conformitat amb la norma qu figurava en la proposta del ministre.

No l'accepta la comissió i el senyor Gonzalez Echavarri demana votació nominal.

S'hi procedeix i queda acceptada l'esmena per 46 vots contra 19, figurant el ministre d'Instrucció com abstingut.

El senyor PALOMO combat la totalitat d'aquest capítol.

Fa constar que la Junta d'Ampliació d'Estudis ha realitzat una tasca verament meritòria a América, treballant amb entusiasme per l'apropament de tots dos països.

El senyor DAURELLA li contesta breument, per la Comissió, i s'aprova el capítol.

Al següent, el senyor GIL CASARES hi defensa un vot particular del senyor Fabié, que no accepta la comissió.

El senyor Gil Casares demana votació nominal, i per 40 vots contra 15 és presa en consideració el vot particular.

Al capítol sisè el senyor GIL CASARES hi defensa una esmena.

La Comissió sol·licita l'ajornament de la discussió d'aquest capítol per a estudiar l'esmena.

El PRESIDENT accedeix a la petició i se suspèn aquest debat.

Es posa a discussió el dictamen sobre el projecte de llei considerant com a mort en campanya o de resultes de ferides el tinent coronel don Eduard Barrera.

El senyor GONALEZ ECHAVARRI, en vista que no es troba a la Cambra el senyor Galarza, per a defensar una esmena, demana que la votació es faci per boles, com així mateix totes les que es refereixin a pensions, com ho sol·licità l'altre dia el senyor Gadea per a un altre cas.

El senyor GADEA manifesta que ell es referia al cas de la pensió a la filla d'En Martínez de la Rosa.

El senyor GOICOECHEA, president de la Comissió, prega al senyor González Echavarri que retiri la petició, puix seria de molt mal efecte que la primera vegada que el Senat usa aquest sistema de les votacions per boles ho fés respecte al cas de l'heroic coronel del regiment de la Corona.

El senyor GONALEZ ECHAVARRI accedeix, però manifestant que d'aquí endavant aquestes votacions han de fer-se per boles.

S'aprova el dictamen.

També s'aprova el que concedeix una pensió a la filla d'En Martínez de la Rosa, després d'haver retirat la seva petició el senyor Gadea de què fos secreta la votació, adherint-se a co que ha fet el senyor Gonzalez Echavarri.

Sense discussió s'aprova un projecte concedint una pensió a la vidua del capità de fragata senyor Capriles.

Els tres dictàmens queden pendents de votació definitiva.

S'aixeca la sessió a les nou menys deu minuts.

D'ESTIUEIG

BALNEARI DE LA PUDA DE MONTSERRAT

El dia de la Mare de Deu del Carme es va celebrar joiosament en aquest Balneari, tothom prengué part a la festa. L'altar fou exornat, la il·luminació, esplèndida.

A la tarda s'encengué una llarga «traca», i de seguida va començar la funció a l'església. Hi hagué Rosari, novena del Carme i sermó, que féu el capellà temporer, doctor don Amadeu Pujol. Després es cantà la Salve gregoriana, com és de consuetud fa alguns anys, en aquest Balneari.

Es troben aquí les famílies següents: Marquesa del Turia i la seva formosa filla; la senyora vídua de Forés, les de Vilasaló, Vilà, Martí, Manauta, Bosch, Fernàndez, Ramírez, Marquès, Aymerich, Tintoré, Serraclara, Parera, Ragué, Almirall, Raebel, Grau, Casals, Micó, Rabecas, Belloso, Basquens, Fontanet, Esteva, Riera, Garrell, Darna, Miranda, Ayxelà, Bargalló, Pizà, Bertran, Estrader, Gallar, Fité, Núñez, Viver, Ribas, Mestre, Fernàndez de Córdoba, Virgili, Mestres, Just, Besola, Sabater Antich, Alter, Verdaguer, Ribas, Fochs, Masuet, Ceravalls

NOTICIES DE L'ESTRANGER

Reformes econòmiques de l'Austria

Malgrat que la corona austriaca ha caigut gairebé a zero, el Govern i el Parlament de Viena realitzen actualment importants esforços, que semblen sincers, per tal de millorar la situació econòmica de la República.

Una nova llei que ve a crear un nou banc d'emissió ha estat votada pel Parlament en segona lectura. Aquesta votació l'ha guanyada el Govern gràcies a la unió dels partits anomenats burgesos en front dels socialistes.

Es tot un pla orgànic de reformes financieres ço que actualment intenta establir el Govern austríac. Aquest pla és combatut pels socialistes des del doble punt de mira del repartiment entre les diverses classes socials de les càrregues que compliquen les noves lleis, i de l'organització del treball.

Els partits que actualment formen la coalició governamental acusen els socialistes d'haver desorganitzat l'Estat des que, per la revolució de l'any 1918, ocuparen el poder. Els retreuen l'haver-se aprofitat d'aquest període de governament per a apoderar-se de la força armada i per a dictar un conjunt de lleis socials que oposen els sindicats obrers a l'Estat i al país. Quan el Govern Seipel volgué seguir altres camins, els socialistes feren esclatar la vaga carrilaire. Aquesta fracassà; i ara — diu el corresponsal d'un diari parisenc a Viena — els social-demòcrates cerquen una revenja fent oposició a les mesures adoptades pel Govern per a intensificar el treball i la producció, fins a arribar, si cal, a la limitació de la llei sobre la jornada de vuit hores.

Una de les mesures preses és la d'elevar les tarifes ferroviàries, de manera que quedi cobert almenys el 75 per cent del déficit; la resta d'aquest serà coberta mitjançant economies i una reducció del nombre d'empleats.

Així mateix s'apujarà el preu del tabac, a fi de poder obtenir un benefici d'un 5 per cent sobre la recaptació.

Totes aquestes reformes no poden ésser sinó pal·liatius per a una situació econòmica gravíssima. No obstant, demostren la bona voluntat del Govern de Viena i de la present majoria parlamentària.

A. ROVIRA I VIRGILI

Els assassins del mariscal Wilson

Londres, 18. — Els assassins del mariscal Wilson, anomenats Dunn i O'Sullivan han estat condemnats a mort.—Havas.

Simons, president del Tribunal de l'Imperi.

Berlín, 18.—L'ex-ministre senyor Simons ha estat nomenat president del Tribunal de l'Imperi.—Havas.

Metges catalans a Perpinyà

Perpinyà, 18.—Ha arribat la caravana de metges catalans acompanyada d'alguns periodistes. Els metges es proposen visitar totes les estacions termals dels Pireneus.—Havas.

Accident d'automòbil al Marroc

Casablanca, 18.—Ahir a la tarda un autocar que conduïa viatgers va topar contra un parapet al pont sobre el riu Ued-Malhad, en el trajecte de Casablanca a Rabat. Els ocupants van caure al riu, resultant set morts i onze ferits.—Havas.

Pels marins morts al Zappeion d'Atenes.

Tolon, 18.—Avui s'ha celebrat una missa de rèquiem en sufragi dels marins francesos morts al Zappeion d'Atenes.—Havas.

Llops a la Dordogne

Bordeus, 18.—S'assenyala l'aparició d'una colla de llops a la regió de Dordogne, els quals han causat enormes estralls als remats.—Havas.

La data de l'entrevista Poincaré - Lloyd George

París, 18. — L'Agència Havas està assabentada que el senyor Poincaré ha comunicat oficialment aquesta nit al Govern de Londres, que no pot assenyalar la data en què s'hagi d'entrevistar-se amb el senyor Lloyd George, abans d'estar assabentat de l'informe del Comitè de garanties, el qual subministrarà eventualment una base seriosa per a les converses referents a les Reparacions.

La reserva del senyor Poincaré respecte al moment més oportú i favorable, no exclou de cap manera l'eventualitat de l'entrevista, que sembla tan desitjable a Londres com a París. — Havas.

A la Cambra italiana

Roma, 18.—A la Cambra dels Diputats ha estat aprovada una proposició presentada pels demòcrates i acceptada pel Govern, demanant la suspensió de la discussió del pressupost del Tresor.

Ha acordat també la Cambra que figuri a l'ordre del dia per a demà la interpel·lació del senyor Modigliani referent a la política interior del Govern. —Havas.

Explosió d'un magatzem de productes químics

Nova York, 18.—S'han produït diverses explosions en un dipòsit on es creu que hi havia emmagatzemada una gran quantitat de pólvora o de productes químics.

A conseqüència de l'explosió han resultat 2 morts i 30 ferits.—Havas.

Llei de protecció a la República

Berlín, 18. — El Reichstag ha adoptat, per tres cents vots contra cent dos, i quatre abstencions, el projecte de llei de protecció a la República, després d'una llarga discussió en la qual intervingué el nacionalista Bazille, que dirigí forts atacs a la República, provocant, amb això, violents protestes de les esquerres.

També adoptà la Cambra le llei referent als deures dels funcionaris públics envers la República, la llei concernent a la policia judicial de l'Imperi i la llei concedint un crèdit de setanta cinc milions per a la defensa de la República.

Ultimament, i després d'aprovar un projecte augmentant de cinc mil a deu mil marcs la indemnització parlamentària als diputats, llegí un Decret donant per clausurades les sessions del Reichstag. — Havas.

L'exèrcit vermell

Londres, 19. — Segons un comunicat de Rússia al «Morning Post», a conseqüència de l'escassesa de numerari hi ha descontent entre les fileres de l'exèrcit Roig.

El Govern no té cabals per als oficials, assenyalant-se algunes seriosses revoltes d'aquests en diverses regions.

També s'han registrat tumults de caràcter antisemita, especialment a la Rússia del Sud, on s'han produït diversos pogroms. — Havas.

La Conferència de La Haia

La Haia, 18. — Amb motiu de la invitació del president de la comissió no russa, per a assistir demà a la reunió de la sots-comissió de béns privats, el president de la comissió russa, senyor Litwinoff, ha dirigit la següent carta al president de la comissió no russa.

«Vista la vostra carta del 17 del corrent em permeto fer ressaltar que la meva carta de la mateixa data no es referia únicament a les qüestions que corresponen a la competència de tal o qual sots-comissió, sinó a totes les qüestions que constitueixen l'objectiu general de la Conferència de La Haia, qüestions que constitueixen l'objectiu cedent de la sots-comissió, féu diverses indicacions en aquest sentit, i fins vaig fer ressaltar en la meva carta que la tornada de tots els treballs a les sots comissions, sense l'examen preliminar de les qüestions en conjunt pels representants de les dues comissions, i sense una determinació prèvia sobre les qüestions fonamentals, no pot conduir als resultats que desitgem tots els que, desgraciadament, hem estat ensenyats per l'experiència i sabem que cap sots-comissió podria arribar a conclusions de conjunt, sense fer concessions a les altres sots-comissions, en virtut de les prescripcions de Gènova.

La delegació russa ha vingut a La Haya amb l'esperança de trobar-se amb la comissió no russa. Però no solament encara no s'hi ha trobat, sinó que només ha pogut canviar impressions amb una sots-comissió incompetent per a estudiar les qüestions que interessen a la conferència.

La delegació russa creu que seria possible convocar el conjunt de la comissió russa i l'orgue executiu de la comissió no russa. Però, amb gran estranyesa per la nostra part, la delegació russa cap avui, per la seva de vostè, que el tal orgue executiu no existeix, per la qual cosa només em queda pregar, en conseqüència, que es reuneixi una assemblea plenària de les dues comissions, per a elaborar les línies essencials de les bases d'un acord relatiu a totes les qüestions que figuren en l'ordre del dia de la conferència.

La delegació russa persisteix en creure que aquelxes bases poden ésser trobades pel camí proposat per ella, i és més pràctic i més racional fer-ho així.

La vostra invitació per a assistir a la sessió de la sots-comissió primera, d'un caràcter determinat, que la demés, estem subordinats a declaracions d'un caràcter determinat, que la delegació russa hauria de sostenir, sense que se li proposin obligacions concretes, per altra part.

Serviu-vos, senyor, acceptar, els meus respectes, etc..— Signat, Litwinoff.»

Com a conseqüència d'aquesta carta, aquesta tarda ha tingut lloc la reunió de la comissió no russa, amb el fi de deliberar sobre si és procedent o no la decisió de reunir-se amb la comissió russa, d'acord amb la demanda de la delegació bolxevista.—Havas.

La Haia, 18.—A la sessió celebrada aquesta tarda per la comissió no russa, el pèrit romanès, parlant en nom dels Estats limítrofes amb Rússia, ha sol·licitat de la comissió que consentis a celebrar una sessió plenària amb els russos.

El pèrits francesos, belgues i italians han acceptat, però amb la condició que els russos haurien d'ésser escoltats sobre un fet nou que desmenteixi llurs anteriors declaracions.

Els president de la comissió ha quedat encarregat de comunicar aquesta nit al senyor Litvinoff aquella decisió, però subratllant el caràcter suprem de la mateixa i posant de manifest quan errònies resulten les afirmacions dels russos referent als procediments que ha de seguir la Conferència.—Havas.

L'arquebisbe de Sibèria i vuit alumnes de l'Escola Militar condemnats a mort.

Riga, 19. — Comuniquen de Moscou que l'arquebisbe de Sibèria Anatali ha estat condemnat a mort per haver-se negat a remetre als soviets les joies i objectes preciosos dels temples. — Havas.

Riga, 19. — Comuniquen de Cronstadt que han estat condemnats a mort vint alumnes de l'Escola Militar per haver-se negat a assistir a classe. — Havas.

L'esdevenidor de l'Alta Silèsia

Berlín, 19. — En l'entrevista celebrada entre els senyors Ebert i Calonder, el President de la República ha expressat la seva esperança que França i Polònia realitzaran tots els esforços possibles per al floreixement de l'Alta Silèsia. — Havas.

Poincaré a Londres

Londres, 19. — Als círcols polítics s'assegura que el cap del Govern francès anirà a Londres a primers d'agost. — Havas.

El Canada i Rússia

Londres, 19. — Segons un despatx rebut d'Ottawa, el Govern del Canadà ha repres les relacions amb Rússia. — Havas.

El Comitè de garanties a París

Berlín, 19. — Ha marxat a París el Comitè de garanties. — Havas.

Descobriment d'armes a Alemanya

Weimar, 19. — La policia ha descobert un dipòsit clandestí d'armes i municions. Aquest dipòsit pertanyia a l'agrupació «Jove Alemanya», de la qual han estat detinguts nombrosos membres.

Les armes ocupades són: 5 ametralladores, 10 llançabombes, 10 pistoles ametralladores i 10.000 cartutxos. — Havas.

L'antisemitisme a Alemanya

Berlín, 19. — Les autoritats han prohibit la celebració del congrés que organitzaven a Marburg els estudiants alemanys i austríacs antisemites. — Havas.

La guerra civil a Irlanda

Dublín, 19. — Prosseguéixen favorablement les operacions de les forces regulars.

Els rebels han evacuat Conmel, després d'incendiar 1 acaserna, sense pèrdues en llurs fileres, i de Sligo en foren completament trets, morint en la retirada dos paisans.

Els rebels atacaren sense resultat la caserna del major Hamilton, sofrint tres morts i nombrosos ferits.

La situació de Limerick no ha canviat. — Havas.

Les eleccions a Alemanya

Berlín, 19 — Les eleccions a la presidència de la República se celebraran probablement a últims de desembre de l'any actual o a primers de gener de 1923. — Havas.

La volta al món en avió

Bombai, 19. — L'aviador anglès que realitza la volta al món en aeroplà, senyor Blake, ha arribat a Karachi. — Havas.

Es rectificada la noticia de l'assassinat de Lenin

Londres, 19. — Comuniquen de Riga al «Times» que la delegació soviètista ha desmentit la notícia de l'emmetzinament de Lenin. — Havas.

Els assassins de Wilson

Londres, 19. — Els assassins del mariscal Wilson conparegueren davant del tribunal, en actitud d'extrema arrogància.

El president es negà a què es donés lectura de l'escrit presentat pels acusats, pel seu caràcter de propaganda anarquista.

El lletrat defensor abandonà la sala com a protesta per la negativa del president.

El processat Dunn, en la seva declaració, recorda que havia fet tota la guerra, lluitant per la defensa dels principis pels quals es declarava Anglaterra campió, però que aquesta no els ha aplicat a Irlanda. Aquest és el motiu que l'induí a realitzar el crim de què se l'acusa, que creu acte de justa venjança per la tirania imposada als seus germans irlandesos. Acabà Dunn protestant de la puresa de les seves intencions, que espera li serà reconeguda per la posterioritat, en jutjar-lo.

L'altre processat, O'Sullivan, en ésser requerit per la presidència perquè al·legués arguments en sa defensa, digué que no tenia res que declarar i que es remetia al text del document que el president s'havia negat a llegir.

El Jurat es va retirar a deliberer, durant les deliberacions tres minuts.

Immediataameant el president llegí el veredicte, el qual condemna a mort els acusats.

Aquests oiren la sentència amb gran serenitat, sense fer cap demostració.

Dunn declarà que el tribunal era incompetent per a jutjar en matèria política.

O'Sullivan exclamà que era la seva major glòria morir per Irlanda. — Havas.

Els assassins de Rathenau

Berlín, 19. — Es coneixen nous detalls de la mort dels assassins de Rathenau.

La policia, en observar que s'havien refugiat en una de les habitacions de la torre, féu nombrosos dispars contra la finestra d'aquella habitació, creient-se que un dels assassins fou tocat.

Damunt dels cadàvers es van trobar diverses cartes topogràfiques de l'Estat Major i tres mil marcs en bitllets.

S'ha comprovat que l'escriptor Stein féu en aquests últims temps, freqüents viatges a Munich i Nuremberg.

Tant Stein com la seva muller, han estat detinguts. — Havas.

L'emprestit interior a Austria

Viena, 19. — El Consell Nacional ha aprovat en segona lectura el projecte d'emprèstit interior obligatori.—Havas.

El comerç de valors estrangers a Austria

Viena, 19. — S'ha publicat una disposició oficial prohibint el lliure comerç de valors estrangers. Aquests només podran ésser negociats per a despeses de viatges. — Havas.

Arxius, Museus i Biblioteques

Provincial Arqueològic. — Obert de les onze del matí a la una de la tarda: Capella de Santa Agata. Plaça del Rei.

Especial de Mineralogia, Petrografia, Paleontologia i Conquiliologia, de la Societat de Ciències Naturals «Club Muntanyenc», Princesa, 14, primer. — Obert d'onze a una i de cinc

'Arquitectura: Escola d'Arquitectura. — Segon pis de la Universitat. a onze de la vetlla.

D'Història Natural de la Universitat: Edifici de la Universitat.

Artístic i Arqueològic de Barcelona. — Obert de les nou del matí a la una de la tarda. i de les tres fins a posta de sol: Palau Reial del Parc.

Municipal: Obert de les deu del matí a la una de la tarda i de les quatre a les set de la tarda: Casa de la Ciutat.

—Especial de Patologia Vegetal del Consell de Foment. (Aragó, número 287, principal). Públic. Tots els dies feiners, de deu a una i de quatre a sis de la tarda. Avisant anticipadament també es pot visitar els dies festius.

Museu Pedagògic de Ciències Naturals de L. Soler Pujol.—Plaça Real, número 10.

D'Història Natural de l'Acadèmia de Ciències i Arts: Rambla dels Estudis, 9.

De la Corona d'Aragó: Carrer dels Comtes de Barcelona.

De Protocols: Notariat, 4.

De la Universitat: Edifici de la Universitat.

Centre Excursionista de Catalunya (carrer del Paradís). — Oberta de sis a vuit de la tarda i de les deu a dos quarts de dotze de la nit.

Biblioteca del Consell de Pedagogia. — Urgell, 187. — Oberta, de 12 a 1 del matí, i de 4 a 7 de la tarda. Els diumenges, de 11 a 1 del matí. Aquesta Biblioteca és circulant.

Episcopal: Palau Episcopal.

Dels Museus Artístics (especial de Art): Oberta de les deu del matí a la una de la tarda, Museu Arqueològic: Palau Reial del Parc.

Arús. — Oberta de deu a una del matí, i de set a nou del vespre. Passeig de Sant Joan, 26, principal.

Del Reial Patrimoni: Palau de la Diputació.

La Veu de Catalunya

DIARI NACIONALISTA CATALÀ D'AVISOS I NOTICIES

Dimecres, 19 de juliol de 1922

L'autonomia universitària

DURANT la discussió dels pressupostos d'Instrucció Pública al Senat, el Sr. Montejo, titular de la cartera i catedràtic, no amagà pas les seves poques simpaties envers l'autonomia universitària, reconeguda pel Sr. Silió, i insinuà la contingència que en sigui suspesa l'aplicació per reial decret, si no és implantada definitivament per una llei, cosa gens probable, tenint en compte l'hostilitat amb què l'esguarden importants sectors d'ambdues Cambres.

El que passa amb l'autonomia universitària és verament revelador de tot un sistema de *govern*. Tothom ha reconegut sempre a les terres d'Espanya les deficiències de l'ensenyament oficial, sobretot de l'alt ensenyament, de l'ensenyament universitari. El Sr. Silió no volgué passar pel Ministeri d'Instrucció Pública com han passat el Sr. Montejo i la majoria dels seus antecessors, i implantà l'autonomia universitària, tractant honestament de resoldre el problema de donar als alts estudis una eficàcia que evidentment no tenen.

La reforma del Sr. Silió fou favorablement acollida per tots els polítics solvents i els homes de ciència coneixedors dels problemes pedagògics. Totes les Universitats redactaren els Estatuts de llur autonomia que foren aprovats pel Sr. Silió en una segona etapa ministerial. Cal reconèixer que el Sr. Silió actuà amb una conseqüència i una honestedat plausibles i que amb els fets demostrà que no convertia l'autonomia universitària en una bandera per a portar-la alegrement a l'oposició, sinó que del Poder estant aprofitava totes les avinenteses per a realitzar el que constituïa una ferma convicció seva.

El Sr. Montejo ha arribat a ministre d'Instrucció pública molt després d'haver deixat enrera la seva joventut. Malgrat aquesta circumstància, com a home de govern no aventura mai una opinió. Es dels polítics que sempre *han d'estudiar* els assumptes. *Este es asunto que hay que estudiar mucho.* I, no obstant, com a catedràtic hauria de saber que, al ministeri, com als exàmens, *non oportet studere, sed studuisse.*

Ara el Sr. Montejo s'ha declarat contrari a l'autonomia universitària. Sembla que ell i els que pensen com ell cerquen el fonament de llur actitud en la circumstància que hi ha Universitats artificials que no poden viure autonòmicament. Es l'etern criteri simplista del centralisme. Es clar que la Universitat de Múrcia, com a exemple, és diferent de la Universitat de Barcelona, però aquesta diversitat és, precisament, la que justifica l'autonomia, amb la qual cada Universitat podrà tenir el seu matís propi, podrà viure la seva vida pròpia.

Cal que la Universitat de Barcelona, arribada, després de tantes dificultats, a un període inicial d'autonomia que pot ésser germen fecund de transformació i eficàcia pedagògica, es prepari per a defensar-se de les escomeses dels ministres que, com el Sr. Montejo, no havent aportat a la causa de l'ensenyament públic iniciatives de cap mena, senten la impulsió atàvica del pas enrera, i voldrien enderrocar el que amb tants d'esforços ha començat a ésser bastit.

L'actualitat social

EL SINDICAT LLIURE A TERRASSA

A Terrassa va celebrar una reunió la Junta local de la Unió de Sindicats Lliures, presidida per Josep Frenchs, i assistint-hi 18 associats delegats. El president es va doldre del poc entusiasme que hi ha en aquella ciutat, que els obliga o bé a dissoldre's o bé a reduir les despeses, i canviar de local.

Després d'algun debat, s'acordà convocar una reunió general, avisant amb tres dies per endavant, per tal de pendre acords, en cas que la Junta actual cregui procedent la dissolució.

AGRESSIÓ

Ahir tarda va ser auxiliat al dispensari de Sant Martí, Ciril Mas Mengual, de 35 anys, espardenyer, el qual tenia fortes contusions al cap, esquena i braç esquerre, per haver-lo agredit a bastonades, segons va dir, dos homes als quals no coneix, i que anaven vestits de blau.

El fet va passar a l'encreuament de la Riera d'Horta amb el camí de la Verneda.

El pacient, que digué ignorar els motius de l'agressió, va ingressar a l'Hospital Clínic.

VAGA ACABADA

Els 50 obrers que el dilluns abandonaren el treball en la fàbrica de bàscules de Pibernat, carrer del Parlament, han repres la feina tots.

COMISSIONS MIXTES

S'han tornat a reunir les comissions mixtes de vaquers i de fotògrafs continuant l'examen de les demandes formulades pel personal.

UNA VAGA

A la fàbrica de tubus de plom de A. Casas van ser despatxats dos obrers perque la seva conducta no mereixia l'aprovació del patró.

Els altres treballadors van fer causa comú amb els acomiadats i van abandonar el treball.

El patró ha resolt el conflicte posant personal nou.

L'INCENDI DE LA FABRICA GUÑALONS

La Corporació General de Treballadors, Unió de Sindicats Lliures, en nom i representació de tots els obrers que treballen a la casa de don Bartomeu Guñalons, actualment en vaga, desment la nota donada a la premsa, suposem per l'esmentat patró, que de quaranta treballadors que eren, sols havien anat a la vaga deu, puix el cert és que sols eren catorze els obrers i tots ells estaven en vaga.

Tampoc és cert que arran de l'incendi de la seva fàbrica fossin detinguts cinc dels esmentats obrers, i tampoc no és que han estat ja posats en llibertat ja que mai han estat detinguts. De ser certa la nostra suposició, sembla que l'esmentat patró tingui la intenció de fer entendre a l'opinió, que els obrers de la seva fàbrica foren els que la incendiaren, i aquests estan disposats a demostrar en qualsevol moment tot el contrari.

Les Idees i les Imatges

VIURE I HONORAR ELS MORTS

... Viure i honorar els morts, individualment i collectiva, vol dir acceptar-los, perfeccionar-los, immortalitzar-los.

La collectivitat humanisticament és, com l'individu, una realitat visible i alhora invisible; una resultant doble de dues forces que s'avaloren mutualment; la vida i la mort, entrellenyades, constituint una síntesi única.

Encara que ho volguéssim, tanmateix, no ens fóra possible defugir l'individual i el collectiu contacte de la vida i de la mort. Se'ns imposa com a malgrat nostre. Es un compromís ineludible i imperatiu.

Els nostres morts, ensems que llurs crèdits, ens han llegat els deutes llurs. No ens és possible pendre possessió dels primers sense fer-nos càrrec dels segons. L'actiu dels encerts i glories dels nostres avantpassats ens és transmès acoblat al passiu de llurs errors i desfetes.

La vida, biològicament, vé a ésser com una reparació constant de la mort. La solidaritat de ço que neix i de ço que mor resulta ben palesa. Moralment, la reparació de la vida per la mort i de la mort per la vida, ens apar igualment necessària.

Tot en aquest món, material o espiritual, individual o collectiu, és afer de reparació. Tot és vida basada en la mort. Tot és mort basada en la vida.

«Endavant! per damunt dels morts!» — *clamà un jorn Goethe.*

Aquesta exhortació goetiana ens apar com una de les més característiques i, podríem dir-ne, més reveladores del terbol fons barbre i desordenat, el qual, molt més sovint del que hom s'imagina, sol arborar-se per dessota les clares i harmòniques vestidures del grec-llatí de Weimar.

El sentit d'aquesta frase pot interpretar-se de molt diversa faisó, certament. Un hàbil escolàstic en podria, adhuc, deduir una tendència del tot oposada a la que li atorguem. Ço que ens interessa, però, no és jugar amb la veritat, sinó assolir-la.

Las paraules esmentades de Goethe són, decididament, una clau d'humanitat superior falsa.

Quin contrast amb la frase bàsica d'Auguste Comte, tota rubèrta d'alterosa civilització i de clàssics fecunds prestigis: «Els vius són i seran cada vegada més i més inspirats i governats pels morts»!

Els morts no són cap obstacle, ans al contrari. Són, potser, la raó i el sentiment suprems de la vida. La seva màxima justificació.

La mort, individualment i collectiva, esdevé tan sols tirania i descomposició quan se li nega la vida.

JOSEP MARIA JUNOY

Polítiques

EL REGISTRE DE LA PROPIETAT

Havent estat nomenats els senyors Berjamo Escobar i Vázquez Rey, registradors de la Propietat, respectivament, de Barcelona i Granollers, la Unió Jurídica Catalana, respectant les persones dels nomenats, fa públic, una vegada més, que les lleis que regulen les tals designacions estan inspirades en el total desconeixement de les modalitats i necessitats catalanes, i protesta novament de la injusticia i dels perills que per als catalans representa tan arbitrària preterició.

Una justa reivindicació

Les velles banderes de Bohèmia

El Govern de la República txecoeslovaca s'ha dirigit al Vaticà, i, en les amistoses relacions establertes, li ha demanat, i sembla que serà concedida, la devolució de les banderes nacionals preses en la fatídica i trista batalla de la Muntanya Blanca, esdevinguda a prop de Praga i que marcà la fi de la nacionalitat.

Es donà el 8 de novembre de 1620, data que anualment es commemora, i fou entre l'exèrcit imperial de la Lliga i les forces bohèmies, que quedaren derrotades, fugint el rei Frederic que les comandava. Feia dos anys de la célebre defenestració de Praga i s'assenyalà aquella pèrdua com l'eclipse de la llibertat nacional, com imposició d'un estrany jou, de la qual s'ha alliberat passades tres centúries.

Els vencedors, i més tard dominadors, feren ofrena d'aquells estendards, com a humiliació de Bohèmia i exaltament del seu triomf, a les esglésies de Roma. Ara es tracta de rescatar tan gloriosos penyores, testimoni ahir de la desfeta i glorificació ara de la llibertat nacional.

De la solució al plet nacionalista donada per la guerra mundial de 1914-18, hem vist gaudir de plena vida molts pobles oprimits. Per llur història, condicions i homes, atemperant-se als corrents del nostre temps, sense negar els passats, formosa síntesi de progrés i tradició, ocupen un dels primers llocs els txecs i els eslovacs, agermanats en un nou i poderós Estat, al qual, com a la ressuscitada Polònia, se li ha donat la missió de deturar una invasió moscovita, moral i material, a les terres de l'Occident europeu.

El gest de Txecoeslovàquia és altament meritori i demostra com a través dels segles, després de guerres d'extermini, de polítiques de repressió, de veritable esclavatge, l'ànima dels pobles es revolta, s'aixeca i arriba a nimbar amb la victòria la causa de la pròpia llibertat. Mers accidents, provocats per l'afany de domini, poden i solen esser aprofitats per a la sospirada emancipació.

Bohèmia — com recordava Pi i Margall en les seves «Nacionalitats» — fou nació independent durant vuit segles, des de principis del VIII fins que en 1556 es posà la seva corona als polsos Ferran d'Austria, i eren seves llavors les terres de Moravia, Silèsia i Lusàcia. Mentre fou nació, reconegué la sobirania dels emperadors d'Alemanya i era un dels set Estats que l'elegien.

No obstant, la lluita amb els alemanys, la colonització dels països que feren aquests, la persecució a la llengua nacional i fins la influència religiosa, foren utilitzades per a la germanització. Amb alts i baixos, aconseguint uns avantatges i perdent-los més tard, en decantar-se la Bohèmia a la dinastia austríaca, fou un llevat de guerres que culminaren en la desfeta que hem citat, on es perdé totalment l'esperit de la vella nacionalitat. El jou de ferro dels alemanys es féu sentir, portant a l'emigració els més rebels i una veritable servitud als que quedaren en aquella terra.

Mancà la consciència nacional, foren meres provincies d'un vast imperi i la claudicació fou llei generalitzada. Com tots els pobles caiguts, calia esperar l'adveniment de la renaixença, promesa feta en el transcurs dels temps i en la qual sols creuen les seleccions, que aquí no foren la gent de la noblesa, sinó els homes de lletres, entusiastes patriotes. Per la llengua ressuscita l'amor al poble, i a la fi del segle XVIII, potser a influència de la transformació que de França irradia, es pogué obrir una aula de llengua i literatura txeca a la Universitat de Praga. Dobrovski i Jungmann foren l'ànima del moviment. Un museu i una revista ja ens mostren l'actuació de 1820 a 1830, en els dies que Polònia també lluita heroicament per la seva independència.

En el fatalisme de les lleis biològiques, que fa que els pobles passin del moviment literari al polític, la revolució de 1848, despertadora de tantes energies i inspiradora de tantes esperances en multitud de pobles, enardí la Bohèmia contra l'imperi austríac, i, després de sagnants lluites, no aconseguint-se una constitució federativa, s'assoleix el reconeixement de l'idioma nacional.

Eslaus i germànics marquen dues conductes distintes i les esperances de conviure pobles diferents en un mateix reialme són fallides. S'imposa l'unitarisme, i després de Sadowa se sacrifica Bohèmia a Hongria, fent de la llibertat d'aquesta instrument de tortura per als txecs, que sols lliuraren la llengua de la general persecució.

Dels dies d'avantguerra està en la memòria de tots la tasca de Bohèmia, encaminada a aconseguir la seva constitució interior, portant més enllà de les fronteres les seves simpaties a França, que tant contrastava amb la política de Francesc Josep, tan amatent a Alemanya, i, així, racialment, contrària a Bohèmia. L'esperit lliure del país, la tradició de Joan Huss, la influència de les idees franceses, assenyalaven el moment que, en descosir-se l'imperi austrohongarès, per condició de raça, tradició i sentiment, seria convertit en realitat política allò que havia estat somnis de poetes.

A la Gran Guerra els txecs expatriats s'enrolaren entre els soldats de la causa aliada, mentre els patriotes eren perseguits per les autoritats austríaques amb el mateix odi amb què un dia s'empresonà a Silvio Pellico; homes privilegiats, herois de la pàtria, com Masaryk, Kramarcz, Benes, Klofac, Starek i Stefanik, el veritable soldat alliberador i primer ministre de la Guerra txecoeslovac, saberen crear — nous Franklins en idèntic romiatge per Europa i Amèrica — vincles d'afecte contra l'imperialisme alemany, i no havia ja començat encara l'armistici que onze dies abans, a Praga, homes de totes les idees i confessions proclamaven la independència i la República dels txecs i eslovacs, formant-se, amb ordre i plenitud de deures cívics, un poderós Estat, mirall de prudència entre els pobles novells, amb Parlament, tribunals, poders i exèrcits que havien de fer recular la invasió soviètica que negaria la vida nacional.

Els seus prohoms que intervingueren en els treballs de la Conferència de la Pau i sotascriviren els tractats de Versalles i Trianon, donaren mostra de llur saviesa, i l'accés d'aquell Estat entre els altres, amb els seus deu milions d'habitants, profusa cultura, prodigiosa indústria, actiu comerç i rica agricultura, convenceren que allí hi havia un fogar de reparacions econòmiques després de les dissorts i desastres que quedaren de la gran guerra.

El retorn de les banderes perdudes a la batalla de la Muntanya Blanca, cares i sagnants reliquies, té una alta valor moral. Poble amic de tots, de notable influència a una part d'Europa, ple de civilitat i més amant de la pau social que de conquestes bèliques, rebrà una reparació deguda, un testimoni de glòria als que tres cents anys enrera per ell lluitaren. El que constitui ver orgull d'un sobirà serà herència sagrada d'un casal col·lectiu, veritable pàtria, que no oblida el sacrifici dels seus avantpassats, i en el jorn de glòria de la seva llibertat, els ret homenatge, aspirant a viure sota els plecs d'aquelles velles i històriques banderes, testimoni etern de patriotisme, enlairades ara triomfalment mercès al mèrit de la conseqüència, de la fermesa i de la ininterrompuda lluita per assolir un nobilíssim i digne fi...

No deixaran, tampoc, d'esser exemple viu per altres pobles que encara combaten per la seva llibertat.

I. BO I SINGLA

Municipi

PROJECTES

Al Negociat d'Urbanització i Reforma, hi ha exposat el projecte d'unificació de numeració dels carrers d'Asturies i Esmaragda, en passar a esser carrer d'Asturies.

Don Antoni Hurtado sol·licita cobrir i utilitzar la part superior d'una secció del llit del Torrent de Santa Catarina o de Casa Campaña, afeontant amb la seva propietat.

A totes dues obres s'hi poden fer objeccions.

VISITA

Ha complimentat a l'alcalde l'exministre senyor marquès de Cortina, felicitant-lo al propi temps per l'èxit de l'Emprèstit de l'Exposició.

EL CORREU DEL MON

(Col·laboracions i reportatges de LA VEU)

Cròniques de Buenos Aires

Estampes de la ciutat

III

Carrer de la Reconquista. — Heu's aquí el rovell de l'ou. Heu's aquí el dolor i l'alegria. Heu's aquí la inquietud i la tranquillitat. Heu's aquí la porta de l'infern i l'evocació del paradís.

L'ànima s'hi sent un xic encongida abans d'entrar. No sabràs pas mai — oh, ànima! — si és arribada aquí l'hora de l'«Hossanna!» o la de «Lasciate ogni speranza»!

L'entrada a aquest carrer, malgrat obrir-se a la galeria de la plaça de Maig — cuidada i pomposa com una rosa florida en un vers de Rubén Darío — té quelcom de misteriós i terrible, de torbador i tenebrós. Perquè, al cap i a la fi, al carrer de Reconquista troben inici i sustentament totes les faules, totes les llegendes i adhuc totes les realitats que són, al llarg del temps, l'essència i el caràcter de la veritat i la vida, la mentida i l'ensomni d'aquesta trepidant ciutat de Buenos Aires...

El carrer de la Reconquista és el carrer dels Bancs. Quina torbadora impressió, quina força!

Hi són arrenglerats i massissos gairebé tots els Bancs de la Ciutat, almenys les cases matrius. El Banc de la Nació, bancs espanyols, japonesos, belgues, alemanys, italians, francesos, etc. Una munió d'apresents es combola al carrer i per les amples voreres. I és de veure, a fora, en mig del tràfic de Buenos Aires, aquest tros del carrer de la Reconquista. Homes van i vénen, amb una pressa reconcentrada i ferrenya. Els sentiu parlar tots sols en veu alta i moure els braços i les espatlles amb gest d'ira o de desolació. De sobte, algun s'atura i traient-se paper i ploma de la butxaca comença a fer números. L'altre, és repensat i desfà camí, torna enrera, entra a un altre Banc. No manca aquell que, abans d'entrar-hi, sent com una vacillació suprema, com si una mà invisible i poderosa el refrenés. Aquell altre surt del Banc radiant i somrient, i aquest d'aquí, malcarat i avorrit. Hi ha com una febre, com una encomanadissa ansiosa, com una inquietud trebalosa i ardida d'anar endavant, de repitjar-ho tot, per a donar un pas. Passa pel carrer un esbufec de monstre. I, a dintre, en l'activitat febrosa dels Bancs, les xifres i els papers canten un poema.

Ara travessa d'una vorera a l'altra una noia gentil i menestrala. Porta uns papers a la mà. Mira a tot arreu, ingènua i esverada. Cerca el Banc que li han dit. Aquesta va a deixar-hi diners... Es una «maruxa» que ha deixat allà, a l'altra banda de la mar, els pares xaruc i solitaris. Un home que va depressa li dóna una empenta. Va esvalotat, amb un llapis i un paper a la mà, cridant i gairebé corrents. La pobra noia, trasbalsada, per mor del cop rebut, ha de recolzar-se a la paret del Banc. S'hi recolza un moment, mira espantada i apreta contra el pit els papers que duu a la mà. Aleshores, tot el carrer li sembla un enemic.

El tè. — S'ha dit de Buenos Aires que era la ciutat del tè, del «mate» i del «remate». Sens perjudici de parlar un altre jorn del «remate» i del «mate», parlem avui del tè.

El tè de la tarda és com un ritual, com un deure, com una obligació. En certa manera obeeix a una necessitat. Buenos Aires és una ciutat matinera. De set a vuit del matí, es posa tota ella en activitat. Tothom és ja al seu lloc i comença la feina. A les dotze del migdia s'acaba la tasca. De dotze a una, dina tothom, abans de rependre-la. I la majoria d'empleats i empleades que viuen als pobles suburbans no poden anar a les cases llurs i mengen «qualsevol cosa» en algun restaurant del centre o en algun d'aquests anomenats «Bar-Lunch» (que és tota una definició). Així, doncs, de quarts de cinc a quarts de sis de la tarda, per als uns i per als altres, el tè és com una necessitat. La gran ciutat s'asseu a la taula.

A tot arreu es rei tribut al tè, amb més o menys complicació. Tant se val que esteu parlant en el despatx d'un home d'afers, com en la companyia d'un amic desvagat, com que esteu al taller d'un artista, o en l'habitació d'una dama, en visita particular o en una botiga. A l'hora del tè us oferiran el tè, que pendreu allí mateix o al «bar-lunch» més proper. Tots els establiments d'aquest gènere s'omplen de gom a gom. La senyoreta atrafegada i la peripatètica, l'empleat que va de pressa i l'home que està matant l'estona, tots coincideixen un moment. Que és el mateix moment que tota la ciutat pren el tè, de pressa, a peu dret, davant del taulell de la vida.

Com és natural, aquesta que hem anomenat necessitat de pendre el tè, s'és feta també un luxe i adhuc té les seves modes. I a «Richmond» del carrer de Florida, als grans magatzems «Harrod's» i «Gath i Chaves» i al «Plaza Hotel», no té el mateix aire que en la severa senzillesa d'un bar ni és de la mateixa ritualitat desmenjada que en el taller d'un artista, davant d'una capsa de galetes. Però, precisament, aquesta varietat, que entra fins a les llars domèstiques — hi ha persones que us inviten a pendre'l sols amb llet, begut, i cases on es necessita gramòfon i ball, etc., etc. — és el que dóna al tè — com a institució — un segell definitiu. Digues-me com prens el tè, i el diré qui ets. Si no el pots pendre de cap manera seràs un «aloviante» o — i això és pitjor — un «inadaptat». Ei, si no és que prens «mate»!

Plaça «Congreso». — Es al final de l'Avinguda de Maig, que s'estén entre aquesta plaça i la de «Mayo», on hi ha la Casa del Govern. Es magnífica, amplia, molt plena de jardins, de brolladors, d'estátues. Asenyalem, en primer lloc, el monument a Moreno, un dels més sobris i bells que hi ha a la ciutat, amb una àliga de bronze, que diuen que és deguda a les mans malaguanyades i geniale de nostre Julí Antonio.

La plaça del Congrés soi ésser com un ull de nina serena en mig de la trepidació, com un llac tranquil en la meitat de la selva obagosa i trepidant.

Hi ha cinemes i cafès, llibreries i teatres i adhuc per un dels costats aixeca el cap ardit un observatori astronòmic amb què un senyor de bon humor ha tingut la pensada de rematar la seva casa. Però, des del centre de la plaça, totes aquestes coses es perden com si la boira, tan sovintejadora, s'hagués fet permanent. Totes aquestes coses es perden i no tenen fesomia; resten allunyades i difuses i no veieu sinó verdor de jardins, geometria de camineis, temptació d'aigües joguinoses. Darrera vostre aixeca la seva fàbrica imponent el Palau Legislatiu, que dóna nom a la plaça i es corona amb una cúpula gegant que, enfrontant l'Avinguda, es veu des de la plaça de Maig. Davant del Palau Legislatiu una font monumental, i més endavant encara, presidint la plaça i donant-li una certa majestat, «Le Penseur», de Rodin, el colze al genoll, la mà a la barba. Davant del Congrés, el «Pensador». Ironia o vanitat? El Pensador és posat d'esquena al Congrés, de cara al riu, de cara al mar, de cara al món. Filosofia!

«L'altra banda del món».

«Rossinyol, bon rossinyol,
Déu te do bona volada!
A l'altra banda del riu
trobaràs la mar salada.»

Ara la cançó pren un aire terrible de realitat.

Aquell encís literari — gairebé definició de l'infinit — amb què es paladegen les paraules que parlen de l'altra banda del món, ara té un regust especial, perquè ara «és veritat» que som a l'altra banda.

I, creieu-me: fa una mena de cosa!

RAFEL MARQUINA

B. A. Juny de 1922.

Generalitat

COMISSIÓ PROVINCIAL

La Comissió Provincial ha despatxat els següents assumptes:

Exempció de subhasta sol·licitada per l'Ajuntament d'aquesta ciutat per a concertar l'execució de l'arbitri sobre circols de recreu.

Idem sol·licitada per l'Ajuntament d'aquesta ciutat per a concertar el cobrament de l'arbitri sobre casinos i cercles de recreu.

Idem sol·licitada per l'Ajuntament d'aquesta ciutat per a concertar el cobrament de les quotes de l'impost d'espectacles.

Recurs d'alçada interpòsat per don R. Martí contra l'acord de l'Ajuntament de la Roca relatiu al nomenament d'inspector municipal d'higiene i sanitat pecuaries.

Idem id. id. per don D. Matamoros, metge titular de Balsareny contra l'acord de l'Ajuntament de la dita localitat per virtut del qual s'utilitzaren els serveis del seu company don Joan Sansa per al reconeixement de minyons en l'acte de la classificació.

Establiment d'un servei de vigilància a l'Exposició d'Indústries Elèctriques a càrrec del Cos de Mossos d'Esquadra de Barcelona.

De la Secció de Comptes Municipals:

Dictàmen proposant l'aprovació i finiquit dels comptes municipals de Aiguafreda, Matadepera i Sant Julià de Vilatorta, corresponents a l'any 1919-20, i Montmaneu, Pachs, Sant Cugat Sesgarrigues i Sant Julià de Serdanyola, corresponents a l'any 1920-21.

—

Demà es farà l'acte inaugural de la vuitena Exposició general Escolar en la Universitat Industrial.

—

Ha tornat de Lleyda, on va anar acompanyant a don Marcel·lí Domingo, el diputat de la Mancomunitat don Joan Casanovas.

—

Aquesta tarda s'ha reunit el Consell Permanent de la Mancomunitat sota la presidència del senyor Puig i Cadafalch.

—

Ha complimentat al senyor Puig i Cadafalch el capità general.

També l'ha visitat el doctor Faura.

—

Aquesta tarda s'ha constituït la Junta Consultiva del Laboratori d'Assaigs.

—

Han estat invitades les autoritats a l'acte inaugural de l'Exposició General Escolar.

—

S'assenyala el dia 11 d'agost proxim, a les onze del matí, per a la celebració de la primera subhasta de la part d'obra de fàbrica del projecte del pont damunt del barranc del Convent al camí de Pobla de Segur a Pont de Suert, que tindrà lloc al Palau de la Generalitat, i, simultàniament a la Diputació de Lleyda.

El pressupost de contracta importa 6.495'97 pessetes, ascendint a 324'79 pessetes, la fiança provisional que hauran de constituir els licitadors per a pendre part en la subhasta. El termini d'execució dels treballs és de quatre mesos.

El projecte, plec de condicions, model de proposició i disposicions relatives a la forma de presentació, estaran de manifest al Negociat de Carreteres, camins i ponts de la Mancomunitat de Catalunya i a la secretaria de la Diputació de Lleyda, tots els dies feiners, a hores hàbils d'oficina.

Govern civil

EL GOVERNADOR A CANARIES

Al Govern civil s'ha rebut un telegrama del senyor Martínez Anido, datat a Càdiz, dient que embarca cap a les illes Canàries.

Cròniques d'Itàlia

La política mediterrània

Roma, juliol.

El viatge de Schanzer a Londres ha fet molt soroll. S'ha tornat a parlar llargament de política mediterrània. Les qüestions del Mediterrani oriental han passat a ésser l'actualitat de primer pla. El fet d'haver-se remogut contemporàniament la qüestió de Tànger, fa pensar que estem a les vigílies de la definitiva sistematització política i diplomàtica del nostre mar. Potser no ens correspon a nosaltres ocupar-nos d'aquestes qüestions en un diari que comptà amb un redactor — En Rovira i Virgili — molt ben informat i admirablement capacitat per a aclarir els problemes internacionals més complexos. Hem notat, però, que la vastedat de la feina obliga al nostre admirable company a plantejar les qüestions segons un ordre genèric, fonamental. Potser no serà inútil, doncs, donar a les ratlles mares dels comentaris d'En Rovira una justificació concreta i de detall. Per altra part, a Itàlia, la política mediterrània és un dels fets més vius.

LA POSICIÓ D'ANGLATERRA

Londres fa, de molt temps ençà, una política francament hellenòfila. Políticament, els anglesos han sostingut els grecs, i personalment els ha ajudat Lloyd George. Abans del tractat de Sevres, els grecs tingueren el mandat de l'ocupació de la ciutat d'Esmirna i posteriorment el d'Anatòlia occidental. El tractat de Sevres és un document aixecat sobre els punts de vista de Londres. Els grecs tingueren per aquest tractat, definitivament, Esmirna, tota l'Anatòlia i a Europa tota la Tràcia i la costa septentrional dels Dardanels i del mar de Mármara i la península de Gallipoli. A més a més, els grecs obtingueren el mandat d'imposar la pau de Sevres als turcs i de destruir la resistència d'Angora, o sigui de Mustafà Kemal. I, a més a més, encara, l'esperança de tenir algun dia Constantinoble. Però no hem pas de repetir en aquest moment el que tothom sap: que Venizelos és un dels polítics més fins de l'época. El cas és que els grecs, finançats, armats i fornits per Londres, transportaren dos cents mil homes a l'Asia Menor i començaren l'ofensiva contra Angora. eren tres ofensives importants i arribaren a pocs quilòmetres de la capital dels kemalistes. Però la guerra s'acabà sobtadament el 22 de març d'aquest any amb el conveni de París.

Aquest conveni és la cosa més curiosa del món. Era un lloc comú a Europa, abans del 22 de març, que la guerra l'havia guanyada Grècia. I bé: el conveni de París arranja les coses com si l'haguessin guanyada els turcs. El conveni de París és un document aixecat sobre els punts de vista de París. Un text que omeix moltes clàusules del tractat de Sevres, un text que ha estat qualificat pels polítics grecs violentissimament: la traició d'Europa. El conveni de París atribueix als turcs una victòria que estan molt lluny d'haver aconseguit i imposa als grecs, que han guanyat la guerra, l'obligació d'abandonar parcialment la Tràcia i totalment Anatòlia. La pau del conveni no deriva, naturalment, doncs, de la sort de la guerra, sinó que un imperatiu extern arbitra aquella sort. Poques vegades s'ha vist, en el curs de la història, una cosa tan curiosa i pintoresca. El conveni seria incomprensible si per comptes d'atendre's les conveniències polítiques dels països signataris — Anglaterra, França i Itàlia — ens atenguéssim als fets.

Les conveniències polítiques d'Anglaterra en el moment del Conveni de París eren favorables a abandonar la política hellenòfila? Eren favorables a un canvi d'idees en enfocar el problema turc? Es produïa una entente franco-anglesa per als afers d'Orient? Més que una política nova, el Conveni de París representa, al meu entendre, el punt més agut de la crisi que està travessant la política oriental anglesa, o, millor dit, la política musulmana de l'Imperi britànic. Dos fets proven clarament que Anglaterra no ha dimitit els seus punts de mira: primer, el paper trist fissim que feren Lord Reading i Lord Montagu — tots dos jueus — a conseqüència de llur fracassat intent d'iniciar una política turcòfila ardentment desitjada per la India; segon, la no admissió de Turquia a la Conferència de Gènova.

En realitat, l'aparent discontinuïtat de la política anglesa a Orient s'explica per dos factors: pel moviment islàmic i pel bolxevisme.

El moviment musulmà anti-anglès és anterior a la guerra. Fou mantingut per Alemanya. Les idees que és veié obligada a defensar Anglaterra durant la guerra, el feren ressuscitar. En primer lloc, la necessitat d'haver hagut de respectar la solidaritat musulmana amb el Califa, enemic tradicional d'Anglaterra, i després el mite democràtic wilsonià de l'anti-imperialisme, la llibertat dels pobles, la teoria de l'auto-decisió, el principi de nacionalitat, crearen tota mena de ferments religiosos i nacionalistes. Guanyada la guerra, Anglaterra es proposà acabar amb els perills aquests, sigui decaptivant la Turquia del Califa o substituint el Califat turcs per un manejable Califat àrab. Per fer una cosa i l'altra era precís destruir la independència de Turquia i comptar amb un instrument per aquesta destrucció: aquest instrument fou l'hellenofilia a ultrança.

Es veié, però, que aquesta feina no era pas tan senzilla com semblava. La lluita contra Angora, que es feia a canvi de l'exhauriment de Grècia i a canvi de tenir sempre latent la discòrdia anglo-francesa, més que destruir res, va exasperar el moviment musulmà. El bolxevisme ha acabat de fer el pes. El Soviet ha instaurat un nou imperialisme subversiu sobre la tradicil russa. Aquest imperialisme, degut a l'afer dels estrets, és fatalment antibritànic. L'alliança asiàtica del bolxevisme i del món musulmà, de Moscou a Angora, és el gran problema. Tota la política recent d'Anglaterra consisteix a destriar aquests dos pols de la mateixa esfera. La política de la reconstrucció d'Europa (Gènova) era per a distreure el Soviet del seu imperialisme subversiu asiàtic, com el Conveni de París fou per a separar Mustafà Kemal i Angora de l'òrbita de Moscou. Les dues polítiques són dos moviments d'afers, tàctics, de més llarga o més curta durada, que responen a la pressió frontal del món islàmic-bolxevista contra l'Imperi. Aquesta tàctica en el moment del Conveni de París imposà el sacrifici de Grècia i d'Itàlia i aquestes dues nacions foren sacrificades.

Tots els problemes que bullen a Orient — estrets, Angora, Síria, Cilicia, Palestina, Constantinoble, Egipte — no són sinó parts del mateix tot. Es coneixen els resultats obtinguts per Schanzer a Londres en les qüestions concretes. Els resultats interessen d'una manera secundària. La cosa curiosa seria conèixer les converses anglo-italianes sobre el problema general que ja hem dit que només és un: la pressió musulmana-bolxevista sobre l'Imperi. Donada la història i la política anglòfila de Schanzer, el to d'aquestes converses ja es pot suposar. Si som a les vigílies d'una sistematització dels problemes del Mediterrani, aviat sortirem del terreny de les suposicions.

JOSEP PLA.

L'emprèstit de l'Exposició

Ahir a la tarda es van posar a les portes de totes les cases de Banca cartells fent saber que la subscripció a l'emprèstit de l'Exposició restava closa, perquè ja són cobertes totes les 80.000 obligacions emeses.

Es aquesta una acció ciutadana que fa honor a Barcelona i demostra la voluntat del poble perquè es faci la gran manifestació de l'activitat de la nostra terra.

DARRERES INFORMACIONS

BARCELONA

Instant millores

Davant la Comissió d'Eixampla han formulat una moció els regidors senyors Cararach i Iglesias interessant que es formuli el presupost per a la construcció de la claveguera dels carrers de Martí Molins i Manlau, per a l'empedrat de l'últim carrer i el projecte per a construir un pont damunt la Sèquia Comtal en el seu encreuament amb el carrer d'Espronceda.

PENINSULA

L'ALT COMISSARI

Madrid, 19, 2 tarda.

Aquest matí l'Alt Comissari d'Espanya a l'Africa, general Burguete, ha celebrat dues conferències amb el Govern.

A les deu del matí ha estat al ministeri de la Guerra conversant amb el senyor Sànchez Guerra i després s'ha traslladat a Estat, on ha conferenciat també extensament amb el senyor Fernàndez Prida, sobre la gestió que es proposa desenrotllar al Marroc.

ELS NAVILERS

Els representants navilers han estat avui de nou a la Presidència, per a conèixer el resultat de les gestions que el cap del Govern els oferí fer prop del senyor Bugallal, per a procurar que sigui aprovat al Congrés el projecte sobre anticips reintegrables a la marina mercant.

El senyor Marfil no ha pogut satisfer els desigs dels visitants.

Quan el ministre de la Governació ha rebut aquesta tarda els periodistes, aquests li han preguntat si eren exactes les denúncies formulades per un periòdic sobre la forma com es fan ara i es mantenen les presons governatives mitjançant l'ús de successives quinzenes imposades als detinguts.

—Sobre aquestes denúncies — ha contestat el senyor Piniés — he demanat informes a les autoritats.

—Doncs els periòdics — ha replicat un repòrter — donen noms i fins el nombre de quinzenes imposades.

—Ja ho he vist — ha dit el senyor Piniés — i per això he demanat antecedents.

—Està acabant de redactar l'anunciat decret sobre subsistències? — ha preguntat un altre periodista.

—També està en el teler aquest assumpte, cosa que res té de particular, perquè els ministres de Foment, de Finances i del Treball, que amb mi formen la ponència encarregada de resoldre aquest assumpte, estan ara molt ocupats amb la discussió dels pressupostos.

La conversa ha derivat cap als treballs parlamentaris dient el senyor Piniés que ja haurà pogut observar-se l'activitat de que ha donat mostres el Govern.

Realment — ha afegit — s'han celebrat més sessions de Corts que dies porta el Govern al poder.

Això confirma l'anunci que els vaig fer en venir a aquest departament: què el Govern viuria en les Corts.

—Quan es tancaran?

—Sobre aquest extrem no puc anticipar una data exacta, però crec que en aquesta setmana terminaran les sessions.

EL PRESSUPOST D'INSTRUCCIO

El ministre d'Instrucció pública parlant aquesta tarda amb els periodistes treia importància a les suposades dificultats sorgides en la Comissió de pressupostos del Senat, creient que el del seu departament s'aprovarà aquesta tarda.

Es mostrava optimista respecte l'esdevenidor polític creient que dintre de dos o tres dies acabaran les tasques parlamentàries.

EN ROMANONES

El comte de Romanones segueix a la seva finca de Miralcampo, atenent al restabliment de la seva salut.

Ja es troba el cap dels lliberals bastant millorat.

El comte de Romanones té el propòsit de sortir el diumenge pròxim cap a Hendaya, on romandrà uns deu dies, marxant després a Suissa, on passarà la resta de l'estiu.

El representant de la minoria liberal en la Comissió parlamentària de responsabilitats serà l'ex-ministre senyor Roselló.

PRO-PRESOS

El Comitè Pro-Presos de Madrid, dirigeix a la premsa un document comentant el fet de portar 16 mesos reclosos alguns sospitosos la detenció dels quals es féu arran de l'assassinat del cap del partit conrvador.

Afegeix que les sospites, segons aquells reclosos, es fonamenten en la circumstància d'ésser familiars d'algun dels encartats en el procés, a d'haver-se significat com a sindicalistes, però sense que contra d'ells hagi resultat fins ara ni un càrrec concret que justifiqués tan prolongada presó.

LA «GACETA»

La «Gaceta» publica:

Del ministeri de Marina. — Llei autoritzant la Caixa de Crèdit Marítim, creada per Reial Decret del 10 d'octubre de 1919, per a emetre pòlisses de 10 i 25 cèntims, 1'5 i 10 pessetes i demés disposicions que es citen.

De Finances. — Llei modificant els preceptes de la llei penal i processal en matèria de contraban i defraudació del 3 de setembre de 1904.

Reial Decret disposant que l'emissió d'obligacions del Tresor al portador, de 500 i 5.000 pessetes cada una, al termini de dos anys, realitzada per la Direcció general del Tresor públic, amb data 4 de febrer prop passat, s'amplii en la quantitat necessària a canviar a la par les obligacions del Tresor que es presentin amb el dit objecte de les emeses en virtut del Reial Decret del 18 d'octubre de 1921.

D'Instrucció pública. — Acordant declarar aspirant admesa a les oposicions per a proveir la plaça de professora de Pedagogia de l'Escola Normal de Mestresses de Barcelona, a donya Elpidia Rodríguez.

ELS PRESONERS

Diu «El Imparcial»:

Hem conversat uns instants amb el senyor marquès de Cabra, el qual, com se sap, intenta desenrotllar unes gestions en pro del rescat dels presoners d'Abd-el-Krim.

Les impressions de l'aristòcrata no són pessimistes, ni molt menys, i fins obrant per propi compte, sense apoderament de ningú, va poder apreciar que existia un conducte segurissim per a entendre's amb el cabdill d'Axdir, i té completa confiança de poder redimir els captius.

Per indicació del Govern ha remès al nostre ministre a Tànger els papers i notícies que constitueixen el fruit del seu treball, i ha d'esperar-se que, seguint el camí assenyalat, entrin en vigor les negociacions.

No es tracta d'il·lusions, ni de mers bons propòsits. Hi ha un camí seguible i és d'esperar que el Poder públic no el tiri a l'oblit.

ENFONSAMENT

Alacant. — A les sis de la tarda, quan major era la concurrència a la platja, i al passeig immediat, comença a ploure d'una manera torrencial, i molta gent anà a soplujar-se als banys anomenats de Guillem, de construcció fonamental de fusta, com tots els de la seva classe.

L'aglomeració del públic fou tal que el paviment del primer pis va cedir, caient les persones entremig dels mobles i el fustam.

Hi hagué gran alarma.

L'enfonsament es va produir a l'empostiqat de la part central, muntada amb cavallets damunt el contrapont d'entrada de la galeria de la caseta, en una extensió de 15 a 20 metres.

No sense dificultat es van anar retirant bon nombre de persones accidentades que hi havia entre les runes.

No hi havia cap cadàver, però sí ferits greus.

Aquests són: Francesc Arnau, de 46 anys, guàrdia civil, el qual pertany al lloc d'Aguas; Enric Asensi Soler, Vicens Giménez i Clementi Ponente, veí de Lorca.

El primer va ingressar a l'hospital militar.

Ferits menys greus: Francesc Bardera, Antoni Esteve, Gaspar Bardera, Vicens Gaspar i Antoni Lucha, veins d'Alacant.

Donya Isabel Carratalà, de 50 anys, sofrí la fractura de la cama dreta.

Tots anaren a la casa de socors.

Els ferits lleus i contusos són nombrosos, i quasi en llur totalitat cerca ren assistència a les farmàcies i al seu domicili.

El Jutjat instrueix diligències.

LA VAGA DE BISCAIA

Bilbao.—Al Centre Industrial s'han reunit els patrons metal·lúrgics acordant obrir demà, dijous, totes les fàbriques perquè entrin tots els obrers que ho desitgin, admetent el deu per cent de rebaixa en els jornals.

La impressió és que entraran molts obrers.

PER LA CREU ROJA

Madrid, 19, 4'15 tarda.

La subscripció de la Reina Victòria a benefici de la Creu Roja ascendeix a 6.653,650 pessetes.

L'AVIACIO A MELILLA

Melilla. — La primera esquadreta d'aparells Bristol bombardejà els pobles rebels d'Azib-el-Midar i Esfedanen, on hi havia grups d'enemics.

L'aparell que pilotava el tinent Giménez Sandoval i que portava com a observador el capità d'artilleria senyor Carrillo rebé una descàrrega dels moros i resultà amb tres impactes. Un d'ells rompé la bruixula, l'altra el suport de l'ala dreta i el tercer creuà el pont de l'observador.

Els dos oficials resultaren il·lesos i aterrissaren sense novetat a l'aeròdrom de Nador.

Un altre pilotat pel tinent de cavalleria Alfred Gutierrez i que portava d'observador al marquès d'Esquilache rebé una bala que no li causà cap dany.

LA TARDA AL CONGRES

Madrid, 19, 5'15 tarda.

La desanimació a la Cambra popular era precursora del tancament de Corts.

Al Congrés s'havia de reunir la comissió mixta de pressupostos per anar despatxant els dictàmens mixtos, però a mitja tarda s'ha rebut un avís del Senat dient que la comissió mixta no podia reunir-se per estar malalt el seu president senyor Goicoechea.

Com que la comissió citada té vicepresident que pot presidir en absència del president, els representants de les minories del Congrés protestaven d'aquesta suspensió que retarda el despatx definitiu dels pressupostos.

EL PRESIDENT DE L'ARGENTINA

S'ha convingut en principi el programa de la solemne recepció del senyor Alvear a Espanya.

El primer d'agost, el ministre d'Estat i el cap del gabinet diplomàtic, comte de Bule, esperaran el senyor Alvear a Hendaya, i el rebran en nom del Govern.

En automòbil es trasladaran el senyor Alvear, el ministre d'Estat i el seguici a Sant Sebastià, embarcant a bord del cuirassat «España», que sortirà seguidament i arribarà a Santander a última hora de la tarda.

Els Reis, palatins i autoritats esperaran al moll el senyor Alvear, que serà rebut amb tots els honors.

El senyor Alvear i el Rei ocuparan un landó, seguit de l'Escorta Reial i comitiva, i es trasladaran al Palau de la Magdalena, on, a la nit, se celebrarà un banquet de gran gala en honor del senyor Alvear.

Després embarcarà novament en el «España» i tornarà a Sant Sebastià, acompanyat dels senyors Fernàndez Prida i comte de Bulne.

Desembarcarà a Sant Sebastià, visitarà la Reina Cristina i marxarà en automòbil a la frontera, acomiadant-lo a Hendaya el ministre d'Estat.

LA COMISSIO DE RESPONSABILITATS

Madrid, 19, 6'15 tarda.

La Comissió de responsabilitats ha quedat formada, pel que respecta als representants de les minories, pels senyors Alvarado, pels demòcrates; Nicolau, pels gassetistes; Lequerica, pels mauristes; Alvarez Arranz, pels ciervistes; Lerroux, pels republicans; Roselló, pels romanonistes Pedregal, pels reformistes; Alcalà Zamora, pel seu grup; Armiñan, pels albistes; i Prieto ,pels socialistes.

EL PRESSUPOST D'INSTRUCCIO

A primera hora de la tarda s'ha reunit al Senat, amb el ministre d'Instrucció pública, la Comissió de pressupostos, per a examinar novament el pressupost d'Instrucció pública i posar-se d'acord sobre les esmenes que puguin acceptar-se, a fi d'evitar confusions, per l'acceptació d'algunes que foren rebutjades anteriorment, produint aquesta anomalia algunes protestes.

CONGRES

Madrid, 19, 4'15 tarda.

S'obre la sessió a les 3'35, sota la presidència del senyor Bugallal.

Al banc blau es troben el president del Consell i els ministres de Foment i Gràcia i Justícia.

S'aprova l'acta de la sessió anterior.

Diversos diputats formulen precs d'escàs interès.

El senyor LERROUX demana al Govern que vegi la manera que els efectes de la llei que atorga el sou sencer a les vídues i òrfes de policies que moren en funcions del servei, arribin també a altres funcionaris que moriren abans que es promulgués aquesta llei.

Pregunta després si serà jubilat el president del Tribunal Suprem, que ha complert l'edat reglamentària.

El senyor SANCHEZ GUERRA diu que manarà instruir un expedient per a veure d'atendre el prec del senyor Lerroux.

El ministre de GRACIA I JUSTICIA manifesta que és potestatiu del Govern el jubilar o no al president del Suprem.

El senyor LERROUX, en rectificar, diu que el millor seria decretar que, com esdevé amb els capitans generals i almirall de l'Armada, el president del Tribunal Suprem no és jubilable. Així seria major la independència del càrrec.

El senyor ROMEO pregunta quin final tindrà el plet anomenat dels ex-alumnes de l'Escola Superior de Guerra.

El senyor SANCHEZ GUERRA diu que ha anat al ministeri de la Guerra en so de pau i que aquest matí ha firmat la reial ordre ordenant el seu reingrés, com a oficials, en el cos a què pertanyen. Per de prompte se'ls destina a Madrid, perquè no semblés que se'ls castiga si se'ls destinava a cobrir les vacants existents. Això sense perjudici que després vagin on hagin d'anar.

Pronuncia frases d'invocació a uns i a altres perquè oblidin rancúnies i greuges, si n'hi hagué, i procurin estrènyer els llaços de fraternitat que han d'existir a l'Exèrcit. (Mostres d'aprovació a la Cambra.)

El senyor SABORIT formula diversos precs, entre ells un de relacionat amb la reunió que demà se celebrarà a l'alcaldia de Madrid per a oposar-se a la pretinguda elevació de les tarifes del flúid elèctric.

Li contesta el ministre del TREBALL.

SENAT

Madrid, 19, 4'15 tarda.

A les quatre menys deu minuts comença la sessió, presidint el senyor Sànchez de Toca.

Al banc blau els ministres d'Instrucció pública, Finances i Estat.

Es llegeix el dictamen de la comissió referent a l'articulat dels pressupostos.

Ordre del dia.

S'aprova l'acta de la sessió anterior.

S'aprova el dictamen de la comissió de pressupostos sobre l'estat llegat B, pressupost d'ingressos, per a l'any econòmic de 1922-23.

Continua el debat sobre el pressupost del ministeri d'Instrucció pública.

El senyor GIL CASARES defensa una esmena demanant la concessió d'un crèdit de 150.000 pessetes per a gratificacions a la clerecia rural pels seus treballs per a combatre l'analfabetisme. L'administració de la quantitat expressada serà confiada a l'episcopat espanyol.

L'arquebisbe de TARRAGONA s'adhereix en tot a l'expressada esmena.

Afirma que ell ha presenciat la tasca dels rectors rurals en pro de l'ensenyament en aquells llocs on per motius que no vol assenyalar l'ensenyament és deficient.

Aquests rectors rurals han combatut l'analfabetisme d'una manera tan desinteressada com eficaç.

Madrid, 19, 5'15 tarda.

Continua l'arquebisbe de Tarragona.

S'ocupa de l'Institut-escola de Madrid, on diu que es donen classes de religió a les vuit del matí, començant les altres clases a les deu, amb la qual cosa els nois amb prou feines reben ensenyament religiós.

Sobre això — afegeix — he rebut nombroses queixes.

Advoca perque es cuidi l'ensenyament religiós a l'escola el qual en gran part forma els bons ciutadans.

S'ocupa de l'expedient seguit a la senyoreta Uris, i per això elogia el senyor Silió.

En quant a l'actual ministre d'Instrucció ha de dir-li que lamenta l'estancament en que té aquest assumpte, que ell esperava veure resolt amb més rapidesa, per tractar-se d'una qüestió d'ordre públic.

Nosaltres — diu — som amants de la cultura, i per a demostrar-ho me refereix alguns dels treballs culturals en els quals ha intervingut en gran part la clerecia espanyola, i això està testimoniat als Museus de Barcelona i Tarragona.

Torna a referir-se al cas de la senyoreta Uris, i diu que els prelats tenen l'ineludible deure d'intervenir en els ensenyaments que es donen a les Escoles Normals, i fa notar la preponderància que a tots els pobles tenen les idees i doctrines cristianes.

Elogia el senyor Royo i Villanova (don Ricard) per haver encomiat la labor que realitzen les franciscanes a l'escola de sordo-muts de Saragossa.

Es refereix a l'autonomia universitària, i diu que ella servirà per a engrandir i ampliar l'obra de cultura que realitzen les Universitats.

El ministre d'INSTRUCCIO li contesta.

Dedica frases d'elogi a la labor cultural que realitza l'episcopat, i enllaira l'obra realitzada per la clerecia rural, sobretot en el que es refereix a la moral.

Elogia la labor de l'Església en la missió educadora que realitza l'Estat.

L'arquebisbe de TARRAGONA rectifica breument demanant que als Instituts es declari obligatori l'ensenyament religiós.

També rectifica el senyor GIL CASARES.

El senyor ROYO VILLANOVA (don Ricard) dóna les gràcies per la consideració merescuda a l'arquebisbe de Tarragona.

El senyor POSADA intervé.

Madrid, 19, 6'15 tarda.

Diu el seyor Posada que al Senat no té representació de la Universitat, però s'alça a parlar en nom de la representació política que ostenta. El no fer-lo hauria semblat una deserció a les meves convicciones.

Nosaltres — afegeix — tenim per al problema religiós el més profund respecte a les conciències de tots.

No culpo a la comissió, ni a ningú.

Amb oportunitat ha recordat el senyor arquebisbe de Tarragona la preponderància del Pontificat, i jo em sento commogut davant la crida que el Pontificat va fer al Govern dels Soviets.

Creu que la Constitució no autoritza l'episcopat per a intervenir en l'ensenyament.

Avís:

A tots els nostres subscriptors i amics advertim que LA VEU DE CATALUNYA agraeix cordialment les indicacions que li puguin ésser fetes i les col·laboracions espontànies. No podem, però, ni retornar els originals ni mantenir correspondència sobre les suggestions dels nostres amics i lectors, encara que vinguin inclosos a les cartes els segells per a les respostes.

Tots ells compendran que llur propi interès ens obliga a no esmerçar el temps sinó en el servei del públic i que ens fóra materialment impossible sostenir correspondència amb cada subscriptor sobre apreciacions circumstancials de política o de conducta.

Això no vol dir, però, que no agraïm totes les indicacions que ens puguin ésser fetes amb esperit patriòtic i que no aprofitem, reconeguts, les suggestions que siguin útils o factibles.

Contes catalans

La sargantana de l'ermità

L'ermita de Sant Sebastià era una ...glesiola runosa, situada als afores ...el poble, al marge del camí ral. Els ...eins eren gent descreguda i tant ...'ls en donava del sant com de la ...pella. L'ermità, cansat d'obrir la ...orta sense que s'hi atanessin els ...ovots, determina estalviar-se feina, ...arrant-la definitivament. No és que ...home no hagués fet els possibles ...er acreditar l'ermita i el seu pa...ó. Un dia traguè el sant de la for...cula i l'amagà en un camp de pa...teres. Pensava que l'estratagema ...onsternaria el veïnat, i que el suc...t acte de desesperació del sant ...ugmentaria la fe i les almoines. ...ero per a la gent que passava de ...arg davant del Santuari, el mateix ...s havien de fer del sant campanil ...la pels conreus que del sant a l'al...r, esperant almoines.

L'ermità, des de llavors, decebut, ...limitar-se a assenyalar el migdia ...undant la petita campana del clo...er. En aquesta única feina posà ...n amor propi. Entre ell i el cam...aner del poble s'establí, ben aviat, ...a competència de puntualitat. L'er...ita, que es regia pel sol, menys...reava profundament l'altre, que es ...nava i posava crèdit en unes pro...es desballestades i inconsistents, que ...n bufi de tramuntana podia torcer ...aturar. El sol no enganyava. Qui ...llor que el sol, veritable amo i ...anifestador del dia, era capaç de ...arcar amb exactitud el punt mig ...la seva ruta?

L'ermità mirava l'ombra d'un xi...er i deixava que els altres mires...n el que volguessin, segur d'ésser ...l únic posseïdor de la veritat.

Per ale dies núvols es refiava de ...gana. La gana era puntual. Co...nçava a les onze i creixia fins a ...quart de dotze i a tres quarts ...feia insoportable. El vellet, per ..., podia equivocar-se d'uns mi...s, però crèdit hi hagi!

...que no hi havia era vianda. Per ...ó, en arribar la hivernada, amb ...persistència de les boires i de les ...ges cançoneres i sense sindrics ni ...lens pels camps, la gana anà avan...nt-se i el relloge de l'ermità tam... ...a compendreu que no hi havia ...tificació possible, amb el sol ama...t, i esdevingué que la campana de ...nt Sebastià fou la riota del poble.

La misèria negra deixà sentir-se so...re el vell, que començà de recórrer ...plana amb un aire sorrut, mig de ...adregot mig de capitaire.

Una tarda, en un rostoll, ensope...à amb una sargantana, la qual co..., ben mirat, no tenia pas res d'ex...aordinari. La sargantana s'amagà ...ta una terrossa, a tret de peu. Per ...sconfent que estigui un home de ...vida, mai s'abstè de molestar una ...estioleta quan s'interposa en son ...mí. L'ermità aixecà la gleva amb ...punta del dit gros. Llavors va ...donar-se que la sargantana tenia ...ues cues.

Va agafar-la, va mirar detingude...ent aquell empelt i va ficar-se-la a ...gorra.

El cor li deia que havia fet la ...eva sort.

* * *

La sargantana tingué molts admira...ors. Una vella fatillera esbombà, als ...uatre vents, no sé quines virtuts ...isterioses del rèptil contrafet. Hi ...a dites i sortilegis que si mai es ...alitzessin mai tindrien confirma...ió.

El qui ho sap, és la idea més ...priuradora que pot rarelar en un cer...ell. L'ermità, collint al vol l'afirma...ió de la jaia, ana informant-se dels ...procediments necessaris per a explo...r aquelles virtuts.

Preguntant preguntant es va a Ro...a, i totes les velles de la contrada ...stigueren d'acord en el substancial ...e la cerimònia. I elles mateixes, en...u escaratalls, propagaren l'existèn...ia d'un instrument providencial a ...ans de l'ermità.

La sargantana passava les nits dins ...un plat de cendra, escrivia amb ...s cues unes xifres de doble per... ...que hauria envejat un pendolista. ...'ermità, que no sabia de lletra, del...ava que els altres, a llur albir, in...erpretessin aquelles quantitats, que ...ren apuntades en un paperot. El ...roper dissabte, o el proper dijous, ...aquestes apuntacions anaven a raure ...l mercat de Girona o Figueres i bes...anyades, pagant el menester, per ...n decim de la rifa de Madrid. En ...a impossibilitat d'una exactitud arit...mètica, els compradors s'acontenta...ven amb una aproximació.

El bon ermità feia àqueixos favors als veïns gratuitament, i així els decebuts no arribaven a queixar-se i els sortosos, per contra, lloaven d'allò més els efectes sorprenents del sortilegi i no eren pas tan mesquins que no corresponguessin amb unes monedes.

Com que a la comarca ja eren molt jugadors abans de la trobalia de la sargantana i ho foren més amb son guatge sobrenatural, i com que algú o altre ha de treure, el vell, a cada sorteig, també cobrava pon o molt.

Per Cap-d'Any un hisendat d'una vila pròxima encopegà la segona amb una apuntació, en la compra de la qual no havia pas intervingut la sargantana. Però la gent perjurà que si «Vox populi vox Dei».

Ho preguntaren a l'ermità. Però a l'ermità no li preguntaven pas si l'hisendat havia rebut la inspiració de la sargantana; li preguntaven si s'havia «allargat» gaire. El vell era discret; no responia sinó sobre allò a què feia referència la pregunta i amb un «gens» sec i rodó acomiadava els importuns.

Tothom va fer-se creus de la gasivaria de l'hisendat. Tant el satiritzaren i el bescantaren, que el brau home, a fi de tapar boques i deturar antipaties, amollà algunes pesseles. Això va convencer els més incrèduls.

I succeí que el cas de l'hisendat torna a repetir-se, i a un veral de vint quilòmetres a la rodalia no es treia un premi xic ni gros que no fos degut a la famosa sargantana.

* * *

L'ermità pogué fer bullir l'olla, tanmateix, i donar corda al seu relloge, que marxà amb regularitat.

Tenia cura de la sargantana com d'un fill de les seves entranyes. Però també emmalaltaixen els fills de les entranyes. De bell antuvi escrivia quantitats fabuloses, cents de milers, un gavadal de números entrellaçats, indici de les seves energies.

Després ja no excedia de les desenes de miler, i d'aquí passà als centenars, i dels centenars, a poc a poc, amb una progressió descendent regular i aterradora, ana rebaixant les fórmules aritmètiques, fins un jorn nefast que sols dibuixà un zero, però encara un zero inacabat, com si li hagués mancat virior de clourel. Un zero a cap lotteria del món és una quantitat premiable. La sargantana no havia pas suggerit un número; havia escrit el seu testament.

L'ermità va lliurar-se a desesperades provatures a fi de retornar-li la salut. Intentà purgar-la i li féu dir l'oració del mal de ventre, però un fatídic dematí va trobar-la erta i exangüe dintre el pot de llauna que li servia d'estatge.

En la història de cap dinastia europea no hi trobaríeu pas una més gran reserva, referent a la mort d'un rei, que la que l'ermità va imposar-se per amagar la mort de la seva sargantana.

Ressegué els rostolls percaçant un substitut, endebades. La situació es feia insostenible per moments. La parròquia exigia, amenaçava... Desesperat, reflexionà que tal volta una sargantana vulgar faria la mateixa servitud de la difunta. Costaria gaire d'intentar la suplantació?

A les dues setmanes de funcionar aquesta sargantana normal caigué un premi major a l'hereu Guic, senador de garrins.

Evidentment, de la mateixa manera que el sortilegi havia de realitzar-se la nit de Sant Joan i les cendres del plat havien de ser cendres d'un foguero de la revetlla, la manca d'àqueixes condicions no havien pas estat un obstacle per als èxits precedents: tant se valia una cua com dues.

* * *

L'ermità s'havia sangrat en salut, negant-se a mostrar la sargantana prodigi. Les mirades dels profans, deia, no li fan sinó mal; li eixugarien les facultats en quatre dies. I ana tirant amb sargantanes de mala mort.

En diverses ocasions, però, estigué a punt d'engegar-les a dida. A l'hivern no feien altra cosa que dormir i per a revisolar-les havia de donar-les fregues i posar-les en cendra tèbiona. Amb tot, calia percaçar-ne per les parets a cada punt i llançar les mortes. Algú ja l'havia entrellucat en àqueixos afers i maleïsiga sinó començaven a sospitar la tramoia.

Verament, un home analfabet no és ningú. Ah, si ell hagués sabut de lletra! Prou hauria fet amb un braç el que elles feien amb la cua.

No obstant, de reflexió en reflexió arribà a descobrir que eren els mateixos interessats els que interpretaven els rastres cabalístics.

Quin descans trobà el vellet en àqueixes successives simplificacions del sortilegi!

El que la sargantana feia amb una nit ell ho enllestia en tres segons.

Mitjançant una petita forqueta de tamariu pogué retornar a la primitiva perfecció caligràfica. Els perfils de les xifres eren dobles i els cents i milers reaparegueren amb tota la força suggestiva emanada d'un rèptil fatiller.

I, ultra la satisfacció de veure's afavorit amb el mateix do de la sargantana monstruosa, no hagué de basquejar-se en noves caceres, ni tractar amb bestioles que no eren carn ni peix, amb les quals no sabia com congraciar-se, ni què donar-los per a menjar, ni què dona:-los per a beure, ni amb què les guanyava, ni amb què les perdia.

La brama perdura i la sort també. I àqueixa història demostra que cal ser optimista, car l'home arriba allà on vol, quan no pel seu saber, per la seva astúcia.

PRUDENCI BERTRANA.

Els esports

CONCURS DE TIR

Al lloc més pintoresc de la Floresta es va celebrar el passat diumenge, un concurs de tir a la rodella amb pistola i carrabina de precisió, a 30 metres de distància, prenent-hi part un bon nombre d'excel·lents tiradors, quedant classificats pel següent ordre:

Primer premi. — Don J. Aznar, 83 punts.

Segon premi. — Don A. Modolell, 82 punts.

Tercer premi. — Don V. Queralt, 81 punts.

Demés es disputaren algunes «poules» de prova, quedant en primers llocs els senyors Sales, Duran i Badia.

En la tirada per a senyores i senyoretes, van quedar premiades, la senyoreta Maria Queralt i la senyora donya Anna Serra de Modolell, distingint-se, a més, la senyoreta C. Martínez, senyora de Queralt i senyoretes M. Aznar, Queralt (G.), Borràs, i altres, demostrant, totes, grans aptituts i entrenament. La festa va acabar amb un espléndid dinar de germanor.

L'APLEC AUTOMOBILISTA DE MONTALEGRE

A Montalegre va tenir lloc, diumenge passat, l'Aplec Automobilista, que va organitzar la Colònia Bosc.

Entre els actes celebrats durant el dia, cal esmentar la inauguració de la Font de Sant Cristòfol, de formós aspecte i encertat emplaçament, que va benéir solemnement el reverend don Salvador Pibernat, rector de Sant Fost de Capcentelles, el qual va pronunciar eloqüents paraules en panegíric del Sant. Tot seguit van ésser beneïts els automòbils, entre els quals reconeguérem els dels senyors Noguer, Balet, Niubó, Salas, Cirera, doctor Tenllado, Blanch, Aguilera, de Olalde, Peig, Izquierdo, Gran, Ortí, Dechaves, Cortès, Marfà, Formiguera, Omedes, Saladrigas, Solà, Santoma, Torrent, etc., etc., i el que fa el servei de passatgers a la Colònia.

La Colònia-Bosc, es proposa celebrar cada any l'Aplec el diumenge següent a Sant Cristòfol, donant més esplendidesa a les festes, esperant que els automobilistes, dels quals compta ja amb la col·laboració de diverses entitats, hi acudiran en gran nombre.

ELS TENNISTES ESPANYOLS DAVANT DEL CAMPIONAT DEL MÓN COPA DAVIS

Els telegrames de les agències han informat als nostres llegidors de la intervenció dels nostres tennistes en els campionats del món sobre herba celebrats a Wimbledon i, posteriorment dels resultats obtinguts en el partit que a Bristol es va jugar contra l'India.

La nostra intervenció a Wimbleon es va decidir tan sols per a procurar a l'equip espanyol un entrenament sobre les pistes d'herba.

A la circumstància d'inaugurar-se el camp enguany i, per tant l'estovament de tots els terrenys en aquestes condicions s'hi va ajuntar el temps plujós, que va desfluir completament el torneig i va impedir d'obtenir el resultat que era d'esperar de la qualitat dels nostres jugadors.

Una eloqüent prova del que antecedeix ha estat el resultat magnífic que el nostre equip acaba d'obtenir a Bristol contra l'equip de l'India (nació que tan brillant paper va jugar l'any passat contra França), al qual ha vençut per quatre victòries a una.

Aquesta ressonant victòria en un match de la dita categoria ens col·loca a semifinal de la Copa Davis, única prova internacional per equips que es juga al món, i en la qual hi havia catorze nacions inscrites el present any.

La nostra situació i futura actuació s'havia de decidir en un partit contra Anglaterra, i la nació que de les dues quedés vencedora s'havia de disputar a Amèrica la final contra la vencedora entre Austràlia i França, per a després jugar el «Challenge Round» contra Amèrica, la qual és detentora de l'any passat.

En aquest moment, Anglaterra, imposibilitada de trametre un equip a l'altre continent, renuncia a favor nostre, i quedem per aquest fet finalistes de la gran prova, i Amèrica ens invita per cable a trametre l'equip a Filadelfia, per a jugar la final els dies 17, 18 i 19 d'agost, i en cas de sortir guanyadors, el «Challenge Round», abans del 5 de setembre, contra els americans.

Per un moment prescindim de les possibilitats de vèncer i portar a Europa el Trofeu que fa deu anys va emigrar-ne; pensem tan sols en la glòria immensa que ja en aquest moment, pel sol fet d'ésser finalistes, correspon als tennistes espanyols, i davant d'aquesta glòria han de veure els directius la immensa responsabilitat de llur actuació i l'imperatiu que en principi l'assenyala.

Fiats en una prometença del nostre Govern, un grapat de Clubs, el Reial Barcelona, Reial Polo, Reial Club de Puerta de Hierro i Sant Sebastià Recreation Club, avençaren les quantitats necessàries per a fer cara a les primeres eliminatòries que s'han jugat a Anglaterra.

Mentre el Govern torna enrera de la seva primera oferta, els nostres tennistes venceu i es col·loquen en final del Campionat del món.

S'han de retirar ara? Creiem que no, per sobre de tot.

I davant d'aquest estat de coses, creiem que no faltarà als directius l'ajuda col·lectiva i particular que sol·licitén, sobre tot si, com tenim entès, el resultat econòmic dels darrerats partits a Amèrica permet cobrir perfectament les despeses del dit viatge.

En realitat es tracta d'una bestreta, i per urgent que la dita bestreta sigui — ja que han de sortir a primers de la propera setmana — estem fermament convençuts que es trobaran els mitjans que el nostre pavelló es mantingui a l'altura que desitgem tots els esportistes d'Espanya.

Nosaltres diem als directius: Ha arribat el moment de posar a prova el patriotisme, l'abnegació i l'esportivitat de tothom; crideu fort perquè tingueu dret per a fer-vos escoltar i per a aconseguir-ho.

CICLISME

Organitzat per Reus Deportiu, el vinent diumenge es disputarà al circuit Reus, Alcover, Valls, Montblanch, La Riba, Picamoixons, Valls, Vallmoll, Tarragona, Vilaseca i Reus (90 quilòmetres), el campionat provincial ciclista.

Els premis que s'ofereixen són els següents:

Classificació general

Primer. Copa de l'Ajuntament de Reus, diploma i banda de campió.

Segon. Objecte d'art i 30 pessetes.

Tercer. Un fre Fouriste i 20 pessetes.

Classificació per categories

Segona

Primer. Copa d'argent del Centre de Dependents del C. i de la L. de Reus i 25 pessetes.

Segon. Un fanal de bicicleta i 20 pessetes.

Tercer. Objecte d'art i 15 pessetes.

Tercera

Primer. Objecte d'art del Club Velocipedista de Valls i 20 pessetes.

Segon. Objecte d'art i 15 pessetes.

Tercer. Una cambra per a bicicleta i 10 pessetes.

Neòfits

Primer. Objecte d'art d'En Joan Cort i 15 pessetes.

Segon. Un timbre per a bicicleta i 10 pessetes.

Tercer. Objecte d'art i 5 pessetes.

Primes

Vint pessetes per al primer que arribi a Valls.

Dues botelles de xampany per al primer que passi pel Coll de l'Illa.

Quinze pessetes per al primer que passi pel davant del Bar Europa.

Vida religiosa

Avui, Sant Vicens de Paül, confessor i fundador, i Santa Rufina, verge. — Demà, Sant Elies, profeta, i Santa Margarida, verge i màrtir.

Quaranta hores: Demà, a la Capella de la Santa Creu (carrer de Magdalenes). Hores d'exposició: De les sis del matí a dos quarts de vuit de la tarda.

Cort de Maria: Demà, Nostra Dona de la Guia, a la Capella de Marcús.

La missa de demà: Sant Jeroni Emiliani, color blanc.

Adoració nocturna: Demà, Torn de Sant Lluís Gonçaga.

Vetlla en sufragi de les Animes del Purgatori: Avui, Torn de Sant Josep, a la seva capella, Escorial, 155, Gràcia. — Demà, Torn de Nostra Dona del Perpetu Socors, a la mateixa capella.

— Subscripció per al pas «Descens de la Verge a Barcelona», destinat al Rosari de la Mercè:

Anna Maxenchs, vídua Trias, 50; marquesa de Blondele, 50; Agueda Rovira, 25; Maria Prats, 25; Filles de Maria de la Sagrada Família, 25; N. N., 20; Esperança Villasol, 2; Marie de Mayo Coma, 5; Esteve Sala, 25; Dionisia Cabanyeras, 10; Mercè Matabosch, 10; Francisca Aguiló, 5; Vídua Ribera, 25; una devota de la Verge 5; senyora de Quer, 5; Roser Robert 25;25; Dolors Tarrats, 25; Roser Segimón, 25; Teresa Pompido, 5; Mercè Subirà, 5; C. T. vídua D., 10; senyora vídua Miquelerena, 25; senyora Capdevila, 2. Total, 409 pessetes.

En nom de la Verge de la Mercè les senyores de la Junta Executiva preguen un donatiu, per humil que sigui, per a saldar l'enorme déficit de l'emblema del seu Descens a Barcelona.

Els Excms. i Ilms. senyors Arquebisbe de Tarragona i Bisbe de Barcelona, s'han dignat concedir 30 dies d'indulgència per cada donatiu, els quals poden efectuar-se mitjançant el corresponent rebut al despatx parroquial i expendeduria d'objectes religiosos de la Basílica de la Mercè, i a les Llibreries «La Hormiga de Oro» Subirana, Editorial Barcelonesa, situada al carrer de Petritxol, i a domicili de la presidenta, senyoreta Amàlia de Mora i de Bacardí, Bruch 114, segon, segona.

—Santuari de la Verge del Carme (PP. Carmelites). Via Diagonal xam fra Lluria. — Festivitat de Sant Elies profeta, fundador de l'Ordre del Carme. — Se celebrarà demà, a les der del matí, amb un ofici solemne santat per la Rda. Comunitat. A dos quarts de set del vespre hi haurà funció solemne amb rosari, exercicis càntics i sermó pel Rnd. P. Fra Rafel prior de la Comunitat.

Torna força i vigor als homes fatigats i extenuats

Si degut a l'excès de treball, a preocupacions, o a una tensió nerviosa contínua per abusos o excessos de qualsevol classe, us trobeu defallits, deprimits i nerviosos, el Fosfonio Nuxado restaurarà els vostres nervis, la vostra energia i vitalitat d'una manera sorprenent i dintre de molt poc temps.

Més de 4.000,000 de persones usen el Fosfonio Nuxado, que no solament enforteix poderosament tot el sistema nerviós, sinó que al mateix temps enriqueix i renova la sang. Fèu avui mateix un assaig amb un flasco d'aquest reconstituent formós, si us trobeu extenuats, fatigats, malaltissos i sense el vigor d'altres temps.

Un tractament de dues setmanes us convencerà que aquest poderós regenerador dels nervis i de la sang augmentarà considerablement les vostres forces, sentint-vos més robustos, més virils i més vigorosos baix tots els conceptes. S'han registrat resultats tan prodigiosos i inesperats amb l'ús del Fosfonio Nuxado en la curació dels casos de neurastènia i agotament físic en qualsevol de llurs formes, que el farmacèutic preparador pot garantitzar d'una manera absoluta la seva eficàcia. Fins assumeix el compromís de reemborsar-vos el diner, si després d'un tractament de 15 dies no noteu una millora molt notable en el vostre estat. El Fosfonio Nuxado es troba en totes les bones farmàcies i centres d'específics.

LES TERRES CATALANES

SABADELL

Una Exposició de pintures, dibuixos i escultura d'artistes sabadellencs

El dia 4 del vinent mes d'agost, escaient-se en plena festa major, l'Acadèmia de Belles Arts inaugurarà una Exposició de pintures, dibuixos i escultura de diversos artistes sabadellencs contemporanis, fent-se la instal·lació a la sala d'exposicions de l'esmentada Acadèmia.

Sabem que pendran part en aquesta manifestació d'art artistes de tan reconeguda competència com els senyors Joan Vila Ginca, Domènec Soler, Antoni Pous, J. Planas, R. Comamala, Antoni Vila Arrufat, Ricard Marcet, Antoni Oliver, Enric Palà, J. Crusafont, Josep Sanllehy, J. Galan, Joan Faerll, J. Bassa i altres.

Aquesta Exposició serà oberta al públic fins al dia 20 d'agost, segons totes les referències constituirà una veritable manifestació de cultura reveladora de la puixança actual dels nostres artistes.

L'Exposició dels treballs efectuats pels alumnes de l'Escola Industrial

Demà, dijous, a les sis de la tarda, s'inaugurarà a l'Escola Industrial de Barcelona l'Exposició dels treballs efectuats aquest curs pels alumnes de l'Escola Industrial de Sabadell.

Figuren en aquesta Exposició treballs corresponents a les classes de dibuix geomètric, dibuix artístic general, dibuix del natural, i aplicat a diferents oficis, modelat i buidat, teoria de teixits, comptabilitat, pràctiques de teixits, tintoreria, pintura, teneduria de llibres, francès i anglès, classe de cosidores de peces, etc.

Responent a la tònica general de la ciutat, sobresurt en aquesta exhibició la part de teixits que ofereix un brillant i acuradíssim aspecte, seguint en importància les diverses classes d edibuix, especialment el dibuix d'estilització aplicat als teixits i la classe natural.

Corresponen els esmentats treballs a uns cinc cents alumnes, i és de remarcar d'una manera palesa com tots els treballs exposats són fruit exclusivament i únicament dels deixebles, sense que altres elements hi tinguin la més petita intervenció, essent aquest aspecte ben sobresortint d'altres exhibicions similars.

Amb aquesta Exposició, el visitant pot amplament fer-se càrrec de com fa camí endavant l'Escola Industrial de Sabadell, la qual, sense ésser oficial, passa al davant de moltes que ostenten aquell nom, i se'n beneficien. En quant a la part de teixits, volem remarcar que posa Sabadell a la mateixa alçària que l'han posada els mateixos habitants en quant a les robes fabricades.

Felicitem ben efusivament als directors d'aquell docte establiment, i d'una manera particular als seus professors, i en primer lloc al seu dignissim director don Narcís Giralt, al qual tant deu la ciutat de Sabadell, i a qui potser ja fora arribada l'hora que públicament se li retés el merescut homenatge.

Aquesta exposició serà oberta tot aquest mes i no es clausurarà fins a mitjan agost, essent l'entrada lliure.

Servei extraordinari del tramvia elèctric

Durant els dies de la festa major d'enguany, que s'escau a les primeries d'agost, la Companyia Ferrocarrils de Catalunya, S. A., ha acordat establir entre aquesta ciutat i Barcelona un servei extraordinari de tramvies, sortint trens continuadament, mentre la gentada ho faci precís.

Hom assegura que, tractant-se de la primera festa major amb tramvia, el nombre de forasters d'enguany serà enorme; sobretot havent-hi una cila de festes de caràcter popular, especialment sardanes, per interpretar les quals ha estat ja contractada la cobla empordanesa La Principal, de Cassà de la Selva.

Troballa interessantissima

En l'avinentesa de fer unes obres a la façana engrndint una obertura el comerciat senyor Tarrida, de la plaça Major, va quedar al descobert la part superior d'un finestral, estil gòtic florit, que data del segle XIV. Aquesta part posterior de finestral era col·locada al revés, formant una línia recta en l'obertura actual. Tan tost fou reconeguda va ésser demanada al propietari per la zelosa Junta Municipal de Museus i Excavacions, essent galanament cedida per aquell, per qual acte desinteressat ha estat molt felicitat i digne d'elogi.

La Junta esmentada ha pogut comprovar que aquesta troballa pertanyia a l'antiga casa Casadesús, de la qual ja se'n tenia al Museu Municipal de Sabadell un pórtal d'escalinata d'estil Renaixement, una mica plateresc, dels segle XVI, trobat a darreries del segle passat, en ocasió de restaurar l'esmentada casa.

Aquesta troballa ha estat col·locada a l'actual Museu, instal·lat interinament a l'Escola Industrial d'Arts i Oficis d'aquesta ciutat.

La il·luminació de la Rambla

Ha estat objecte de molt desfavorables comentaris que la il·luminació elèctrica de la Rambla no sigui encesa fins a les vuit de la nit, car, precisament, de set a vuit, és l'hora que la gent circula més pel nostre primer passeig, i és de doldre que, tenint actualment uns focus elèctrics tan espléndids no ofereixin a aquella hora la claror que és necessària, i, altrament, siguin encesos a les onze de la nit, que circulen pel passeig esmentat escassament unes dotzenes de persones.

Si es tracta d'estalviar, fora vist més amb gust que s'apaguessin d'onze a dotze de la nit, i que, en canvi, fossin encesos de set a vuit de la vesprada.

Un barri abandonat

Ho és i del tot, per part de l'Ajuntament, el barri que hi ha a l'extrem del carrer de Covadonga, tocant a la carretera de Caldes de Montbuy.

No hi ha ningú que tingui cura d'aquell veinat, i talment sembla que no pertanyin a la ciutat aquells grups de cases.

No hi ha voreres, ni llum, ni es rega el carrer durant l'estiu, amb tot i haver-n'hi extremada necessitat, donat el gran nombre de carros que hi passen. I això que els regidors del districte poden conèixer aquestes necessitats. Un d'ells viu ben a prop, don Esteve Puol, i un altre, el senyor Buxeda, no n'està pas molt allunyat.

Es molt lamentable aquest abandó, sobretot quan és tracta de necessitats tan precises i conegudes.

Ara, que l'Ajuntament va repartir fulles amb consells i avisos per a combatre la passa tífica, no estaria de més que els regidors per aquella barriada pensessin que la pols i la brutícia no són pas elements favorables a la salut.

No cal dir que celebraríem molt que ho entenguessin així.

Notes personals

Dintre de pocs dies arribarà a aquesta ciutat, procedent de París, on continua els seus estudis d'orgue, el reverend Josep Muset, prevere, organista de la parròquia de la Purissima Concepció, de Sabadell.

—Ha marxat al camp, acompanyat de la seva distingida família, el nostre bon amic don Ramon Costajusà.

—

—El «Diari de Sabadell» crida l'atenció de les autoritats en un solt oportunissim sobre la necessitat d'extremar la vigilància respecte a l'estat sanitari dels carrers i places. Cita casos gens exemplars com són el de trobar-se en carrers cèntrics besties mortes al mig de la via, cosa que, si sempre resulta intolerable, ho és més en uns moments que la salut pública no és pas absoluta.

La Costa

ARENYS DE MUNT. — Regna gran entusiasme en la vila d'Arenys de Munt amb motiu de les grans festes que se celebraran per la inauguració dels Pomells de Joventut que tindrà lloc el dia 30 del present.

El programa oficial ja el publicarem oportunament.

Hom diu que hi assistiran les autoritats populars i altres personalitats de la Mancomunitat de Catalunya, ultra alguns membres del Directori dels Pomells si no pot assistir-hi el mateix fundador, En Josep M. Folch i Torres.

PERPINYA

La festa de la República. — Com cada any, la població va celebrar l'aniversari de la presa de la Bastilla, empallant i illuminant les balconades i les més humils finestres.

Al matí del dia 14, a les vuit, les societats de cultura física La Rosselloneso, Els patriotes del Rosselló, els boy-scouts catalans, Els Vells Combatents, etc., i els soldats de la guarnició es dirigien al passeig de les Plátanes, seguits de les autoritats: senyor Remyon, prefecte, senyor Denis, batlle de la ciutat, Almes, adjunt d'alcalde; cònsols i vicecònsols de diverses nacions, funcionaris, oficials retirats, etc.

Poc després, el general Daydrein, comandant de la 33 divisió, passava la revista i ordenava la desfilada.

A la tarda, molta gent es dirigia cap a la platja de Canet, envaint la plataforma dels tramvies.

A la nit, les societats de gimnàstica La Rosselloneso i els Patriotes del Rosselló executaren a les Plátanes interesants exercicis i piràmides.

Els Cantaires Catalans van donar un concert molt aplaudit. Van igualment cantar, de les onze a mitja nit, davant de la Llotja.

Un servei automòbil per Canet. — El nostre bon amic català En Josep Fàbregas acaba d'organitzar per als dissabtes i els diumenges un servei automòbil d'estiu. Perpinyà-Canet (administració, C. de la Tèt, 4), amb retorn de la platja a mitja nit.

Publicistes i metges catalans al Rosselló. — Convidats per la Companyia del Migdia de França, diverses personalitats catalanes han arribat al Rosselló per a visitar algunes de les nostres belles estacions d'estiu, entre altres Vernet dels Banys, Thués, Odeillo, Font Romeu, Mont Lluís, les Bolloses, les Escaldes i la ciutat de Perpinyà.

Formen part de l'aplec:

Els doctors Solé i Pla, Crespo i Verrier.

Els catedràtics de la Facultat de Medicina de Barcelona Bellido, Calí, Galart, Nubiola i Peyri.

El president de la Diputació de Girona i l'artista pintor Caróunets.

Els publicistes: Aguilar, d'«El Diluvio»; Rodríguez, de «La Vanguardia»; el director de «Las Noticias»; Ribera, d'«El Dia Gráfico»; Malnar, d'«El Noticiero»; Vallescà, d'«El Liberal», i Alberch, de LA VEU DE CATALUNYA.

Espectacles. — El teatre de gran fama «Le Vieux Colombier» va representar el passat dijous tres belles obres clàssiques: «Le médecin malgré lui», «La coupe enchantée» i «La jalousie du barbouillé».

Per al diumenge, 23 de juliol, s'anuncia «Les fourberies de Scapin», de Molière, i una altra obra de gran fantasia.

Companyia Baret. — Per al dilluns, 24 del present mes, amb el notable concurs d'Albert Lambert, societari de la Comèdia francesa, serà estrenada a Perpinyà l'obra d'Albert du Bois, «Les Aigles dans la tempête»; és un drama èpic, de gran inspiració.

La representació tindrà lloc al Teatre del Castellet.

Esports. — El rossellonès Riera ha sofert un accident a la màquina, que no li ha permès continuar la prova.

Ha abandonat cap a la frontera de Suïssa.

C. G.

Pla del Llobregat

SANT FELIU DEL LLOBREGAT. — L'increment que la sardana va prenent per tots els indrets de la nostra terra, fa que molts pobles on abans no es ballava i fins es pot dir que no es coneixia, avui s'apressin jolosos a conèixer-la i a dansar-la, honorant d'aquesta manera la noble dansa catalana.

La vila de Sant Feliu de Llobregat es trobava ofegada de sardanistes, i desitjoses les gentils damisel·les i entusiastes joves que componen els Pomells de Joventut Nostra terra, Nostres ideals i Roses i llessamins, de poder-la puntejar ardidament, reberen l'oferiment del Foment Sardanístic Andreuenc d'ensenyar-los de dansar, co que posaren en pràctica els diumenges al matí.

No cal dir que això ha estat causa que brollés una legió de novells sardanistes, els quals, a fi de delectar-se amb la dansa tan bellament cantada per l'excels poeta En Joan Maragall, celebraren el passat diumenge, dia 16, a la tarda, una audició a càrrec de la cobla Cathalònia, a l'espaiosa plaça de l'estació.

El Foment Sardanístic Andreuenc, volent acompanyar-los en el començament de la seva vida sardanística, i a l'ensems animar-los a què continuin per aquest patriòtic camí, hi va acudir col·lectivament, essent en nombre d'una cinquantena els que en automòbil es traslladaren a la formosa vila del Llobregat, figurant-hi entre ells algunes senyoretes.

A la seva arribada foren objecte de afectuoses manifestacions, transcorreent tota la tarda en mig de la més franca harmonia, i posant-se de relleu la companyonia i afecte que regna entre els veins de Sant Feliu i el Foment Sardanístic Andreuenc.

Però quan es donaren més proves d'aquest mutu apreci, fou quan finida l'audició, els sardanistes andreuencs tingueren necessitat de retornar a les seves llars.

Els santfeliuenes no es cansaven de remerciar les atencions rebudes del Foment, i així ho testimoniaren acomiadant-los entusiàsticament amb visques al Fòment Sardanístic Andreuenc, els quals eren contestats amb visques a Sant Feliu i a Catalunya.

El Foment Sardanístic Andreuenc està força satisfet d'aquesta excursió, per la tarda tan jolosament passada, i per comptar amb nous sardanistes, que seran altres tants propagadors de la dansa nacional catalana.

Conca de Barbarà

SARREAL. — Ha causat forta impressió en aquesta vila la nova del desti del vicari d'aquesta parròquia, mossèn Antoni Carreres, a la de Ulldemolins, per haver-se captat en la seva no molt llarga estada l'estima de tota la població, sense distinció d'estaments, tant per la seva bonesa com per la seva humilitat. Prova d'això que el dissabte acudí un bon nombre de persones a acomiadar-lo a l'hora de la seva marxa vers Ulldemolins.

La seva absència serà força sentida per les rellevants qualitats de bon sacerdot, no podent menys de desitjar-li una agradable estada al nou poble, emplaçat entre la Serra de la Llena i Montsant, llocs atractius, on l'excursionista, a l'altura de 1.100 metres, albira les panoràmiques i poètiques circumstàncies del terreny.

Per a cobrir la vacant que deixa el nostre bon amic mossèn Antoni Carreres, segons llegim, ha estat designat mossèn Francesc Llangostera.

—En la renovació de càrrecs de la Junta Directiva del Centre Republicà Autonomista, ha quedat constituïda aquesta en la següent forma:

President, don Manuel Potau Grau; vice-president, don Joan Torné Verdú; caixer, don Daniel Giné Serra; comptador, don Andreu Roca Granell; vocals, Joan Bonet Almenara, Josep Maria Padreny Rodríguez, Joan Vinadé, Josep Teixidó Torné, Antoni Panadès Pascual, i secretari, En Pere Sebastià Duch.

—Ens ha estat plaent saludar al batlle d'Amposta i hisenda d'aquesta don Joan Palau i família, vinguts en aquesta per a passar la temporada d'estiu.

—El dissabte va sortir vers Lleyda el diputat de la Mancomunitat, En Manuel Potau Grau, per assistir, en representació de la Diputació de Tarragona, a l'Assemblea contra la plaga de la llagosta, que s'havia de celebrar el diumenge en aquella ciutat.

—Segons llegim, al vei poble de Rocafort de Queralt la guardia civil del lloc de Santa Coloma sorprengué la setmana passada una partida jugant als prohibits.

—Després de brillants exercicis, havent obtingut excèl·lent d'honor en els estudis de Sant Gabriel, de Valls, han acabat la carrera del Comerç els joves En Joan Torné i En Ramon Giné, als quals donem la nostra enhorabona.

TARRAGONA

(Conferència de les 9'30 de la nit)

La cursa «Trofeu Armangué»

Definitivament s'ha assenyalat el dia 29 d'octubre per a repetir la cursa «Trofeu Armangué». Aniran a Madrid els representants de l'Automòbil Club i elements tarragonins, presidits per l'alcalde. Probablement vindrà el Rei a presenciar la cursa.

— Fa dies que al port es nota animació, especialment en la trámesa de vi a França. Ahir van sortir cap a Cette completament carregats els vapors «Danielito» i «Manuela Pla», cap a Marsella el «Laguardia», i cap a Gènova el bergantí «Paolo Merico».

Avui estan carregant quatre vapors més.

— Aquesta tarda ha arribat el governador civil, senyor Zurita, cessant l'interí, senyor Montserrat, president de l'Audiència.

— Ahir i avui s'ha celebrat a l'Audiència la causa contra l'ex-alcalde de Tortosa, don Joan B. Foguet, el qual va obrir les comportes del Canal per a salvar les collites, contra la voluntat de l'empresa. Hi havia molta expectació per l'actitud de la Reial Companyia de Canalització.

El fiscal ha retirat l'acusació.

— L'Administració de Correus ha obert concurs per a la conducció de la correspondència de Tàrrega al Balneari de Vallfogona de Riucorb, pel preu de 1.500 pessetes l'any. Poden presentar-se les sol·licituds fins el dia 12, i seran obertes el dia 17.

— Les converses pedagògiques anyals han acabat amb el major èxit, puix hi han assistit més de 150 mestres i mestresses.

— A la partida de l'Oriola del terme d'Amposta, es van barallar en Joan Subirats Lafont i Manuel Ba Sencho. El primer engegà tres tiros de pistola sense tocar a l'altre; després, van continuar la baralla, treient-se el Rosa un ganivet, i l'altre utilitzant la culata de la pistola, resultant tots dos amb ferides.

Han estat detinguts i remesos al Jutjat.

LLEYDA

(Conferència de les 9'45 de la nit)

Havent acabat les oposicions a la canongia vacant per la mort de l'inoblidable doctor don Josep Gaya, ha estat elegit en primer lloc el doctor don Josep Machí Fabregat, natural de Benasseu, diòcesi de Tortosa i provincia de Castelló. Actualment era rector de Vilanova del Cid.

— Abans d'ahir a la nit, es va cremar foc a la torre de la Salut, darrera de l'estació, on tenia una cistelleria Pasqual Herrera, cremant-se objectes per valua de 8.000 pessetes que estaven assegurats.

— Demà, i passat demà, se celebraran les acostumades converses pedagògiques anyals.

— Al dispensari han curat a Francesc Prenafeta de cremades que s'havia fet a la cara per haver-li explotat un cartutx de pólvora sola.

— L'obrer de la fàbrica del gel, Albert Pinyol, ha tingut la desgràcia d'ésser agafat per la correitja, rebent ferides importants.

— Dijous debutà al Teatre dels Camps Elisis la Companyia Cobeta, amb l'obra «El Retazo».

— Durant la passada setmana les sucursals de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, feren les seguents operacions, entre totes: Imposicions, 224.808 pessetes, i Reintegres, 171.732 pessetes.

— Ahir va tenir lloc la tradicional processó de la parròquia del Carme. Un piquet del regiment de Navarra donava escorta d'honor, i el pas de la comitiva feu presenciat per nombrós públic.

— En una de les esglésies d'aquesta ciutat, mentre se celebrava una missa, al vei Lluís Serret Roure, cassat, de 30 anys, li va sobrevenir un atac cardíac.

Portat a la sacristia, li foren subministrats els auxilis de la ciència i els últims Sagraments, morint al cap de poca estona.

GIRONA

(Conferència de les 9 de la nit)

Sant Feliu està organitzada l'a-
a de l'Orfeó Gracienc, el qual
arà un concert al Teatre Vidal.
ha les impressions de que resul-
una solemnitat.

tre els que hi aniran, es parla
mestres Morera i mossèn Molé.

A l'esmentada ciutat es fan grans
paratius per a la festa major que
celebra els quatre primers dies del
d'agost.

La Junta de l'Associació d'Em-
ts i Obrers Municipals de les
arques gironines, ha demanat que
faci públic, que el dia 20 de l'ac-
acaba el termini per a poder
criure's al banquet que es donarà
on Arturo Valdius. S'anirà a Bla-
el dia 25, i es farà la reunió ge-
al a la casa consistorial de la vila.

Al quilòmetre 233 de la via de
S. A., terme de Sant Mori, el
ha agafat i mort al vei de Palau
Santa Eulària, Josep Font Pac, de
anys.

Ha estat detingut el vei d'Amer,
Vilalta Vila, masover del Mas
g, del terme de Sant Climent, com
suposat autor de ferides inferides
garrotades al subdit belga Albert
odiec.

Diuen de Figueres que el vei
ume Espi ha posat a coneixement
Jutjat, una carta que li ha tra-
s des de Perpinyà Jaume Català;
enaçant-lo perquè s'oposa que con-
uin les relacions que aquell tenia
b una filla del denunciant.

Ahir van passar cap al Pirineu,
quants periodistes i metges de
rcelona, per a visitar les estacions
matèriques i hidroterapiques. Els
rebre a la frontera francesa el
utat pels Pirineus Orientals, se-
or Brousse.

Jocs Florals del Vendrell

VEREDICTE

PREMIS ORDINARIS

Flor Natural. — 110: «Madrigals
galania». L.: «A l'amiga del clotet
cada galta».
Accèssit: 138. «Al lluny de la terra».
«Regal a la morta».
III. Englantina. — 236: «Cançó d'ee-
au».
Accèssit: 117. «Orient». L.: «Cançó
gesta».
III. Viola. — 163: «La rústega i
rvola pregària».
Accèssit: 20. «Albada eucarística».
«Fides».

PREMIS EXTRAORDINARIS

I. — 222: «Impromptu». L.: «Dul-
edo».
II. — 158: «Petits poemes d'encis».
III. — 99: «Glòries tarragonines». L.: «Populetus».
Accèssit: 182. «Del Camp de Tarra-
ona». L.: «Excursió».
IV. — 70: «De la muntanya». L.: «Adoració».
V. — 174: «Adéu, Joventut».
VI. — Es parteix entre la composi-
ió 212: «La Musa». L.: «Il·lusió», i la
1. «Davallada».
VII. — 45: «L'amor és gran». L.: «Maternitat».
VIII. — Es parteix entre la 59: «Al
San tCrist de ma cambra», i la 67:
«Poemes de camí». L.: «Natura i
amor».
IX. — 102: «Rapsòdia grisa».
X. — 229: «Florida d'amor». L.: «Flo-
rete flores».
XI. — Es parteix entre la 233: «Cançó de fadrí», i la 201: «Del maig devot».
XII. — 231: «La bella hortolana». L.: «Llegenda de la costa llevantina».
XIII. — Es parteix entre la 19: «Cant a la dona eterna»; 159: «Cançó»; L.: «Dos amors», 1142: «Mes amigues les runes». L.: «Records».
XIV. — 302: «Cançons epigramàtiques».
XV. — 84: Del poema «El Comte l'Arnau». L.: «Cant II».
XVI. — 34: «Horrible jornada!» L.: «4 març 1874».
XVII. — 185: «Cançó de la nit de Sant Joan». L.: «Flama i cendra».
XVIII. — 41: «A la Mare de Déu de Montserrat». L.: «Rosa d'abril».
XIX. — Es parteix entre les 39: «L'estalvi». L.: «Redime te captum»; 184: «L'estalvi». L.: «De treballador a rendista», i 167: «Avantatges de la Caixa d'Estalvis». L.: «No malversis res».
XX. — 66: «L'amor llunyana» (poemet). L.: «I així mirant...» (Pere Serafí).
XXI. — 173: «Cançonetes del bosc». L.: «Esplais».
XXII. — 154: «Cançó de brollador».
XXIII. — 208: «A les nenes vendrellenques». L.: «Amb permís del meu papa».
XXIV. — 239: «A Sant Jordi». L.: «He vist Sant Jordi aquesta nit».
Accèssit: 62: «Oració a Sant Jordi». L.: «Oh, Jordi, mata l'aranya».
XXV. — 68: «De l'arpa vendrellenca» L.: «A vol d'ocell».
XXVI. — 209: «Gente bien». L.: «Pobrets».
XXVII. — «Idil·lis d'alba». L.: «Matins daurats».
XXVIII. — 16: «Cançó». L.: «Oh, Sant Jaume dels Domenys!...»

Angel Guimerà, president d'honor. Ventura Gassol, president; Claudi Omar i Barrera, Artur J. Palau Ximenes, Octavi Saltor, Josep Ferret i Bassa, Frederic Montserrat, vocals; Francesc Rossetti, secretari.

Barcelona, 17 de juliol de 1922.

La festa tindrà lloc el dia 26 dels corrents, a les quatre de la tarda, al teatre del «Casino Cifo», essent necessari als autors premiats comparèixer personalment a recollir el premi.

MANRESA

Ha causat sensació en el món de finances, el següent solt aparegut en un diari de Manresa, i que ha estat reproduït i comentat per diversos diaris de Barcelona i Madrid.

Sembla que es tracta d'un assumpte que donarà molt de joc.

L'esmentat solt, diu així:

«Hem rebut un interessant comunicat sobre qüestions econòmiques, les quals no podem publicar encara avui puix ens cal primerament esbrinar concretament alguns casos, sobre certa entitat de crèdit establerta a la nostra ciutat, dels quals ja en teníem antecedents, que s'al·ludeixen a l'esmentat article.

Es tracta d'una anomalia greu: Sembla que algun alt funcionari de la dita casa facilita dades concretes sobre la situació econòmica i operacions realitzades per alguns clients, cosa absolutament prohibida pel Codi de Comerç, Reglament i disposicions que regeixen aquestes entitats, i que, demés, és de sentit ètic i comercial, àdhuc en idees de voler assegurar l'èxit professional d'algun individu de la família.

Com que estem disposats a servir els nostres comunicants en la defensa de llurs legítims interessos, els aconsellem que, de moment, acudin a la Gerència central de l'esmentada casa, abans de procedir a la publicació de les dades concretes que ens ofereixen.»

Vallès

GRANOLLERS. — Durant la setmana passada, la Sucursal en aquesta ciutat de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis ha rebut, per imposició, la quantitat de 48.464'75 pessetes, i n'ha pagades per reintegres 40.627'80. Ha obert 11 llibretes i comptes d'estalvi nous.

CALDES DE MONTBUY. — Al Casino Caldense ha estat hissada una nova senyera catalana, de grans dimensions.

— El primer equip del Caldes, jugant amb el primer del Rubí, obtingué una magnífica victòria, apuntant-se quatre gols al seu favor, per zero el seu contrincant.

Presencià el partit una selecta concurrència, que va aplaudir les espléndides jugades d'ambdós equips.

— En la seva tournée artística, la companyia de Laura Bové-Lluís Torner, el dissabte passat, al Casino Caldense, hi representà la formosa rondalla «La Ventafocs», fent-ho molt bé i escoltant repetides ovacions del públic que hi va assistir. Solament fou llàstima que aquest no omplís la sala d'espectacles, tal com requeria l'excelència de l'obra representada i, com diem, la brillant interpretació que hi donà la companyia.

— Els veïns del carrer del Pont celebraren la festa de Sant Cristòfol, amb Ofici al matí i balls a la tarda i a la nit, resultant una festa molt animada.

— La catalaníssima caputxeta blanca ha aparegut a la nostra vila. Diferents matins de festa, a la capella de la Verge del Remei, hem vist, portant-la, dues nenes que acudien a oir la missa als peus de la Verge amb aquest simbòlic capell religiós-patriòtic.

En el nostre daler patri, voldríem veure les nenes que componen el Pomell Remei de Caldes abillades d'igual faiso.

— L'Associació Nacionalista de Caldes de Montbuy i la Comissió Delegada de la Protectora de l'Ensenyança Catalana es troben preparant el cartell de convocatòria del Concurs de lectura i escriptura de llengua catalana i de Geografia de Catalunya.

MALLORCA

(PER CORREU AERI)

Ciutat de Mallorca, 19 de juliol.

Les colònies escolars

Per l'Alcaldia s'han fet ja els nomenaments del personal directiu de les colònies escolars que organitza aquest any, en la forma ja coneguda, la Corporació municipal.

Les colònies d'altura seran dirigides: la de nois, que s'instal·larà al Santuari de Sant Salvador de Felanitx, per Don Antoni Vidal Pons, i la de noies, que residirà al Santuari de Mont Sió de Porreres, per donya Dolors Rubí.

La vice-direcció de la semicolònia escolar de nois estarà a càrrec de don Francesc Fiol Frau i de la de noies al de donya Joana Mª Ferrà.

La direcció d'ambdues la portarà personalment l'alcalde.

El bisbe marxà ahir a Sarrion

Ahir, a la tarda, embarcà en el «Jorge Juan», cap a València, el bisbe de Mallorca, doctor don Rigobert Domènech, acompanyat del seu capellà d'honor don Josep Bonet.

El Prelat, des de València es traslladarà a Sarrion (província de Teruel), on, com anys anteriors, passarà l'estiu.

El bisbe arribà al moll en el seu automòbil, acompanyat del vicari general doctor Mur i del senyor Bonet.

Al moll avudiren a acomiadar el Prelat l'alcalde senyor Oliver i Roca amb el regidor senyor Carbonell i el secretari particular de l'Alcaldia senyor Piña; el governador civil senyor Millan amb el secretari del Govern senyor Lastres; el president de l'Audiència senyor Lassala i el comandant d'artilleria senyor Enseñat, en representació del capità general.

També acudiren el diputat a Corts don Josep Socias, don Manuel Guasp, don Rafel Blanes, don Josep Sabater, don Joan Aguiló, el marquès del Palmer i don Pere Canet.

Nodrida representació de la clerecia i de comunitats religioses; entre aquella el rector del Seminari senyor Pascual, don Llorenç Galmés, don Francesc Esteve, don Rafel Palmer, don Vicenç Frau, don Antoni Rosselló i altres.

En acabar el seu estiueig el doctor Domènech no tornarà a Palma, sinó que marxarà a Roma, per a realitzar la visita «ad limina», que cada cinc anys han de fer els bisbes al Papa.

De la Ciutat Eterna tornarà el Prelat a Palma.

Durant l'absència del bisbe queda encarregat del govern de la diòcesi el vicari general doctor don Josep Mur.

Una escola d'aviació a Porto-Colom

Al port de Felanitx està proxima a instal·lar-se una escola d'aviació, que protegeix i subvenciona l'Ajuntament d'aquella ciutat.

En la sessió que celebrà el dia 10 del corrent la dita Corporació es donà compte que «D. Francesc Oliver i altres desitgen establir a Porto-Colom una escola d'aviació durant sis mesos, i demanen a l'Ajuntament que els proporcioni un hangar per a l'establiment de la dita escola.»

S'acordà que una comissió, composta dels senyors Lladó, Ramis i el president, estudiessin detingudament aquest assumpte i proposessin a l'Ajuntament el que els sembles més encertat.

I en la sessió extraordinària que el 13 següent celebrà el dit Ajuntament es va tractar de l'escola d'aviació a Porto-Colom, i s'acordà subvencionarla amb 1.000 pessetes, havent l'interessat de sol·licitar els permisos necessaris per a la seva instal·lació, els quals apoiarà l'Ajuntament.

Es nomenà una comissió composta dels senyors Lladó, Estades, Ramis, Ramon i president per a proposar les condicions de pagament de la dita subvenció i demés assumptes inherents a la dita escola, donant compte a l'Ajuntament dels seus estudis i opinió.

Pla de Barcelona

SANTA COLOMA DE GRAMANET. — El digne i zelós mestre oficial de la localitat, don Jaume Salvatella Creus i son fill don Jaume Salvatella Parellada, vei també d'aquesta vila, director del Col·legi Universal, de Barcelona, han rebut cada un premi de cent pessetes, de la Caixa d'Estalvis de Barcelona, pel foment de l'estalvi instituït en llurs escoles.

— El passat diumenge, al migdia, a la Casa de la Vila, tingué lloc l'ofrena de dues pistoles de nou mm., marca Búfalo, pagades per subscripció pública, als benemèrits mossos de l'esquadra En Josep Freixenet Darnés i Pere Matges Castells, en recompensa als grans serveis prestats en el treme, dels quals en altres edicions donàvem compte.

— El diumenge, a la tarda, hi hagué sardanes a la gran Plaça de la Casa de la Vila, i a la nit ball d'orquestra a la sala de la Lliga Nacionalista, essent ambdós balls molt animats.

L'Orfeó Núria a La Garriga

Diumenge proppassat l'Orfeó Núria feu l'anunciada excursió artística a La Garriga assolint un clamorós èxit que cal afegir als registrats de poc temps ençà.

L'entitat choral barcelonina fou rebuda a l'estació de La Garriga per l'alcalde, el jutge, el secretari de l'Ajuntament i tot l'Orfeó Garriguenc que dirigeix el mestre Aymerich, amb la seva senyera. La de l'Orfeó Núria fou dipositada a la Casa de la Vila, cantant-se allí algunes composicions.

Durant la missa que se celebrà poc després, l'Orfeó Núria cantà els «Goigs de la Verge de Núria» harmonitzats per veus mixtes.

Els orfeonistes visitaren després la Masia Marull, propietat de don Enric Balet, que els atengué, cantant-se en son honor algunes cançons. El dinat tingué lloc a la Font de l'Enrabiada, regnant-hi la més gran animació.

El concert se celebrà a la tarda al Circol del Recreu ben ple d'una gran gernació. Foren llargament aplaudides totes les composicions del programa format per obres d'En Cumellas Ribó, Sanxo Marraco, Pérez Moya, Lozano, Llobera, Morera, Balakireff, Rillé, Lullé, Mozart i Bach. Algunes obres foren bisades.

Finalment els dos Orfeóns, Núria i Garriguenc plegats, cantaren «L'hereu Riera», «La sardana de la patria» i «El cant de la Senyera» d'En Millet, sota la direcció alternativament dels mestres Aymerich i Lozano, essent premiats amb sorolloses ovacions degut a la compenetració observada sense altra preparació que un breu assaig.

El mestre Aymerich féu ofrena d'una bonica llaçada amb les barres catalanes a la Senyera de l'Orfeó Núria, pronunciant vibrants paraules d'afecte per l'entitat germana i acabant amb un: Visca la germanor dels orfeons de Catalunya!, que fou secundat amb entusiasme.

A precs del públic ambdòs Orfeóns cantaren «Els Segadors», interrumputs sovint amb xardorosos aplaudiments.

Finit el concert fou acomiadat l'Orfeó Núria per les autoritats, l'Orfeó Garriguenc i nombrós públic.

VALLS

Davant de nombrosa concurrència, el diumenge passat, a les dotze del migdia, el doctor Agell va desenrotllar, al teatre Principal de la nostra ciutat, la seva anunciada conferència sobre el tema: «Guerra a les mosques».

Presidí l'alcalde don Josep Magriñà, assistint-hi algunes representacions de la clerecia local.

Féu la presentació el diputat de la Mancomunitat don Josep Montserrat.

El doctor Agell dissertà admirablement el seu treball, que fou escoltat amb veritable devoció.

Després es projectaren tres pel·lícules referents al desenrotllament del dit insecte.

Els ciutadans restaren complaguts de les profitoses ensenyances del doctor Agell, fent-se també molts elogis de l'obra cultural que està portant a cap la Mancomunitat de Catalunya.

— Els elements jaumistes que segueixen el senyor Avellà, han celebrat un míting de propaganda, prenent-hi part, entre altres, el regidor barcelon don Joan Baptista Vizu.

— En el camp d'esport de la Joventut Nacionalista tingué lloc el diumenge passat un interessant partit de futbol, entre el primer equip local i el Tarragona F. C., guanyant aquest últim per un gol a zero.

El mateix dia, a la nit, es va celebrar un àpat íntim, a l'Hotel París, per haver guanyat el Valls Esportiu la copa del concurs La Vaquera.

Finalitzat aquest, es cantaren «Els Segadors», dirigint-se després els concurrents a l'Associació Catalanista, on tingué lloc un concert-ball.

IGUALADA

Els veïns del carrer Nou han honorat amb les mateixes solemnitats de sempre llur gloriós patró Sant Bonaventura. Tant la passada de la vigília com l'ofici del matí i el rosari de la tarda han respirat aquella frescor i aquella alegria de les festes de poble.

El panegèric de l'ofici estigué a càrrec del R. P. Doroteu de Barcelona, caputxí, i els jocs en honor de la mainada i l'homenatge a la nostra dança foren notes gaies en el conjunt de la festa.

—Per acabament de les tasques escolars tingué lloc al Col·legi de MM. Escolàpies una vetllada literario-musical, el qual acte es componia de diferents números de poesies, cants populars, exercicis gimnàstics, rondes infantils i l'himne a Sant Josep de Calasanç, essent de remarcar les dues composicions originals de les senyoretes Na P. Godó i Na A. Llucià, respectivament, que elles mateixes llegiren amb sentiment i naturalitat. Conclogué la vetllada amb un chor final per les alumnes i quatre mots de remerciament del Rnd. Mn. Bartomeu Carner, rector de la Soledat.

—Han celebrat exàmens els alumnes del Conservatori de Música de l'Ateneu, havent-hi assistit per jurat un professor del Liceu, un altre mestre de l'Escola Municipal de Música de Barcelona, i un clergué organista d'una les esglésies de la comtal ciutat.

—Diumenge passat, a les onze del matí, tingué reunió general reglamentària al saló de sessions de l'Ajuntament.

—S'ha festejat la diada de Nostra Senyora del Carme. Com cada any, ultra l'altar que té la Verge a l'església parroquial de Santa Maria, han tingut lloc els cultes solemnes a l'església del sant Hospital, veient-se concorreguts els actes de la Comunió general i el trisagi cantat. Digué les lloances de la Verge del Carmel el compatrici Mn. Ricard Costa, ecònom de l'Espèlt.

—L'Orfeó de Noya organitzà un dia de camp envers la típica font del Xaró, i anà després a Capellades a oir missa, dinant més tard en un lloc pintoresc de la dita industriosa vila. A la tarda hi hagué audició de sardanes i un partit de futbol.

—Segueix els dies festius, al vespre, la sèrie de concerts musicals, amb audició de sardanes, als jardins del Centre Católic d'Obrers.

—Diumenge passat jugaren al camp d'esport de l'Ateneu el primer equip del F. C. Vilafranca i el de l'Ateneu.

—Operacions fetes per la Sucursal de la Caixa de Pensions per a la Vellesa durant el proppassat juny: Cobraments, 537,331'46 pessetes. Pagaments, 624,770 pessetes. Llibretes i comptes nous, 35.

Obituari

ENTERRAMENTS

Donya Maria Pinós i Mas de Palanca. Ha mort. Demà, dijous, a les onze del matí. Carrer de Verdi, 58 (Gràcia).

ANIVERSARIS

Donya Júlia Vila de Pons. Morí el dia 22 de juliol de 1921. Misses el dissabte, de sis a dotze, a l'església dels PP. Caputxins, d'Olot. La missa de dos quarts de dotze serà d'ofertori.

Don Albert Cuspinera Sarri. Morí el dia 20 de juliol de 1921. Misses a la Basílica del Monestir de Montserrat demà, de deu a dotze.

FUNERALS

En Josep Masana i Fàbregas, vidu en primeres núpcies de donya Joaquima Rodó i Pila, morí als 68 anys, el 30 de juny passat. Funerals demà, a les deu del matí, a l'església de Santa Maria del Poble Nou.

La senyoreta Na Annem Preckler i Tortes. Morí el dia 11 als 15 anys. Misses en sufragi de la seva ànima demà, dijous, de deu a dotze, a la Casa de Caritat.

PARTICIPACIONS DE DEFUNCIÓ

La nena Magdalena Massó i Carol. Ha pujat al cel.

En Jacob Patron Caballero. Ha mort als 59 anys, essent enterrat avui al Cementiri del Sud-Oest.

AUTORITZEU LES NOTES DE LES QUALS ENS PREGUEN LA PUBLICACIÓ, AMB UN SEGELL O UNA FIRMA QUE ENS SIGUI CONEGUDA.

VIDA MARÍTIMA I COMERCIAL

Moviment del Port el dia 19

VAIXELLS ENTRATS

Vapor espanyol «Tirso», de Cartagena, amb càrrega general i 13 passatgers.

Vapor espanyol «La Guardia», de Tarragona, de trànsit.

Vapor espanyol «Claudio», de Swansea, amb carbó.

Vapor espanyol «Ampurdanés», de Sant Feliu, amb càrrega general.

Vapor espanyol «Manuela Pla», de Tarragona, de trànsit.

Vapor espanyol «Cristina Rueda», d'Avilès, amb carbó.

Vapor espanyol «Mallorca», de Palma, amb càrrega general.

Vapor espanyol «Tito», de la mar, amb peix.

Vapor espanyol «Jacinto Verdaguer», de Cette, en llast.

Vapor espanyol «Mont-Seny», de Cette, amb bocois buits.

Vapor espanyol «Izaro», de Gijón, amb carbó.

Vapor espanyol «Cabo Menor», de Santander, amb càrrega general i 13 passatgers.

Vapor espanyol «Gorgonio I», de València, amb càrrega general.

Vapor belga «Garonne», d'Anvers, i escales, amb càrrega general.

Pailebot espanyol «Joven Paquito», de Palamós, amb càrrega general.

De Palma Mallorca hidroavió «Barcelona», amb correspondència.

VAIXELS DESPATXATS

Llagut espanyol «Pilar», en llast, cap a València.

Vapor espanyol «La Guardia», amb càrrega general, cap a Cette.

Vapor espanyol «Jaume d'Urgell», amb càrrega general, cap a Marsella.

Vapor espanyol «Tito», amb el seu equip, cap a la mar.

Vapor espanyol «Manuea Pla», amb càrrega general, cap a Cette.

Remolcador espanyol «Montjuich», amb el seu equip, cap a Palamós.

VAIXELLS SORTITS

Vapor espanyol «Olesa», en llast, cap a Tarragona.

Vapor espanyol «Ampurias», de trànsit cap a Tarragona.

Vapor espanyol «Mont-Sant», amb càrrega general, cap a Cette.

Vapor danès «Eleonora Maerks», en llast, cap a Sfax.

Vapor alemany «Alicante», amb càrrega general i de trànsit cap a Marsella i Gènova.

Vapor italià «Occident», amb càrrega general i de trànsit cap a Oporto, i escales.

Cap a Palma de Mallorca hidroavió «Barcelona», amb correspondència.

Accidents marítims

NOTES DEL LLOYD

Alexandria, 13. — El vapor italià «Milano» i el grec «Peloponesos» toparen anit passada, als 31.50 graus de latitud Nord i 30.55 longitud Est. El «Milano» ha tornat aquí. El «Polonesos» sembla que ha varat prop de Borulos, amb aigua al departament de màquines.

Alexandria, 15. — Ha arribat aquí el vapor grec «Poloponesos» per la seva pròpia màquina. Sembla que han mort nou persones com a conseqüència del pànic.

Falmouth, 15. — El vapor anglès «St. Patrice» ha arribat avui i ha varat provisionalment al port.

Rio Janeiro, 15. — El vapor anglès «Egyption Transport», en viatge de Rosario cap a Anvers, ha tingut avaries a les màquines. Arribarà probablement diumenge per a fer les reparacions necessàries.

EL REGLAMENT DE LA LLEI D'UTILITATS

En resposta al telegrama tramès a l'Excm. senyor Ministre de Finances, per la Cambra Mercantil d'aquesta ciutat, sol·licitant la propera promulgació del Reglament per a l'aplicació de la Llei d'Utilitats, i una prudencial moratòria per a presentar els documents exigits per a les tarifes primera, segona i tercera de l'esmentada Llei, s'ha rebut el següent de l'esmentat ministre: — «Contesto el seu telegrama 15 actual, manifestant-li que quan la Llei es promulgui es procedirà seguidament a reglamentar-la.»

La Cambra Mercantil ha correspost amb un altre telegrama concebut en els següents termes: — «Cambra Mercantil de Barcelona agraeix atent telegrama V. E. prometent prompta reglamentació Llei d'Utilitats, atrevint-me reiterar prec concessió pròrroga per a presentació documents al·ludits anterior telegrama. — Afectuosament, President, Cabré.»

LA FIRA DE MOSTRES

Ha quedat constituït a Aguilas el Comitè d'Honor de la Fira Oficial de Mostres de Barcelona integrat per les següents personalitats:

President, don Antoni Marín Menu; vocals, don Vicens Muñoz López, don Doroteu Martínez Muñoz, don Joan López Cano, don Joaquim Morales Llorca; secretari, don Ramon Gris Lloret.

Igualment ha quedat constituït a Ribadeo, per les següents personalitats:

Don Artur Ponceliz Rodríguez, don Francesc Lanza Alvarez, don Miquel Guisan Casado.

S'ha fundat també a Osca un altre Comitè. El formen els senyors don Joaquim Monràs, don Santos Solana, don Carles Lafarga, don Llorenç Araus, don Josep M. Aventín.

Igualment a Barbastro s'ha format un altre Comitè amb els senyors don Leopold Gómez, don Félix Lalanne, don Joaquim Arrizabalaga.

—

Ha quedat constituït a Lugo el Comitè d'Honor de la Fira de Mostres de Barcelona integrat pels senyors: president, don Jesús Bal Roca, president de la Cambra de Comerç i Indústria; vocals, don Dositeu Neira Gayoso, senador del regne; don Josep Benito Pardo Rodríguez, president de la Diputació Provincial; don Angel López Pérez, alcalde de Lugo; don Manuel Saco Pradeda, president del Consell Provincial de Foment; don Carles Pardo Ballin, vice-president de la Cambra Agrícola; don Benigne Varela Pérez, diputat provincial i director de «El Regional»; don Joan Manuel Pardo, diputat provincial i director de «El Norte de Galicia»; don Antoni de Cora i Sabater, regidor i director de «El Progreso»; don Ramon Robles Neira, director de «La Verdad»; secretari, don Josep M. Torviso i Mon, comerciant i secretari de la Cambra de Comerç i Indústria.

Igualment a Sant Sebastià s'ha fundat el Comitè de la Fira de Mostres de Barcelona, compost pels senyors: president, don Julià Elorza, president de la Diputació de Guipúzcoa; vice-president, don Felip M. de Azcona, alcalde, president de l'Ajuntament de Sant Sebastià; vocals, don Joan Córdoba i Picavea, president de la Cambra de Comerç, Indústria i Navegació; don Ramon Alonso, president del Círcol Mercantil i Industrial; don Eusebi Zuloaga, president de l'Associació de la Premsa.

BORSA DE BARCELONA

19 de juliol de 1922

Cotització única del Col·legi d'Agents de Canvi i Borsa i el Mercat lliure de Valors

SESSIONS DEL DIA. — Al matí, a la Sala de Contractacions del Casino Mercantil, a fi de mes: Es fa de Nords de 64'15 a 64'50 i a 64'35, Alacants de 63'85 a 63'70 i a 63'80, i Andalusos a 51'05.

A la tarda, a la Casa Llotja: Es fa de Nords de 64'45 a 64'60 i a 64'55, Alacants de 64'00 a 64'10 i a 64'00, Andalusos a 51'10, Càceres variable a 33'70 i a 33'75, i Colonials a 64'50.

Cotització de valors tractats al comptat i no inscrits encara en el Butlletí Oficial

Barcelona Traction and Light Power 7 %, «1921», a 98'75.
Barcelona Traction and Light Power 7 %, * a 105'00.
Barcelonesa de Navegació 6 %, a 71'00.
Obligacions Espanyola Colonització 6 %, * a 95'00.
Elèctrica del Cinca 6 %, * a 85'00.
Grans Molins Bascos 6 %, a 89'50.
Acers Sant Martí 7 %, * a 89'50.
Mines de Potassa «Súria» 7 %, * a 101'00.
Trasatlántica 6 %, «noves», a 101'75 i 102.
Tenería Moderna 7 %, * a 98'00.
Municipis de l'Exposició 6 %, a 94'7.5

Canvis estrangers

París, xec, publicat	54'30
Londres, xec publicat	26'70
Berlín, xec	1'45
Viena	0'04
Roma, xec	30'03
Gènova, xec	00'00
Zurich, xec	123'90
Nova York, xec	6'435
Corones suèques, París	303'50
Corones suèques, Londr.	166'15

Deutes Estat

Interior	A.	69'40
»	B.	69'40
»	C.	69'50
»	D.	69'25
»	E.	69'30
»	F.	69'35
»	G. i H.	69'50
Exterior	A.	65'35
»	B.	65'60
»	C.	65'60
»	D.	66'75
»	E.	65'20
»	F.	65'20
»	G. i H.	67'00
Amortit. 5 %	A.	95'35
»	B.	96'20
»	C.	96'25
»	D.	* 95'00
»	E.	* 90'50
»	F.	* 95'50
Amortit. 5 %	A.	96'10
»	B.	96'10
»	C.	* 95'80
»	D.	* 95'75
»	E.	* 94'50
»	F.	* 95'40
Tresor v. 5 % juliol 1922		A 000'00
» » »		B 000'00
» » gener 1924		A 102'75
Tresor v. 5 % gener 1924		B 102'50
» » febrer »		A 103'45
» » » »		B 103'25
C. de Emis 5 %		* 79'35

Ajuntaments i Diputacions

Municipi	1909	* 79'75
»	1904	* 76'75
»	1905	* 77'50
»	1906 A.	* 77'50
»	1906 B.	77'50
»	1906 C.	* 77'50
»	1907 D.	* 78'00
»	1908 E.	* 76'25
»	1911 C.	* 73'00
»	1912 F.	72'75
»	1913 B.	75'25
»	1916 H.	* 75'25
»	1917 B.	* 75'25
»	1918 B.	76'50
»	1912 B.	* 76'35
Ensanxe	1909	94'00
»	1907	87'25
»	1913	83'85
Bonos Reforma		79'75
Diputació	A.	78'00
»	B.	* 78'75
»	C.	* 77'50
Mancomunitat C.		* 72'00
»	1920	* 71'00
Caixa Crèdit Com.		71'00

Obligacions

Port de Barc 1905	89'00
» » 1907	* 89'50
» de Melilla	* 100'00
Port de Sevilla	* 92'25
Port Gijón Mues.	* 95'00

Ferrocarrils i tramvies

Nord Esp. 1.ª a.	69'25
» » 2.ª a.	58'00
Pamplona nac.	57'75
Prioritat Ut. nac.	61'25
Astúries, 3.ª hip.	* 58'75
» Lleida Reus	61'35
» Segovia	70'65
E. Almansa	72'25
» Almansa 94.	* 60'75
» » nord.	* 48'25
» Sant Joan.	62'25
» Alsasua.	79'00
» Osca a F.	* 74'50
Alacant 1.ª hipot.	58'00
» A.	* 69'50
» B.	75'00
» C.	67'50
» D.	70'25
» E.	* 72'00
» F.	80'50
» França 1884	49'25
» » 1878	* 47'50
» Directes	* 45'00
Orense A. B. C.	31'50
» G i H. prior.	* 57'00
M.-Cèc. i Portugal	33'00
Olot a Girona.	* 64'00
» » 2.ª hip.ª	* 56'00
Andalusos. 1.ª 3 %	50'25
» 2.ª 3 %	* 51'00
Aux. F.-C. Besaiu	* 95'25
Gral. Tramvies 1.ª	* 77'50
» » 2.ª	* 93'50
Tranv. St. Andreu	* 73'00
F.-C. Sarrià, 6 %	* 102'25
F.-C. Catal. 3 %	88'00
F.-C. Catalans 3 %	95'75

Aigua, Gas i Electricitat

E.ª Elect.	1900,	* 95'50
»	1907,	* 79'00
»	1912,	84'00
»	1915,	83'75
»	6 %	93'25
Aigües Barna.		* 79'00
Catalana Gas	A.	* 69'75
Catalana Gas	F.	* 69'25
» »	Bons	* 84'50
Mallorquina.		* 100'00
Energia Elèct.	5 %	84'50
»	6 %	92'50
Bonos R.ª »	6 %	91'00
Produ. Forces M.		* 94'50
Reg. Llevant 6 %		* 87'25
Hisp. Amer. d'E. 5 %		92'00
» » Bons		89'85

Varies

Trasatlántica 4 %	* 83'00
Canal Urgell.	81'00
T. Filipines 1908	* 99'25
Asland 5 %	* 97'50
» »	* 102'25
Foment d'Obres.	* 81'00
Unió Vidrera.	* 90'00
Carbons Berga.	* 82'00
R. Regants Ebre.	* 83'00
Const. Naval 6 %	98'00
Const. i Pavi. 6 %	* 87'50
Ast. Cardona 6 %	* 80'00
G. Regadius 6 %	* 81'00
Mecànica Velluters 6 %	* 93'50
A. Forns Andalusia 6 %	* 90'50

Accions Bancs

Banc Barcelona, pts.	* 560'00
Banc d'Espanya.	* 517'00
Banc de Terrassa.	* 11'00
Crèdit Docks.	* 190'00
Banc Hisp. Colonial	* 326'85

Varies

F.-C. Nord pts.	320'50
» Alacant pts.	318'00
» Andalusos.	* 51'50
Hotel.ª Espanyola.	150'00
» A. Aragó, ord.	* 200'00
» » pref.	* 98'00
C. Hisp. A. Elect. S. A.	* 126'00
» » » S. B.	* 123'00
Espanya Industrial	* 120'50
General Telèfons.	* 85'50
Peninsular Telèfons	79'50

Estrangeres

Banc E. Río Plata.	224'00

AL COMPTAT (Reproduït del Butlletí Oficial)

* Els valors assenyalats amb asterisc no han tingut cotització. Deixem constatat l'últim canvi per a guia del llegidor.

Cotització: Francs, 54'30; **suïssos,** 123'80; **belgues,** 51'40; **lliures,** 26'70; **lires,** 30'00; **dolars,** 6'43; **marcs,** 1'45 **i corones,** 0'04.

DARRERA SESSIÓ. — Al Casino Mercantil, de dos quarts de cinc a les cinc de la tarda, a fi de mes: Es fa de Nords a 64'55, i Docs a 18'50.

Diferències de les operacions p terme

De la tanca d'ahir a les cinc de la tarda a la d'aquest matí, es baixa 0'15 de Nords i d'Alacants.
De la del matí, a la de les cinc de la tarda d'avui, es puja 0'20 de Nords.

REBLEI

Centre Cotoner de Barcelona

INFORMACIÓ TELEGRÁFICA

TELEGRAMES OFICIALS DEL DIA D'AVUI

Liverpool	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	Tercer telegrama	Quart telegrama	TANCA
Disponible	13.53	00.00	00.00	00.00		00.00
Futurs:						
Juliol	13.10	12.95	00.00	00.00		13.06
Octubre	12.64	12.42	00.00	00.00		12.52
Gener	12.31	12.14	00.00	00.00		12.27
Març	12.18	N.	00.00	00.00		12.17
Maig	12.06	00.00	00.00	00.00		00.00

Alexandria	Obriment ahir	Obriment avui	Jumel	Tanca anterior	Obriment avui	TANCA
Futurs			Nov.	18.70	00.00	00.00
»			Gener.	18.75	00.00	00.00
»						

Nova York	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	TANCA
Disponible	22.20	00.00	00.00	00.00
Futurs:				
Juliol	21.94	00.00	—	00.00
Octubre	21.98	21.98	22.18	00.00
Desembre	21.85	21.85	22.05	00.00
Gener	21.60	21.60	21.82	00.00
Març	21.50	21.55	21.75	00.00

Nova Orleans	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	TANCA
Disponible	22.25			00.00
Futurs:				
Juliol	21.88			00.00
Octubre	21.48			00.00
Desembre	21.31			00.00
Gener	21.21			00.00
Març	21.04			00.00

Barcelona, 18 de juliol de 1922.

Nonell Germans
CANVI — VALORS — CUPONS
Rambla del Centre, 16

Fills de F. Mas Sardà
20, Rambla del Centre, 20
VALORS — CANVI — CUPONS
Negociem els cupons del Deute Amortitzable 5 per 100, venciment el 15 d'agost proxim.

MERCAT DE GIRONA

Girona, 15 de juliol de 1922.

Blat, a 49 pessetes els 100 quilos.

Mestall, a 37 pessetes els 100 quilos.

Ordi, a 38 pessetes els 100 quilos.

Civada, a 37 pessetes els 100 quilos.

Moresc, a 34'50 pessetes els 100 quilos.

Fesols, de 55 a 65 pessetes els 100 quilos; fesols menuts, a 110.

Fruites, de 50 a 120 pessetes els 100 quilos.

Faves, a 50 pessetes els 100 quilos.

Cigrons, de 55 a 110 pessetes els 100 quilos.

Farina de blat, de 63 a 63'50 pessetes els 100 quilos.

Llana blanca, a 200 pessetes els 100 quilos; idem negra, a 180.

Arròs, de 69 a 110 pessetes els 100 quilos.

Garrofes, a 22 pessetes els 100 quilos.

Palla, de 16 a 18 pessetes els 100 quilos.

Patates, de 12 a 13 pessetes els 100 quilos.

Olis, de 200 a 235 pessetes els 100 quilos.

Vins, de 48 a 60 pessetes els 100 quilos.

Formatges, a 10 pessetes el quilo.

Carbó vegetal, de 22 a 27'50 pessetes els 10 0quilos.

Sucre, de 1'70 a 2'50 pessetes el quilo.

Mill, a 36 pessetes els 100 quilos.

Panis, de 65 a 70 pessetes els 100 quilos.

Bestiar. — Vaques, de 300 a 1.100 pessetes una; bous, de 300 a 1.150 pessetes un.

Aviram. — Gallines, de 8 a 12 pessetes; pollastres, de 3 a 7 pessetes; conills, de 2'50 a 5 pessetes; ous, a 2'75 pessetes la dotzena.

CACAUS

Dia 15 de juliol de 1922.

Han arribat de Guaiaquil 850 sacs i de de Puerto Cabello, La Guaiara i Mayagüez uns 106 sacs. Aquest carregament ha estat portat pel vapor «Montserrat».

A la plaça s'han venut uns 2.000 sacs de cacau de Fernando Póo, a preus normals, quedant l'existència tan reduïda que potser no pas-

de 10.000 sacs els existents, cedents de Fernando Póo, a pri- res mans, i molt poc a segones.

consum ha estat, doncs, molt ac- i indiscutiblement, seguint així, sitarà importar, l'any que ve, t més que per al present.

l'estranger, els preus són més at fluixos, però no es formen es- s, la qual cosa equival a dir que, sada l'època de calma com és l'es- podem veure un revifament en preus en general.

ottitzem els mateixos preus de la mana passada, o siguin els se- nts:

ernando Póo extra, a 3'60 pes- es el quilo.

ernando Póo superior, a 3'50 pes- es el quilo.

ernando Póo corrent 1o, a 3'40 setes el quilo.

ernando Póo corrent baix, a 3'25 setes el quilo.

uaiaquil (nominal), Arriba supe- r, a 4'10 pessetes el quilo.

aracas (nominal), extra pintat, '90 pessetes el quilo.

aracas (nominal) corrent, a 5 pes- s.

aracas natural, a 4'25 pessetss el ilo.

quests preus s'entenen per quilo , pagats els drets de Duana.

Espectacles

TEATRE TIVOLI

Telèfon 5060 A. Grandiosa companyia catalana de vodevil i grans espectacles

SANTPERE-BERGES

Avui, dimecres, dia 19 de juliol. Nit, a les deu, 132ª representació de la tragicomèdia popular catalana, evocació de la vida barcelonina de l'any 1840, en tres actes i un epileg (sis quadros), escrita per Amichatis i Màntua,

BAIXANT DE LA FONT DEL GAT O LA MARIETA DE L'ULL VIU

CREIXENT EXIT. L'OBRA DEL DIA

Demà, dijous, tarda, ULTIMA en tarda de dijous, del grandiós èxit BAIXANT DE LA FONT DEL GAT. Nit, penúltima de nit, de BAIXANT DE LA FONT DEL GAT.—Divendres, tarda, a petició del públic, CARN DE DONA. Nit, última de BAIXANT DE LA FONT DEL GAT. — Dissabte, nit, estrena en aquest teatre de EL MISTERI DE SAINT CLOUD o EL CRIM DEL PEGOT. — Diumenge, tarda i nit, EL MISTERI DE SAINT CLOUD

Es despatxa a comptaduria

Teatre de Novetats

Companyia **ALBA-BONAFE.** —Avui, dimecres, nit, a les deu: Preus econòmics. Butaca platea (amb entrada) 2'50 ptes. La comèdia en quatre actes **MONTMARTRE.** — Demà, tarda, a les cinc. Matinée popular MONTMARTRE. Nit: Preus econòmics. La comèdia en tres actes EL RAYO. — El divendres: Reposició de EL PREMIO NOBEL. — Aviat: LOS DOS PILLETES.

ELDORADO

Companyia Velasco Sarsueles i Revistes

Avui, dimecres. Vespre, a les deu: **LA REAL GANA** i el formós espectacle en dotze quadros **ARCO IRIS.** — Demà, dijous, tarda, Matinée aristocràtica: **ARCO IRIS.** Totes les nits: **ARCO IRIS ARCO IRIS ARCO IRIS**

TEATRE COMIC

Avui, dimecres, nit, a tres quarts de deu. «Lysistrata»; «La cara del ministro», i la revista de grandiós èxit,

Que és gran Barcelona!

en sis quadros d'assumptes d'actualitat. Present de precioses flautes a tota els concurrents.

PALACE CINE

SALÓ DE MODA

Avui, dimecres, dia 19, nit. Formosos programes. Grans estrenes. I l'extraordinari film exclusiu d'aquesta empresa: SUBLIM ABNEGACIÓ.

Saló Catalunya

Gran Cine de Moda

Avui, dimecres, programa selecte: «Remei eficaç», per Douglas Fairbanks; «La coqueta irresistible», per la genial artista Constance Talmatge; «Tomaset pagès», gran broma. — Demà, dijous, l'èxit més gran del Reial Programa Ajuria: «Abnegació», assumpte de gran interès, presentació insuperable, per Eliot Dexter; «Les malifetes de Maria», per Mabel Normand; «El noi del colmado», el triomf més gran de Tomaset.

KURSAAL - Aristocràtic Saló

PALAU DE LA CINEMATOGRAFIA

Avui, dimecres, grandiós i colossal programa. Reprisse de la formosa comèdia L'EXPERTA EN AMOR, sublim creació de la gentil artista Constance Talmadge. Reprisse de la divertidíssima cinta SET ANYS DE MALA SORT, pel popular artista Max Linder; ELS GAIGS ROIGS, assumpte dramàtic ;MARITS MODELS, còmica de gran broma; AMORS DE PACO, de broma contínua. Tarda i nit, magnífic programa. — Demà, dijous, grandiós i extraordinari programa, amb quatre colossals estrenes: ADEU, MUSSETTE, per D. Jacobini; AMOR DE PRINCEP, per Carola Toelle; LA CASA BUIDA; AGENCIA DE RECERQUES; ASPIRANT A VIDU.

TURO PARK

PARC DE MODA

Deliciosos jardins. Diàriament CONCERTS PER LA BANDA DE CAÇADORS DE BARCELONA. Cada nit, de nou a dotze, SOPARS amenitzats per l'admirable ORQUESTRA VIENESA a la terrassa del Restaurant. Coberts a 7'50 pessetes i a la carta. Servei d'autòmnibus des de la Plaça de Catalunya al Turó-Park. Entrada de passeig 50 cèntims.

NOTA: Demà, dijous nit, gran festival a benefici de la Creu Roja.

Frontó Principal Palace

Avui, nit, dos escollits partits.

EDEN CONCERT

Asalto, 12. — Exit enorme de Carme Ferrer i Maria Pujol. Avui, debut del célebre Petite FOLIERS. Molt aviat debut de les «Estatuàries Vivents. Orquestra Tziganes Planas.

Ulceres varicoses que dataven de 8 anys curades en 1 mes

Reumatismes
Artritismes
Arterio-Esclerosis.

PERTORBACIONS CIRCULATORIES

Els accidents provocats per la mala circulació de la sang són tan innombrables com perillosos. Entre els principals i més freqüents s'han de citar les varices, les úlceres varicoses, els eczemes varicosos seguits quasi sempre d'hemorràgies. En les dones, aquests fenòmens es presenten sobtament al moment de llurs transformacions genitals i més especialment en les èpoques de menstruació i en arribar als quaranta anys. La sang circula lentament, és pesada, espesa i carregada de residus, que diposita en les artèries i en les venes, i llur tensió arriba a tal punt, que poden esclatar al més petit esforç produint llagues i úlceres més deformes que alarmants i de vegades accidents encara més greus. Solament poden prevenir-se o contenir-se totes aquestes pertorbacions circulatòries conservant la integritat del líquid sanguini amb una acció depurativa enèrgica. A aquest propòsit el cos mèdic ha reconegut la poderosa i infal·lible eficàcia del meravellós

DEPURATIU RICHELET

Amb la seva acció vivificadora la sang es torna més neta, els conductes arterials recobren llur flexibilitat i es descongestionen, la circulació es restableix i molt aviat les llagues, les úlceres més rebels i més repugnants desapareixen sense deixar rastre. La seva eficàcia és encara més absoluta en el tractament de totes les manifestacions internes i externes de l'artritisme, sempre en relació amb el líquid sanguini: Malalties de la pell (Brians, Eczemes, Psoriasis), Escròfula i Enfisema, Gota, (Reumatismes i tots els accidents sifilítics hereditaris o adquirits.

Cada flascó va acompanyat d'un opuscle il·lustrat De venda a totes les bones farmàcies i drogueries. Laboratori L. RICHELET, de Sedan, 6, rue de Belfort, Bayonne (França).

Resultat segur

ALTAS NOVEDADES Y LENCERIA

RETALLS

a qualsevol preu

SECCIÓ D'OCASIONS

(tancat de 1 a 3)

EL INDIO

CARMEN 24 BARCELONA

PER A L'ISTIU

Res més útil i pràctic que uns binocles de campanya. Uns binocles són el més fidel company per a tota classe d'excursions, és l'únic que pot portarnos ou ni la vista ni les cames poden arribar, i quan reuneix les condicions de perfecció i baratura és fa quasi indispensable. Això ofereix

La Optica Medical

un binocle «tourista» estoig cuiro correetja per a posar en bandolera i amb un augment de

5 vegades

pel limitat preu de

35 PESSETES

Carles Tutusaus - Fabricant

BOQUERIA, 22 - BARCELONA

POLVORS DE KEATING

MATEN:

FORMIGUES
XINXES
ESCARABATS
PUCES
ARNES
MOSQUES
etc., etc.

Demaneu-lo per tot arreu

Dipòsit: Fernando el Santo, 5
MADRID

¡DESCOBRIMENT SENSACIONAL!

TUBERCULOSOS, NO DESESPEREU!

La vostra curació és un fet, si recordeu al metge que els **Tisiòlegs** més eminents del món utilitzen com a tractament ULTRA-MODERN «antimicrobià», «antitòxic» i «antiemolític» per a la defensa i immunització de l'organisme infectat, la darrera paraula de la ciència Bioquímica, o sigui el producte anomenat

"Serofimina Puig Jofré"

(Nom registrat en tots els països)

Medicació injectable, **que pot i deu ésser aplicada en tots els períodes de la malaltia.** — Efectes ràpidíssims. Multiplicació inusitada de les defenses naturals i aniquilament immediat del bacil de Koch i altres associacions patògenes.

Es troba de venda en totes les bones farmàcies del món.

Demani's informació i prospectes als concessionaris per a Espanya: Senyors Pérez, Martín i Companyia, Alcalá, 9, Madrid, i Consell de Cent, 341, Barcelona.

Hèrnies

(TRENCADURES) Està comprovat per l'experiència que l'enemic més gran del trencat es l'ús d'un mal braguer que no li conté degudament l'hèrnia obligant-lo a portar una vida malaltissa que es converteix en constant amenaça contra sa existencia. L'especialista **Senyor Vives** posa a l'abast de tots els trencats son privilegiat «**Braguer Medical**» que com bat amb gran èxit tan molestosa malaltia. El trencat que usa per primera vegada el dit aparell experimenta una sensació de benestar i comoditat immensa, obtenint la contenció de sa hèrnia tan perfectament, que el llivra instantàniament de tot perill, tonificant-li a la vegada les parts herniades fins a llur definitiva curació, mètode que substitueix amb indiscutible aventatge a la perillosa operació.

TRENCATS: Abans d'operar-vos ni comprar braguers defectuosos que posen en perill vostra apreciada salut, veniu a consultar-nos, perque nostra casa us pot oferir consells de 30 anys d'experimentació en el tractament de tota classe d'hèrnies: és la millor garantia que podeu desitjar. Despatx: de 9 a 12 i de 3 a 6.

Els diumenges i dies festius de 9 a 12

La Puda de Banyoles

Balneari d'Aigües sulfhídriques, sulfhidratades-sòdiques, silicatades i radioactives, que són les d'Europa, que contenen més sílice coloidal i silicat-sòdic, té una temporada oficial que comença el 1.er de maig i acaba en 31 d'octubre.

Milers de nens es crien amb GLAXO a tot arreu

ELS NENS DE PIT A L'ESTIU

Les calors són els més grans enemics dels nens. Crieu-los amb

Glaxo

i no temeu la diarrea ni les molèsties de la dentició, per molta calor que faci, puix amb el GLAXO els nens es crien o ajuda a crir-los molt forts i contents tot l'any. Les mares que crien conserven la seva llet i de vegades l'augmenten si mitja hora abans de donar el pit prenen un vas de GLAXO. Les embarassades tindran més llet si un mes abans del part prenen GLAXO en compte de llet.

EL GLAXO, que és la millor llet de vaca apropiada a l'estómac humà, no té farines ni drogues, que un dia o altre són indigestes. No té els perills de la llet natural, que, especialment a l'estiu, causa als nens dolences molt greus per la seva descomposició i els germens nocius que moltes vegades conté, encara que estigui en la forma que correntment se'n diu esterilitzada. El GLAXO és meravellós per a aliment de vells i malalts, i es pot usar sempre com la llet natural en tots els seus usos, essent més nutritiva i de millor digestió.

De venda en farmàcies, drogueries i tendes de comestibles, i a casa dels senyors Vidal i Ribas, Montcada, 21, i sucursals; Vicens Ferrer i C.ª, Comerç i sucursals; Banús i Soler, Jaume I, 18; Vda. Alsina, Passatge Crèdit, 4; Gran Farmàcia de la Creu, Escudellers, 75; J. Segalà, Rbla. Flors, 14; Monegal, S. A., Passeig Pujades, i sucursals; Salas, S. A., Fontanella, 7; J. Viladot, Rbla. Catalunya, 36; Dr. S. Andreu, Rbla Cataluastià Tauler i C.ª, Montera, 18, Madri Indústria, 14; i sucursals; Morera i Santamans, Hospital, 40; Tarin i Martí, Salmeron, 78; Simó, S. en C., Salmeron, 54, i sucursals; J. Uriacnya, 66; M. Dalmau i Oliveras, Passeig 263; S. Pijoan, Girona, 70; Pérez, Martín i C.ª, Consell de Cent, 341. Importadors exclusius per a Espanya, Portugal, Gibraltar i Marroc: Sebh i C.ª, Bruch, 49; T. Martí, Corsega, d.—Barcelona: Passatge de l'església de la Concepció, núm. 1.

Milions de nens es crien amb GLAXO a tot arreu

ESAS SON FORMALMENTE LITINADAS GUSTIN?

Asegurase vd. porque se contrahacen todas las grandes marcas. De este modo vd. obtendra la mejora de las aguas minerales, alcalinas, litinadas, cientificamente dosificadas, y además activas que las aguas minérales las más caras. Las

Lithines del Dr Gustin

permiten de preparar una agua ligeramenta gaseosa, digestiva, deliciosa que se bebe pura o mezclada á todas las bebidas á que dan un gusto exquisito. Para todas las afecciones **Riñones, Higado, Vejiga, Estómago, Intestinos.** Dép. Gén. DALMAU OLIVARES, 14, paseo de la Industria, BARCELONA.

BALNEARI

La Puda de Montserrat

Temporada de 15 de juny a 30 setembre

Aigües termals, radioactives, sulfurado-sódico-azoades

Tractament hidro-mineral de l'**Artritisme, Reuma, Herpes, Avariosis** i **malalties de la pell.**

Vaporaris (de fama mundial), etc., per a combatre la predisposició als **catarros** (nasal, laringi, pulmonar, etc.), **bronquitis, ofec** i afeccions post-grip.

Viatge: Línia Nord. Estació Olvan. Automòbil als trens 8'04, 13'27 i 17'47, de Barcelona.
Informes: Diagonal, 460 o Balneari. — Telèfon 507, grup Martorell.

Catarro dels nois

L'Anti-catarral BORBONET, es el veritable especific acreditat per a curar en pocs dies la Coqueluche, Bronquitis de tota mena de tos de les criatures.

Dipòsits: Farmàcia de l'autor, Carders, 44; Doctor Andreu i J. Viladomat, Rambla de les Flors

BANYS DE LÈS, Vall d'Aran, prop de Luchon

Aigües sulfuroses, especials per a les vies respiratòries i urinàries, banys, dutxes per a reumatismes i mals de la pell.

HOTEL en el mateix establiment al preu de 9 pessetes cada dia.

La boca es conserva forta i sana amb l'ús continuat de

Aigua Oxigenada VOLCÁN

No poder assaborir les delicies del ben menjar PER TENIR MALA DENTADURA és una d'aquelles petites penes que ens fan estar molt sovint consirosos

L'oxigen que desprèn al posar-se en contacte amb les dents i genives, destrueix totalment els microbis que corquen la dentadura

FARMACIES PRINCIPALS

Dipositaris: J. URIACH I Cª Bruch, 49

Anuncis

Correspondéncia

Tenim a disposició del públic un servei especial de

CASILLES

i

Llista particular

per a rebre la correspondència
Servei ràpid i esmerat
EMPRESA IDEAL D'INFORMACIÓ
Rbla. Flors, 16, baixos
Telèfon 4.863-A.

Lloguers

Pianos de lloguer de vàris preus. Bruch, n.º 78, entresol. C. BIEGER

Vendes

PIANOS
garantitzats 1.600 Ptes.
NEW-PHONO, Ample, 37

Joies d'ocasió

Safates i serveis de plata, a pes. Compro or, plata, platí, brillants i perles.

Joieries de J. Núñez
Rambla de les Flors, 8 A
i Cardenal Casañas, 8.

Reconstituient

el més enèrgic dels reconstituients és el VI BAYAR: **PEPTONA FOSFATADA** que torna a totes les persones débils la **Força** i la **Salut**. Di, ósiten totes les farmacies. **Colling, & C.ª Paris.**

¡Madre del Alma! ¡Madre bendita!
mira mi pena, mi faz marchita;
cura la fiebre que me tortura;
mitiga el llanto que, mi faz, quema;
haz me prescriban alguna crema
y que ésta sea la POCA CURA.

JOVENTUT PERPETUA

Sabó, 1'50.—**Crema**, 2'50.—**Polvos**, 2'50.—**Aigua catalana**, 5'50. **Aigua de Colònia**, 3'50, 6, 10 i 15 ptes. segons frasc. **Loció per al cabell**, 4'50, 6'50 i 20 ptes. segons frasc.

Darreres creacions

Productes sèrie «IDEAL»

ACACIA, Mimosa, GINESTA, Rosa de Jericó, ADMIRABLE, Matinal, CHIPRE, Rocío Flor, ROSA Vértigo, CLAVELL, Muguet, VIOLETA, Jazmin.

Sabó, 3.—Polvos, 4.—Loció, 4'50, 7'50 i 20 ptes. segons frasc. Essència per al mocador, 12 pessetes frasc amb estoig.

CORTÉS GERMANS - BARCELONA

Fàbrica de Flors, Corones i Plantes

Tot el que's necessita per a fer-les
Antiga Casa T. COSTAS. Palla, 13 i 15, pral.